

Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků
se středně těžkým mentálním postižením

Školní vzdělávací program

ŠKOLA PODANÉ RUKY

Motto:

Spolu to dokážeme...

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ
ŠKOLA BŘEZEJC, SVINY 13
594 01 Velké Meziříčí**

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika ŠVP	8
3.1. Zaměření školy	8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	16
3.4. Začlenění průřezových témat	17
4. Učební plány	20
5. Učební osnovy	23
5.1. Čtení	23
5.2. Psaní	46
5.3. Řečová výchova	69
5.4. Matematika	77
5.5. Práce s počítačem	116
5.6. Věcné učení	122
5.7. Vlastivěda	153
5.8. Přírodověda	167
5.9. Hudební výchova	191
5.10. Výtvarná výchova	198
5.11. Výchova ke zdraví	207
5.12. Tělesná výchova	215
5.13. Pracovní činnosti	225
6. Pravidla pro hodnocení žáků	239
7. Autoevaluace školy	244

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název školy	Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13
Adresa školy	Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí
Ředitelka	PaedDr. Blanka Klapalová
Kontakty	telefon: 566 521 516 fax: 566 521 072 e-mail: skola.brezejc@seznam.cz stránky školy: www.skoly-brezejc.cz
IČ školy	48897574
Koordinátor ŠVP	Mgr. Vladimíra Zapletalová
Výchovný poradce	Mgr. Markéta Štouračová
Preventista sociálně patologických jevů	Jana Večeřová
Zařazení do sítě škol	1. 1. 1996

Zřizovatel:

Název a adresa	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana
Kontakty	telefon: 257 193 111 fax: 257 193 790 www.msmt.cz

Platnost dokumentu od: **1.9.2010**

Č.j.: br-64/2010

Projednáno Školskou radou dne: 28.9.2010

PaedDr. Blanka Klapalová, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Umístění školy

- klidné zdravé prostředí uprostřed lesů nedaleko obce Březejc asi 8 km od Velkého Meziříčí
- menší škola rodinného typu nacházející se celkem ve 4 pavilonech bezbariérové přízemní budovy Dětského střediska Březejc, které je odloučeným pracovištěm ÚSP Kociánka – Brno; škola je zde v nájmu

Úplnost, velikost

- v areálu Základní školy a Střední školy Březejc jsou vyučováni žáci v následujících typech škol:
 - **Základní škola praktická (stanovená kapacita 13 žáků)**
 - **Základní škola speciální (stanovená kapacita 12 žáků)**
 - **Praktická škola (stanovená kapacita 25 žáků)**
 - jednoletá
 - dvouletá
 - **Tkalcovské práce – učební obor**

Mimo areál školy pracuje **Speciálně pedagogické centrum** – (od 1.9. 2007) na adrese Dům zdraví s.r.o., Poříčí 11, Velké Meziříčí 594 01

Další údaje se vztahují pouze k **Základní škole speciální** (dále jen ZŠS)

- úplná základní škola s 1. – 10. postupným ročníkem
- z důvodu nižšího počtu dětí v jednotlivých ročnících - spojování ročníků ve třídě
- absolventi ZŠS mají možnost pokračovat ve vzdělávání na praktické škole, nebo se vzdělávat na jiné střední škole či učilišti dle svých schopností

Vybavení školy

Prostorové

- celkem 4 třídy, umístěny ve čtyřech pavilonech, které jsou vzájemně propojeny (z toho 3 třídy mají venkovní terasu, kde mohou žáci za příznivého počasí trávit přestávky, jsou zde realizovány i Tv chvilky); všechny třídy jsou kmenové, z toho jedna vybavena jako odborná pracovna pro keramické práce a tkaní
- psychorelaxační místnost s využitím metody snoezelen (místnost pro snoezelen je speciálně upravená, opticky a akusticky izolovaná. Jejím základem je vodní lůžko vyhřáté na teplotu asi 35 °C, které má vzbuzovat dojem plodové vody. Součástí pokoje jsou i speciální světla, zrcadla, využívá se hudba, působení barev, vůní, chutí a dalších pomůcek, které slouží k bazální stimulaci somatické, akustické, vizuální a vibrační.); zároveň místnost slouží i pro individuální výuku
- moderně vybavená počítačová učebna
- školní dílna a kuchyňka
- místnost pro cvičení
- jídelna a společenská místnost (využívány pro pořádání společných akcí celé školy, pro setkávání s rodiči, ...)
- menší školní pozemek
- venkovní bazén DS Březejc (využíván školou)

- bezbariérové venkovní prostory areálu – pro sportovní a pohybové aktivity žáků (např. stůl pro stolní tenis, dřevěné průlezky, ...)

Materiální

- ve třídách jednomístné výškově nastavitelné žakovské lavice – jejich uspořádání lze měnit podle potřeby a charakteru výuky
- v základní škole speciální – odpočinkový a hrací prostor (např. polohovací vaky, velké gymnastické míče, trampolína, pyramida...)
- dobré vybavení učebnicemi, učebními pomůckami a speciálními učebními pomůckami, výukovým software (je průběžně doplňován)
- pro další studium a práci pedagogů k dispozici učitelská knihovna (průběžně doplňována)
- pro zavádění systémů alternativní a augmentativní komunikace se využívá počítačový program Boardmaker, komunikátor s hlasovým výstupem
- pro rozvíjení a stimulaci hmatu – pískovnička, masážní vana, drobné předměty jako houbičky, ježkové míčky....

Technické

- využívání informačních a komunikačních technologií – počítač v každé třídě, v počítačové učebně ...
- počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet
- interaktivní tabule
- vlastní auto vybavené pro dopravu dětí s tělesným postižením včetně možnosti ukotvení vozíků

Hygienické

- dodržování pitného režimu ve třídách
- využívání odpočinkového prostoru ve třídách, venkovních teras pro relaxaci žáků
- kvalitní sociální zázemí DS Březejc (využíváno i školou)

Charakteristika pedagogického sboru

- 6 učitelů, ředitelka školy, dle aktuální situace zde pracují asistenti pedagoga –
- zařazení žáků s těžkým zdravotním postižením; všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikováni
- ve škole pracuje: výchovný poradce
metodik sociálně patologických jevů
metodik environmentální výchovy
správce ICT
- všichni pedagogové se účastní různých forem DVPP (další vzdělávání pedagog. pracovníků) – dle potřeb školy a svého zájmu

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- od roku 2006 je škola zapojena do sítě Zdravých škol – jde o dlouhodobý projekt, vycházející z rámcového programu, který škola vypracovává každé čtyři roky. Rámcový program je konkretizován v ročních prováděcích plánech (podrobněji viz kapitola Zaměření školy)
- aktuálně nejsme zapojeni do žádného mezinárodního projektu ani nemáme navázanu mezinárodní spolupráci

Charakteristika žáků

- ve škole se vzdělávají žáci se zdravotním postižením:
 - mentálním
 - tělesným (převážně různé formy DMO)
 - smyslovými vadami
 - souběžně postižení více vadami
 - žáci s poruchou autistického spektra
- většina žáků je z regionu Vysočina – forma pobytu týdenní (ubytování, rehabilitaci a celodenní péči zajišťuje DS Březejc)
- možnost denního pobytu žáků z blízkého okolí
- možnost svozu žáků z blízkého okolí (při dostatečném počtu žáků)

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- **rodiče a veřejnost jsou informováni o činnosti školy prostřednictvím:**
 - www. stránek školy
 - informačních letáků
 - rodičovských schůzek – 2x ročně
 - týdenního hodnocení
 - formou žákovských portfolií
- **rodiče mohou činnost školy ovlivňovat prostřednictvím:**
 - školské rady (ustavena – březen 2006)
 - schránky důvěry pro rodiče
 - možnosti účasti a spoluúčasti na akcích pořádaných školou
 - možnosti účastnit se vyučování kdykoliv po předchozí domluvě s vyučujícími
 - týdenního hodnocení – mají možnost zde připomínkovat činnost ve třídě i veškeré dění ve škole
- **ostatní spolupracující subjekty:**
 - SPC Žďár nad Sázavou, Jihlava
 - ÚSP Brno – Kociánka (rehabilitace, hipoterapie, plavání)
 - okolní školy v regionu
 - MÚ ve Velkém Meziříčí
 - instituce a organizace ve Velkém Meziříčí – Jupiter Club, knihovna, hasiči, Svaz žen
 - Občanské sdružení při DS Březejc
 - Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR – a. s. Klub Velké Meziříčí
 - firma Novartis

Projekty, mimoškolní činnost

- zapojení do sítě „Škol podporujících zdraví“ (od listopadu 2006)
- zapojení do sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V.
- zájmové kroužky (jejich nabídka závisí na aktuální skladbě a zájmu žáků):
 - pěvecký
 - ekologická výchova
 - zdravé vaření
 - hmatové modelování
 - anglický jazyk
- každoročně realizované akce:
 - výstavy prací žáků
 - besídky (Mikulášská, Vánoční)
 - návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze, výstavy
 - účast v různých soutěžích (především dovednostních – např. Abilympiáda – Praha, ...)
- projektové vyučování realizované prostřednictvím krátkodobých školních i třídních projektů

Vize pro blízkou budoucnost

- další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti moderních metod vyučování
- zajištění canisterapie

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Škola realizuje školní vzdělávací program s názvem „**Škola podané ruky**“, který společně s mottem „**Spolu to dokážeme**“, vyjadřuje základní myšlenku našeho ŠVP: vést žáky k co největší samostatnosti a aplikaci naučeným poznatkům a dovednostem v praktickém životě tak, aby se v něm následně dokázali co nejlépe uplatnit.

Jsme „**Školou podporující zdraví**“, proto kromě tradičního obsahu vzdělávání se náš ŠVP zaměřuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochranu životního prostředí.

V celém výchovně – vzdělávacím procesu dbáme na:

- pohodu prostředí
- zdravé učení
- otevřené partnerství

Pohoda prostředí

- všechny prostory školy máme vybaveny tak, že jsou funkční, estetické, účelové
- z rozpočtu školy pravidelně vyčleňujeme finanční prostředky na nákup moderních učebních a rehabilitačních pomůcek
- ve škole panuje přátelská atmosféra, žáci i učitelé se navzájem respektují
- činnost ve škole je organizována s ohledem na rytmicitu biologických funkcí žáků i učitelů, zdravou výživu s pitným režimem a pohybovou aktivitu
- jsme školou uprostřed přírody – aktivně pracujeme v oblasti ekologické výchovy, jsme zapojeni v síti škol M.R.K.E.V.

Zdravé učení

- snažíme se o praktickou využitelnost toho, čemu se žáci učí – smysluplné učení
- zavádíme nové metody výuky – např. projektové vyučování – umožňuje dětem přímou zkušenost, rozvíjí komunikaci, spolupráci
- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, výpočetní techniku využíváme ve všech předmětech
- preferujeme výuku pracovního vyučování jako prostředku pro rozvíjení manuální zručnosti a kreativity žáků. Cílem je co největší samostatnost v oblasti sebeobsluhy a aktivní zvládání situací běžného života
- žáky hodnotíme motivujícím způsobem:
 - uplatňujeme osobnostní přístup – ne srovnávání, hodnotíme především individuální pokrok žáka
 - pololetní slovní klasifikace je doplněna osobním dopisem žákovi
 - vedeme žáky k sebehodnocení – týdenní hodnocení, portfolia

Otevřené partnerství

- jsme školou otevřenou, přičemž otevřenost chápeme jako:
 - zpřístupnění informací o naší škole směrem ven (www. stránky, výstavy, dny otevřených dveří, účast našich žáků na různých výstavách, soutěžích, prezentace v tisku, ...)
 - otevření se informacím, novým trendům a spolupráci s veřejností, rodiči, organizacemi

- všichni pedagogičtí pracovníci se nadále vzdělávají
- rodiče – možnost spolupráce i účasti ve výuce
 - možnost vyjadřovat se k chodu školy – prostřednictvím Školské rady, schránky na dotazy pro rodiče, týdenního hodnocení
 - pravidelné dotazníkové šetření
- organizace – spolupráce s již uvedenými v předchozí kapitole

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Předpokládáme, že žák na konci základního vzdělání dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí k učení uplatňované na naší škole
➤ ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání	• systematickým nácvikem čtení, psaní, počítání (metodou adekvátní danému žákovi) vytváříme u žáků základní dovednosti v používání trivie
➤ dle individuálních schopností používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	• diagnostikujeme styl učení žáka a při učení z něho vycházíme • pro některé žáky připravujeme individuální vzdělávací plán, který průběžně upravujeme a doplňujeme; při jeho plnění se opíráme o adekvátní kompenzační pomůcky, materiály, učebnice, ...
➤ dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	• zábavnou formou výuky a častým střídáním činností udržujeme a rozvíjíme pozornost žáků při učení
➤ chápe pochvalu jako motivaci k učení	• k dalšímu učení motivujeme žáky kladným hodnocením (žák je hodnocen za individuální pokrok, není srovnáván s ostatními) • rozvíjením schopností a dovedností žáků jim umožňujeme tyto uplatňovat v různých soutěžích (zvláště tvořivých – např. účast na abilympiádách) a motivovat je tak k dalšímu zdokonalování se • umožňujeme žákům pracovat se svým portfoliem a týdenním hodnocením, a tím je motivujeme k aktivnímu přístupu k učení
➤ používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	• každodenním používáním i vytvářením modelových situací nacvičujeme spojení běžně používaných znaků, piktogramů s konkrétními situacemi každodenního života • při pobytu mimo školu - na vycházkách, výletech, ... ověřujeme u žáků základní orientaci v dopravních symbolech i běžně užívaných piktogramech
➤ ovládá elementární způsoby práce s počítačem	• dle svých schopností pracují žáci s informacemi pomocí počítačových programů a internetu • užíváním adekvátních pomůcek (velkoplošná klávesnice, dotykový monitor, ...) umožňujeme žákům získávat počítačovou gramotnost v rozsahu přiměřeném jejich individuálním schopnostem

Předpokládáme, že žák na konci základního vzdělání dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí k řešení problémů uplatňované na naší škole
➤ překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem	• ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají (pozorování, záznamy v týdenním hodnocení, ...)
➤ řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	• nacvičováním strategií řešení běžných problémů (co se stane, když ...), umožňujeme žákům získávat zkušenosti s danými problémy a seznamovat se s důsledky chybných rozhodnutí • na modelových příkladech v jednotlivých předmětech si žáci osvojují algoritmy řešení problémů • pravidelným zadáváním problémových úloh pro samostatnou i skupinovou práci (s přiměřenou pomocí učitele) umožňujeme žákům osvojovat si algoritmy řešení, které s upozorněním mohou uplatnit v obdobných situacích • žáci se zapojují dle svých schopností do projektového vyučování, zároveň tak ověřujeme používání nabytých znalostí a dovedností v praktickém životě
➤ vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	• učitelé připravují vyučování tak, aby žáci řešili problémové úlohy vycházející z praktického života • nápodobou, dramatizací a modelovými situacemi vycházejícími z běžného života vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při řešení problémových situací
➤ nenechá se při řešení problému odradit drobnými neúspěchy, v případě opakovaných potíží požádá o radu	• soustavným povzbuzováním a kladným hodnocením podněcujeme žákovo sebevědomí a důvěru k vlastním rozhodnutím • různá řešení a rozhodnutí, hlavně z oblasti výchov, necháváme žáky obhajovat (žádné obhájené řešení není špatné, podporujeme netradiční způsoby řešení)
➤ ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů	• aktivní práci v oblasti prevence sociálně patologických jevů motivujeme žáky k dodržování zdravého životního stylu, odmítání návykových látek; zároveň upevňujeme vhodné stereotypy chování při setkání s osobami nabízejícími návykové látky • vytvářením bezpečného a pohodového prostředí ve škole navozujeme u žáků pocity důvěry – možnost svěřit se se svými problémy (přímo, schránky důvěry)

Předpokládáme, že žák na konci základního vzdělání dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení komunikativních kompetencí uplatňovaných na naší škole
➤ komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem	vytvářením modelových situací a následně v celém vyučovacím procesu u žáků dbáme na zvládnutí základních pravidel komunikace
➤ rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností	- zadávaním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek podporujeme u žáka využívání schopnosti naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení - zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
➤ vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem	prostřednictvím výtvarných, pracovních činností a relaxačních cvičení navozujeme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků
➤ chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály	zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných textů a symbolů
➤ zvládá jednoduchou formu písemné komunikace	- nacvičujeme psaní od grafomotorických cvičení až po slova a věty (různé typy písma dle individuálních schopností žáků) - formou her a cvičení podněcujeme žáky k zvládnutí jednoduché písemné a mluvené komunikace
➤ vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou je obhajuje	- prostřednictvím dramatizací a modelových situací směřujeme žáky k vhodnému vyjadřování svých pocitů, prožitků a nálad, jdeme jim v tomto směru příkladem - prezentací svých názorů posilujeme sebevědomí žáků, každá snaha žáka je oceněna
➤ pro komunikaci využívá běžné informační a komunikační prostředky	nácvikem i praktickými činnostmi umožňujeme žákům poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, komunikace přes mobil, internet, . . .) dle jejich individuálních schopností
➤ získané komunikační dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci	- vyžadujeme od žáků uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy (výstavy, besídky pro rodiče, charitativní ples, . . .) - zapojováním žáků do školních projektů a společných akcí celé školy podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami, kulturu komunikace

Předpokládáme, že žák na konci základního vzdělání dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení sociálních a personálních kompetencí uplatňovaných na naší škole
➤ má základní představu o vztazích mezi lidmi	• sledováním vhodných pořadů, četbou a pohádkami vytváříme představu o vztazích mezi lidmi (dobro, zlo, ...) a formujeme prosociální chování žáků
➤ orientuje se v prostředí, ve kterém žije	• exkurzemi, výlety, vypravováním, sledováním televizních pořadů, ... získává žák základní povědomí o své vlasti • realizací vycházek do blízkého okolí (plnění úkolů z oblasti dopravní, environmentální výchovy), získává žák základní orientaci o svém nejbližším okolí i bezpečném pohybu v něm
➤ podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách	• praktickými činnostmi mimo školu (nákupy, cestování, návštěvy kulturních akcí, ...) umožňujeme žákům podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách a automatizovat si je
➤ uplatňuje základní návyky společenského chování	• cílenými, pravidelně se opakujícími aktivitami (stolování v jídelně, školní kuchyňce, každoročně se opakující akce – „Zdravá svačinka“, ...) automatizujeme u žáků základy společenského chování při stolování • prostřednictvím modelových situací, dodržováním rolí v každodenním životě, ... žák chápe a odlišuje své chování vůči známým a neznámým lidem, rozdíl v užití tykání x vykání • osobním příkladem působíme na žáky při dodržování pravidel společenského chování ve škole i mimo ni
➤ navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi	• důsledným dodržováním základních forem společenského styku upevňujeme dobré vztahy žáka s jeho blízkým okolím
➤ rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky	• formou besed a dlouhodobě zaměřených programů seznamujeme žáky s možnými riziky sociálně patologických jevů, s jejich následky
➤ uvědomuje si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby	• posilováním sebedůvěry žáka se snažíme předcházet jeho možnému fyzickému i psychickému zneužívání

➤ prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí	• plněním jednoduchých úkolů mimo školu a nejbližším známém okolí zvyšujeme žákovu důvěru ve vlastní schopnosti • pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností žáka vytváříme pocit jeho vlastní jedinečnosti
--	---

Předpokládáme, že žák na konci základního vzdělání dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí občanských uplatňované na naší škole
➤ využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti	• formou exkurzí, výukových pořadů, dramatizací, ... získávají žáci náhled na fungování důležitých úřadů a institucí; neustálým procvičováním jsou schopni používat základní data o své osobě
➤ má povědomí o základních právech a povinnostech občanů	• uplatňováním demokratických principů v životě třídy i celé školy vytváříme základní povědomí o základních právech a povinnostech občana demokratické společnosti
➤ dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití	• prostřednictvím cílených modelových situací žáci rozpoznávají pozitivní a negativní projevy chování a s pomocí se orientují v mezilidských vztazích • formou krátkodobých projektů zaměřených na multikulturní výchovu umožňujeme žákům zvládnout soužití ve skupině, odmítat fyzické násilí, vulgární vyjadřování
➤ chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování, zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí	• aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění a sportovních aktivit školy • aktivní práci v oblasti prevence sociálně patologických jevů motivujeme žáky k odmítání návykových látek • prostřednictvím plnění environmentálního plánu školy (třídění odpadu, krátkodobé projekty zabývající se přírodou, činnost kroužku „Ekologická výchova“, ...) žáci získávají základní orientaci v problematice ekologie • propagací zdravé výživy (ochutnávka zdravé výživy pro rodiče, fungování „Zdravého krámků“, zařazování krátkodobých projektů zaměřených na zdravou výživu, ...) motivujeme žáky k dodržování zdravého životního stylu
➤ dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob	• pravidelným zařazováním besed s hasiči a policií seznamujeme žáky s krizovými situacemi i adekvátním chováním v nich • pravidelným zařazováním témat „Chování člověka v mimořádných situacích“ si žáci

	osvojují stereotypy chování v daných situacích a při jejich dramatizacích se řídí pokyny vyučujících
--	--

Předpokládáme, že žák na konci základního vzdělání dle svých individuálních schopností:	Strategie vedoucí k rozvíjení kompetencí pracovních uplatňovaných na naší škole
➤ má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností	- vyžadováním přípravy pomůcek, převlékáním na různé činnosti rozvíjíme sebeobslužné schopnosti žáků - prostřednictvím her, dramatizací, návštěvami školní kuchyňky, ... rozvíjíme sebeobslužné dovednosti žáků při jídle - vyžadujeme udržování pořádku na svém místě dle schopností žáků
➤ zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech	- základní pracovní úkony rozvíjíme ve všech předmětech, aby byly co nejvíce automatizovány a žák je samostatně používal - v průběhu celého vyučovacího procesu umožňujeme žákům využívat svých zkušeností z praktického života
➤ pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly	- umožňujeme žákům pracovat podle naučených pracovních postupů. Tyto podle jejich schopností rozvíjíme. - požadujeme dokončení zadaných úkolů v adekvátní obtížnosti jednotlivým žákům
➤ soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění	zadáváním úkolů přiměřeně náročných vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků je motivujeme k zvládnutí zadaných činností
➤ respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce	formou společných prací rozvíjíme schopnost žáků plnit zadané dílčí úkoly ve skupině vedoucí k finálnímu výrobku
➤ přijímá posouzení výsledků své práce	- k dalším úkolům motivujeme žáky kladným hodnocením (žák je hodnocen za individuální pokrok, není srovnáván s ostatními) - pravidelným seznamováním s kritérii hodnocení práce se žáci učí reálně posuzovat výsledky svých činností
➤ dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů	v rámci výuky všech předmětů seznamujeme žáky se základy bezpečnosti při konkrétních činnostech

3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka. V naší škole se jedná o vzdělávání žáků s postižením:

- mentálním (lehké, středně těžké, těžké)
- tělesným
- smyslovými vadami (v současné době nejsme připraveni vzdělávat žáky nevidomé, hluchoslepe)
- autismem
- souběžné postižení více vadami

Při vzdělávání těchto skupin žáků vytváříme a naplňujeme obecné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Individuální přístup k žákům – akceptovat zvláštnosti žáka a přizpůsobovat se jeho specifikům
- Sestavení individuálního vzdělávacího plánu – spolupráce se SPC
- Z hlediska individuálního přístupu zjistit úroveň v jednotlivých vývojových oblastech (na základě psychologického či speciálně pedagogického vyšetření), **zvolit vhodný typ komunikace** (od komunikace skrz konkrétní předměty přes komunikaci pomocí fotografií či černobílých obrázků – VOKS až k psané formě)
- Vytvoření **vhodného pracovního místa a strukturovat prostředí** (vytyčení místa pro jednotlivé důležité činnosti během dne – stůl pro individuální práci s žákem, prostor pro volnou hru, odpočinek, jídelní stůl apod.)
- Vytvoření **vizualizovaného denního programu**, využití krabic s vnitřní strukturou, šanony a podobně
- Jako podpůrné pedagogické opatření v procesu výchovy a vzdělávání využíváme **metodu snoezelen**. Tato metoda slouží pro podporu vnímání, relaxaci, rozvíjí představivost, navazuje a upevňuje sociální vztahy a komunikaci. Prostředí plní funkci relaxační, poznávací a interakční.

3.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Pro podmínky naší školy a jejího zaměření jsme zvolili následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Všechny tematické okruhy daných průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřez. témat	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ										
Rozvoj schopností poznávání	Pč Tv Vv Čt M Ps Vu Řv Hv	Pč Tv Vv Čt M Ps Vu Řv Hv	Pč Tv Vv Čt M Ps Vu Řv Hv	Pč Tv Vv Čt M Ps Vu Řv Poč Hv	Pč Tv Vv Čt M Ps Řv Poč Hv	Pč Tv Vv Čt M Ps Řv Poč Hv	Pč Tv Vv Vl Čt Ps Př Řv Poč Hv	Pč Tv Vv Vl Čt Ps Př Řv Poč Hv	Pč Tv Vv Vl Čt Ps Př Řv Poč Hv	Pč Tv Vv Vl Čt Ps Př Řv Poč Hv
Sebepoznání a sebepojetí	Hv	Hv	Hv	Tv Vu Hv	Tv Vu Hv	Tv Vu Hv	Hv	Hv	VkZ Hv	VkZ Hv
Seberegulace a sebeorganizace							Tv Vl	Tv Vl	Tv Vl VkZ	Tv
Psychohygiena							Vv	Vv	Vv	Vv Vl VkZ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ										
Poznávací schopnosti	Vu						Vl Ps	Vl Ps	Ps	Ps
Mezilidské vztahy	Vu	Vu	Vu	Tv Vu	Tv Vu	Tv Vu	Vl	Vl	Vl VkZ	Vl VkZ
Komunikace	Čt M Vu Řv Hv	Čt M Vu Řv Hv	Čt M Vu Řv Hv	Tv Čt M Vu Řv Hv	Tv Čt M Vu Řv Hv	Tv Čt M Vu Řv Hv	Tv Vl Čt M Řv Hv	Tv Čt M Ps Řv Hv	Tv Čt M Ps Př Řv	Tv Vl Čt M Ps Řv

									Hv	Hv
Spolupráce a soutěživost	Pč Tv Vv Hv	Pč Tv Vv Hv	Pč Tv Vv Hv	Pč Tv Vv Poč Hv	Pč Tv Vv Čt M Poč Hv	Pč Tv Vv Čt M Poč Hv	Pč Tv Čt M Poč Hv	Pč Tv Vl Čt M Poč Hv	Pč Tv Čt M Poč Hv	Pč Tv Čt M Poč Hv
MORÁLNÍ ROZVOJ										
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti							Vl	Vl	Vl VkZ	Vl VkZ
Hodnoty, postoje, praktická etika						Čt	Vl Čt	Vl Př	Vl Př	Vl VkZ Př

Environmentální výchova

Tematické okruhy průřez. tématu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.
Ekosystémy	Vu	Vu	Vu	Vu	Vu	Vu	Př	Př	Př	Př
Základní podmínky života	Pč	Pč	Pč				Pč	Pč	Pč Př	Pč Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pč	Pč	Pč	Vu	Vu	Vu	Př	Př	Př	Př
Vztah člověka k prostředí	Tv	Tv	Tv	Pč Tv	Pč Tv	Pč Tv	Pč Tv Vv Vl Čt Př	Pč Tv Vv Vl Čt Př	Pč Tv Vv Vl VkZ Čt Př	Pč Tv Vv Vl VkZ Čt Př

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřez. tématu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.
Evropa a svět nás zajímá				Čt Hv	Čt Hv	Čt Hv	Čt Poč Hv	Čt Poč Hv	Čt Ps Poč Hv	Čt Ps Poč Hv

Objevujeme Evropu a svět							Čt Př	Čt Př	Vl Čt Př	Čt Př
Jsme Evropané										Vl Př

4. Učební plány

Učební plán – 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Zkratka pro předmět	Ročník						Celkem předměty	Z toho DČD
				1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení (16)	Čtení	Čt	3	3	3	3	3	1+2	42 (18+12+12)	4
	Psaní (10)	Psaní	Ps	2	2	2	2	1+1	1+1		
	Řečová výchova (12)	Řečová výchova	Řv	2	2	2	2	2	2		
Matematika a její aplikace	Matematika (12)	Matematika	M	2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	17	5
Informační a komunikační technologie (2)		Práce s počítačem	Poč	-	-	-	0+1	1	1	3	1
Člověk a jeho svět (16)		Věcné učení	Vu	2	2	3	3	3	3	16	-
Umění a kultura (18)	Hudební výchova	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	1	18 (6+12)	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Vv	2	2	2	2	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (18)	Tělesná výchova	Tv	3	3	3	3	3	3	18	-
Člověk a svět práce (21)		Pracovní činnosti	Pč	3	3	3	3	4	5	21	-
Celková povinná časová dotace				20	21	22	23	24	25	135	-
Z toho disponibilní časová dotace				0	1	1	2	2	4	-	10

Učební plán – 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Zkratka pro předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
				7.	8.	9.	10.		
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení (12)	Čtení	Čt	3	3	3	3	24 (12+8+4)	1
	Psaní (7)	Psaní	Ps	2	2	2	1+1		
	Řečová výchova (4)	Řečová výchova	Řv	1	1	1	1		
Matematika a její aplikace	Matematika (12)	Matematika	M	3+1	3+1	3+1	3+1	16	4
Informační a komunikační technologie (4)		Práce s počítačem	Poč	1	1	1+1	1+1	6	2
Člověk a společnost (8)		Vlastivěda	Vl	2	2	2	2	8	-
Člověk a příroda (12)		Přírodověda	Př	3	3	3	3	12	-
Umění a kultura (8)	Hudební výchova	Hudební výchova	Hv	1+1	1+1	1+1	1+1	12 (8+4)	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Vv	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (2)	Výchova ke zdraví	VkZ	-	-	1	1	2+12	-
	Tělesná výchova (12)	Tělesná výchova	Tv	3	3	3	3		
Člověk a svět práce (22)		Pracovní činnosti	Pč	5	5	6	6	22	-
Celková povinná časová dotace				27	27	30	30	114	-
Z toho disponibilní časová dotace				2	2	3	4	-	11

Poznámky k učebnímu plánu

DČD – disponibilní časová dotace

1.stupeň

Čtení – v 6. ročníku je předmět posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace z důvodu rozvíjení zájmu o čtení jako jednoho ze zdrojů získávání informací.

Psaní – v 5. – 6. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace z důvodu rozvíjení grafomotorických dovedností žáků a fixace jednotlivých písmen

Matematika – ve 2. - 6. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace pro možnost zvýšeného zařazování prvků činnostního učení, které považujeme u žáků v těchto ročnících za velmi důležité.

Práce s počítačem – ve 4. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, posílení je určeno základnímu seznámení s počítačem (postupně využíván jako prostředek informační gramotnosti žáků)

2.stupeň

Psaní – v 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace pro možnost procvičovat jednoduchou písemnou komunikaci.

Matematika – v 7. – 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace pro procvičování početních dovedností využitelných v praktickém životě

Práce s počítačem – v 9.-10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace z důvodu zvyšování počítačové gramotnosti žáků.

Hudební výchova – v 7. – 10. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace z důvodů rozvíjení emocionálních prožitků, hudebně - pohybových dovedností.

Průřezová témata prolínají všemi vyučovacími předměty, jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách předmětů a v kapitole o začlenění průřezových témat.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Vyučovací předmět: ČTENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Čtení je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Čtení.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Je realizována většinou ve třídách, někdy v počítačové učebně – využíváme vhodných výukových programů. Čtení je uskutečňováno i na vycházkách, výletech, exkurzích, ... formou vnímání různých sdělení (dopravní značky, názvy obchodů, ...). Snažíme se o pravidelnou spolupráci s Městskou knihovnou ve Velkém Meziříčí (půjčování knih, návštěva knihovnou pořádaných výstav).

Cílem předmětu je:

- motivovat žáky k zájmu o čtení – zpočátku obrázkovému
- rozvíjet zrakové vnímání, verbální myšlení, záměrnou pozornost a komunikativní dovednosti
- osvojit si techniku čtení dle individuálních schopností žáků, případně sociální čtení
- využívat získané dovednosti čtení v praktickém životě

Časová dotace vyučování předmětu Čtení na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	3	3	3	3	3	1+2	18	2

Časová dotace vyučování předmětu Čtení na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	3	3	3	3	12	-

Do vyučovacího předmětu Čtení jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Spolupráce a soutěživost
- OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
- EGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
- EV – Vztah člověka k životnímu prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Čtení:

- manipulace s názornými pomůckami (rozlišování, třídění, přiřazování, vyřazování, seskupování, ...)
- vypravování, vysvětlování, dialog

- exkurze, vycházky, návštěvy výstav, filmových a divadelních představení
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- samostatná práce žáků
- didaktické hry k procvičování dovednosti čtení
- dramatizace a simulační hry
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití jazykových a komunikačních dovedností
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa)
- domácí úkoly k procvičování čtení
- zařazování prvků globální metody
 - výuka vychází z metody globální, ale zároveň usiluje o zachování určité návaznosti na metodu analyticko-syntetickou
 - může být použita k překlenutí doby, kdy je žák ve čtení neúspěšný (při použití metody analyticko-syntetické) nebo se může stát základem sociálního čtení
 - výuka danou metodou je u žáků se středně těžkou mentální retardací velmi individuální. Nelze zobecnit trvání jejích jednotlivých etap ani počet slov či vět, které žáci takto zvládnou. Na naší škole bude využívána jako doplněk metody analyticko-syntetické nebo v případech, kdy žákovo čtení při použití této metody není plně funkční. Pak bude postupovat dle svých individuálních schopností k dosažení co nejvyšších čtenářských dovedností. Z toho důvodu nelze určit, jakých výstupů dosáhne žák v jednotlivých ročnících.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Čtení směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Čtení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při nácviku čtení využíváme co nejvíce smyslů – zejména zraku, sluchu, hmatu
- Podporujeme zájem o četbu, která by byla blízká citovým prožitkům žáků
- Vedením čtenářských sešitů (stručná sdělení – odpovědi na otázky nebo výtvarné vyjádření obsahu) ověřujeme porozumění čtenému

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Čtení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu (např. čtení slov s uzavřenými slabikami: čtení slov typu pes – čtení slov s uzavřenou slabikou na konci nebo na začátku slova – čtení slov se dvěma uzavřenými slabikami)
- Zařazováním prvků činnostního učení umožňujeme žákům třídit, rozlišovat, přidávat i vyřazovat určité pomůcky, obrázky, kartičky, ... vzhledem k tomu, co mají sledovat

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Čtení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci (učit se naslouchat, neskákat druhému do řeči, zdvořile se oslovovat)
- Dramatizací jednoduchých literárních útvarů učíme žáky používání mimojazykových projevů komunikace – mimika, gesta

- Umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- Netrváme vždy na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění, bezprostřednost a smysluplnost (reprodukce čteného)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Čtení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Návštěvami divadelních, filmových představení, účastí na výstavách, ... seznamujeme žáky s jiným než školním prostředím a rozvíjíme u nich potřebné sociální dovednosti vhodné pro dané situace
- Na základě četby a jednoduchých dramatizací si žáci osvojují pravidla chování ve škole i ve společnosti

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Čtení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Účastí na kulturních a společenských akcích zapojujeme žáky do kulturního dění a společenského života školy a okolního světa
- Prostřednictvím četby (návštěvy divadelních a filmových představení) – pohádky, mýty, bajky, pověsti a legendy různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci názorů různých skupin
- Společně dbáme na slušnou mluvu a chování na veřejnosti i ve škole

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Čtení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Upozorňujeme žáky na dodržování hygienických návyků při čtení
- Pomocí četby, vyprávění, filmových představení, ... seznamujeme žáky s různými profesemi

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Předpokládáme, že žák: • Mluví měkkým hlasovým začátkem, dodržuje správné dýchání při řeči, s upozorněním si uvědomuje své případné nedostatky ve výslovnosti, spolupracuje na jejich reedukaci • Vnímá směr a zdroj zvuku • Provádí hry s hlasem	• Speciálně – logopedická diagnostika • Dechová a fonační cvičení • Artikulační cvičení • Výchova ke správné výslovnosti	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (cvičení pro správné tempo řeči) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Řv - nácvik správného dýchání při řeči, rozvíjení souvislého vyjadřování
• Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• Přečte písmena a A, i I, e E, u U, o O, m M • Užije písmena a, i ve funkci spojky • Čte a skládá slabiky s hláskou m • Skládá dvojslabičná slova z otevřených slabik s hláskou m • Čte dvojslabičná slova s dosud procvičovanými slabikami (pokud lze doplněných obrázkem)	• Vyvozování písmen a A, i I, e E, u U, o O, m M • Písmena a, i ve funkci spojek (zpočátku použito u obrázků) • Vyvození otevřených slabik s hláskou m • Dvojslabičná slova s hláskou m	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (vytleskávání slabik) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sybkých materiálů • Vu – manipulace s přírodninami
• Tvořit věty podle obrázků	• Seznamuje se s obrázkovými knížkami a leporely • Soustředí se na poslech krátké pohádky nebo vypravování (doplňeno ilustracemi)	• Práce s obrázkovými knížkami a leporely – motivace k vlastnímu čtení • Rozvíjení slovní zásoby a paměti	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

	- Pojmenuje realistické ilustrace v obrázkové knížce - Na pokyn ukáže v knížce daný obrázek - Na pokyn zadaný formou hádanky ukáže správný obrázek		Tv - relaxační a pohybová cvičení Vv – výtvarné zpracování čtených pohádek
Orientovat se na stránce i řádku	- Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nahoře x dole - Řadí konkrétní předměty a názorné pomůcky dle pokynů, rozumí pojům první, poslední, vpředu, vzadu - Rozlišuje a třídí předměty podle velikosti (pouze na 2 skupiny), užívá pojmů velký x malý - Orientuje se na ploše stránky – aktivně používá pojmy nahoře, dole - Řadí obrázky do řádků zprava doleva dle pokynů - Pojmenovává obrázky v řádcích, s pomocí dodržuje pravolevý směr řazení	- Základní orientace v prostoru třídy - Manipulace s názornými předměty – procvičování pojmů: nahoře x dole, vpředu x vzadu, před x za, první x poslední - Třídění předmětů podle velikosti - Orientace na stránce - Orientace na řádku	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) M – vztahy, pojmy (prostorová orientace) Tv - relaxační a pohybová cvičení Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodními
Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	- Přečte dva obrázky spojené spojkami a, i - Přečte krátkou větu složenou ze dvou obrázků významově spojených slovem má (typ: Kočka má koťátko.) - Přečte krátké věty obsahující slova: Ema, máma, máme, umí doplněné obrázky - Odpoví (případně ukáže) správně na otázku týkající se obsahu přečtených vět	- Čtení obrázků spojených spojkami a, i - Čtení krátkých vět ze dvou obrázků spojených slůvkem má - Čtení vět se slovy Ema, máma, máme, umí doplněné obrázky	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Předpokládáme, že žák: • Individuálně provádí nápravná cvičení pod dohledem učitele • Po upozornění opraví svou nedbalou výslovnost hlásky, kterou má již vyvozenou, ale nepoužívá ji v běžné mluvě • Ve svém mluveném projevu se snaží o správné dýchání a dle svých individuálních možností volí vhodné tempo řeči	• Výchova ke správné výslovnosti - rozlišení nedbalé mluvy od nesprávné • Dechová a fonační cvičení • Artikulační cvičení • Sluchová cvičení	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (cvičení pro správné tempo řeči) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Řv - nácvik správného dýchání při řeči, rozvíjení souvislého vyjadřování
• Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• Správně přečte probíraná písmena, tvoří z nich slabiky • Plynule slabikuje dvouslabičná slova (otevřené slabiky ze známých písmen) • Skládá slova ze známých slabik, zpočátku se zřetelnou oporou	• Vyvození souhlásek (malých i velkých): l, v, t • Nácvik čtení otevřených slabik a z nich utvořených dvojslabičných slov • Skládání slov ze slabik	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (vytleskávání slabik) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Pě – modelování, manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodními • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů
• Tvořit věty podle obrázků	• Prohlíží si obrázkové knížky a leporela • Soustředí se na poslech krátké pohádky nebo vypravování (doplňeno ilustracemi) a s pomocí obrázků a vyučujícího reprodukuje (doplňováním	• Práce s obrázkovými knížkami a leporely – motivace k vlastnímu čtení • Rozvíjení slovní zásoby a paměti	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

	jednoduchých vět) - Pojmenuje realistické ilustrace v obrázkové knížce a utvoří o nich jednoduchou větu - S pomocí seřadí jednoduchou časovou posloupnost z obrázků (podloženo vlastní sociální zkušeností), k obrázkům tvoří jednoduché věty		Tv - relaxační a pohybová cvičení Vv – výtvarné zpracování čteného Hv – písničky k pohádkám
Orientovat se na stránce i řádku	- Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nahore x dole, nad x pod, vpředu x vzadu - Řadí konkrétní předměty a názorné pomůcky dle pokynů, rozumí (s názorem) pojmům první, poslední, vpředu, vzadu, před, za, nad, pod - Rozlišuje a třídí předměty podle velikosti (velký, malý, prostřední), užívá pojmů velký x malý, přičemž pojem prostřední nemá ve své aktivní slovní zásobě - Orientuje se na ploše stránky – aktivně používá pojmy nahore, dole, v rohu - Při čtení dodržuje pravolevý směr (začátek řádku s upozorněním)	- Základní orientace v prostoru třídy - Manipulace s názornými předměty – procvičování pojmů: nahore x dole, vpředu x vzadu, před x za, první x poslední, uprostřed, nad x pod - Třídění předmětů podle velikosti - Třídění předmětů na skupiny podle různých hledisek - Orientace na stránce - Orientace na řádku	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) M – vztahy, pojmy (prostorová orientace) Tv - relaxační a pohybová cvičení Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodními
Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	- Doplní v obrázkovém čtení pohádek název obrázku (předčítáno vyučujícím) - Přečte krátké věty doplněné obrázky a jednoslovně odpoví na otázku k obsahu	- Čtení vět ze známých slov doplněných obrázky - Čtení s porozuměním	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení Řv – rozvíjení slovní zásoby

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Předpokládáme, že žák: • Individuálně provádí nápravná cvičení pod dohledem učitele, přičemž je ale zvýšený důraz na obsahovou stránku řeči • Častým procvičováním upevňuje výslovnost vyvozených hlásek	• Dechová, artikulační cvičení • Recitace básní a říkanek • Zpěv jednoduchých písniček	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (cvičení pro správné tempo řeči) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Hv – písničky s pohybem • Řv - nácvik správného dýchání při řeči, rozvíjení souvislého vyjadřování
• Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• Správně přečte probíraná písmena, tvoří z nich slabiky • Plynule slabikuje dvouslabičná slova (otevřené slabiky ze známých písmen) • Skládá slova ze známých slabik, zpočátku se zřetelnou oporou • Čte probíraná psací písmena (malá – s výjimkou M) • Čte slabiky a dvouslabičná slova z probíraných písmen (malých – s výjimkou slov s M)	• Vyvození samohlásky Y y, užití ve slabikách a dvojslabičných slovech • Vyvození písmen s S, j J • Nácvik čtení otevřených slabik a z nich utvořených dvojslabičných slov s uvedenými písmeny • Skládání slov ze slabik	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (vytleskávání slabik) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů • Vu – manipulace s přírodními
• Tvořit věty podle obrázků	• Skládá dvojice obrázků, které k sobě funkčně patří, slovně komentuje • Skládá dvojice obrázků k sobě podle situačního obrázku, slovně komentuje • Rozliší rozdíly na obrázcích, popíše je • Podle pokynů vyhledá obrázek	• Práce s obrázkovými knížkami a leporely – motivace k vlastnímu čtení • Rozvíjení slovní zásoby a paměti • Skládání obrázků dle zvoleného kritéria	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Vv – výtvarné zpracování čtených

	v obrázkové knížce (leporelu), pojmenuje ho a podle otázek popíše • Soustředí se na poslech krátké pohádky nebo vypravování (doplněno ilustracemi) a s pomocí obrázků a vyučujícího reprodukuje • Seřadí jednoduchou časovou posloupnost z obrázků (známé pohádky), k obrázkům tvoří jednoduché věty		pohádek • Hv – písničky k pohádkám
• Orientovat se na stránce i řádku	• Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nahore x dole, nad x pod, vpředu x vzadu; v pravolevé orientaci se opírá o individuální mnemotechnické pomůcky • Řadí konkrétní předměty a názorné pomůcky dle pokynů, rozumí pojům první, poslední, vpředu, vzadu, před, za, nad, pod, na a aktivně je používá • Rozlišuje a třídí předměty podle velikosti (velký, malý, prostřední), pojmy aktivně používá • Třídí předměty na skupiny podle různých hledisek a řadí je na ploše dle pokynů • Orientuje se na ploše stránky – aktivně používá pojmy nahore, dole, v rohu; v pravolevé orientaci se opírá o individuální mnemotechnické pomůcky • Při čtení dodržuje pravolevý směr, ukáže začátek a konec řádku	• Základní orientace v prostoru třídy • Manipulace s názornými předměty – procvičování pojmů: nahore x dole, vpředu x vzadu, před x za, první x poslední, uprostřed, nad x pod • Třídění předmětů podle velikosti • Třídění předmětů na skupiny podle různých hledisek a jejich řazení na ploše dle pokynů • Orientace na stránce • Orientace na řádku	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • M – vztahy, pojmy (prostorová orientace) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Vu – manipulace s drobnými předměty • Pr – manipulace s přírodními
• Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• Čte s porozuměním krátké věty doplněné obrázkem • Ve větě nahradí obrázek slovem většinou ve správném tvaru • Přečte krátké věty doplněné obrázkem a odpoví na otázku k jejich obsahu	• Čtení vět ze známých slov doplněných obrázkem • Čtení s porozuměním – zjišťování funkčnosti čtení	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Řv – rozvíjení slovní zásoby

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Předpokládáme, že žák: - Správně čte písmena p P, n N, š Š, d D; skládá z nich slabiky a slova v základním i jiném tvaru - Slabikuje trojslabičná slova typu po-ma-lu - Čte slova typu pes - Přečte slova typu dopis - Čte předložkové vazby typu do lesa - Čte psací písmena, slabiky, slova, která sám napíše – dle individuálních schopností (měl by: samohlásky – kromě E; m M, l, v V, t, s, j, p, n N, š, d; slabiky a procvičovaná slova s danými písmeny) - Procvičovaná slova vyhledá v dětských knížkách s jednoduchým textem a větším typem písma - Pokouší se postupně o čtení menšího typu písma	- Analyticko – syntetická cvičení, cvičení k rozvoji fonemického sluchu - Vyvozování písmen p P, n N, š Š, d D - Nácvik čtení slabik s výše uvedenými písmeny - Čtení slov s procvičovanými písmeny v základním i jiném tvaru - Čtení slov typu pes - Čtení předložkových vazeb typu do lesa - Čtení psacího písma – to, co je žák sám schopen napsat – dle individuálních schopností (samohlásky – kromě E; m M, l, v V, t, s, j, p, n N, š, d; slabiky a procvičovaná slova s danými písmeny) - Nácvik čtení menšího typu písma - Procvičování výše uvedených čtenářských dovedností na různých didaktických materiálech	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (cvičení pro správné tempo řeči) Tv - relaxační a pohybová cvičení Hv – písničky s pohybem Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Vv – kreslení vyvozovaných písmen do synekých materiálů
Rozlišit stejně znějící slova různého významu	- Skládá nová slova přidáním slabiky (např. malý – pomalý), s pomocí obrázků vysvětlí význam těchto slov - Rozliší podobně znějící slova (např. police x ulice), přiřadí k nim správně obrázky - S pomocí obrázku a správné artikulace rozliší slova lišící se délkou samohlásky (např. Míla x milá)	- Cvičení k rozvoji fonemického sluchu - Cvičení k rozvoji slovní zásoby - Procvičování čtení s důrazem na interpunkční znaménka	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (vytleskávání slabik) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	Soustředí se na poslech přiměřeně dlouhého předčítaného textu - najde	Poslech, vyprávění krátkého textu (většinou s pohádkovou tematikou)	EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost – pohádky)

	v pohádce hlavní představitele • Správně odpovídá na jednoduché uzavřené otázky z krátkého přečteného textu • Zapojí se do dramatizace pohádek • Šetrně zachází s knihami	• Zdokonalování techniky čtení s důrazem na obsah čteného	z jednotlivých evropských zemí) • OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění) • Vv – ilustrace pohádek • Hv – písničky k pohádkám
• Orientovat se ve větě	• Pozná začátek věty podle velkého písmene, individuálně s upozorněním • Při čtení samostatně dodržuje pravolevý směr, při přechodu na následující řádek tento občas vynechá • S upozorněním a vzorem přečte intonačně správně větu oznamovací, tázací, rozkazovací (rozliší dle znaménka) • Vyhledá v krátké větě zadané slovo	• Čtení jednoduchého textu složeného z krátkých vět • Správné čtení znamének za větami • Procvičování orientace na řádku • Vyhledávání zadaných slov v textu	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • M – vztahy, pojmy (prostorová orientace)
• Číst s porozuměním jednoduché věty	• Přečte krátké věty a odpoví jednoslovně na otázku k jejich obsahu • S pomocí doplní vynechaná slova do jednoduchých vět dle významu	• Čtení vět ze známých slov • Čtení s porozuměním – zjišťování funkčnosti čtení	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Řv – rozvíjení slovní zásoby
• Přednášet krátké básničky a říkanky	• Reprodukuje s názorem jednoduché říkanky • Čte básně a říkanky se správnou intonací (i s vhodným pohybem – vytleskávání) • Zapojí se do dramatizace jednoduché veršované pohádky	• Přednes – krátké říkanky a básničky • Dramatizace jednoduchých pohádek	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Předpokládáme, že žák: - Správně čte písmena z Z, k K, b B, c C; skládá z nich slabiky a slova v základním i jiném tvaru - Čte dvojhlásky ou, Ou, au, Au izolovaně i ve slabikách a slovech - Přečte slova typu kousek - Čte psací písmena, slabiky, slova, která sám napíše – dle individuálních schopností (měl by: m M, l, v V, t, s, j, p, n N, š, d, z Z, k, b, c; slabiky a procvičovaná slova s danými písmeny) - Individuálně čte menší typ písma - Procvičovaná slova vyhledá v dětských knížkách s jednoduchým textem a větším typem písma	- Analyticko – syntetická cvičení, cvičení k rozvoji fonemického sluchu - Vyvozování písmen z Z, k K, b B, c C - Nácvik čtení slabik s výše uvedenými písmeny - Čtení slov s procvičovanými písmeny v základním i jiném tvaru - Čtení dvojhlásek ou, Ou, au, Au izolovaně i ve slabikách a slovech - Nácvik čtení slov typu kousek - Čtení psacího písma – to, co je žák sám schopen napsat – dle individuálních schopností (měl by: samohlásky – kromě E; m M, l, v V, t, s, j, p, n N, š, d, z Z, k, b, c; slabiky a procvičovaná slova s danými písmeny) - Procvičování čtení menšího typu písma - Procvičování výše uvedených dovedností na různých didaktických materiálech	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (cvičení pro správné tempo řeči) Tv - relaxační a pohybová cvičení Hv – písničky s pohybem Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Vv – kreslení vyvozovaných písmen do synekových materiálů
Rozlišit stejně znějící slova různého významu	- Rozliší slova lišící se jednou hláskou (např. zametá x zamotá), přiřadí k nim správně obrázky - Rozliší podobně znějící slova, lišící se znělou x neznělou souhláskou (např. koza x kosa) v krátkém tematickém textu s obrázky - Rozliší stejně znějící slova, lišící se svým významem (např. kolo) v krátkém tematickém textu s obrázky	- Cvičení k rozvoji fonemického sluchu - Cvičení k rozvoji slovní zásoby - Procvičování čtení s důrazem na interpunkční znaménka	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (vytleskávání slabik) Tv - relaxační a pohybová cvičení

	S pomocí správné artikulace a významu krátké věty rozliší slova lišící se délkou samohlásky (např. Míla x milá)		
Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	- Soustředí se na poslech přiměřeně dlouhého předčítaného textu – reprodukuje ho s pomocí učitele, otázek a ilustrací - Soustředí se na sledování dětského divadelního představení, filmových pohádek a televizních pořadů pro děti - Vhodně se chová v kině i divadle - Určí v pohádce kladné a záporné postavy - Zapojí se do dramatizace pohádek	- Práce s obrázkovými pohádkovými knížkami - Rozvíjení slovní zásoby a paměti - Poslech, vyprávění krátkého textu (většinou s pohádkovou tematikou) - Zdokonalování techniky čtení s důrazem na obsah čteného	EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost – pohádky z jednotlivých evropských zemí) OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – využití při dramatizaci – řeč těla, zvuků, prvky neverbální komunikace OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost – individuální dovednosti pro spolupráci – dramatizace pohádek Vv – ilustrace pohádek Hv – písničky k pohádkám
Orientovat se ve větě	- Pozná začátek věty podle velkého písmene - Při čtení samostatně dodržuje pravolevý směr, plynule přechází na nový řádek - Po upozornění opraví intonačně nesprávně přečtenou větu oznamovací, tázací, rozkazovací (rozliší dle znaménka) - Objasní význam slov v jednoduché větě (s pomocí návodných otázek) - Vyhledá s pomocí v krátké větě jednoduchou informaci (jednoslovně)	- Čtení jednoduchého textu složeného z krátkých vět - Správné čtení znamének za větami - Procvičování orientace na řádku - Vyhledávání jednoduchých informací v textu	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) M – vztahy, pojmy (prostorová orientace)
Číst s porozuměním jednoduché věty	- Přečte krátké věty a individuálně si z nich vybaví základní informace - S individuální pomocí doplní vynechaná slova do jednoduchých vět dle významu	- Čtení vět ze známých slov - Čtení s porozuměním – zjišťování funkčnosti čtení	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení Řv – rozvíjení slovní zásoby
Přednášet krátké básničky a říkanky	- Přednáší básně a říkanky se správnou intonací (i s vhodným pohybem – vytleskávání), některé si pamatuje - Zapojí se do dramatizace veršovaných	Přednes – říkanky, básničky, rozpočítadla	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – využití při dramatizaci – řeč těla, zvuků, prvky neverbální komunikace OSV – Spolupráce a soutěživost –

	pohádek		individuální dovednosti pro spolupráci – dramatizace pohádek
--	---------	--	---

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Předpokládáme, že žák: - Správně čte písmena r R, č Č, h H, ž Ž; skládá z nich slabiky a slova v základním i jiném tvaru - Čte psací písmena, slabiky, slova, která sám napíše – dle individuálních schopností (měl by: m M, l, v V, t, s, j, p, n N, š, d, z Z, k, b, c C, r, č Č, h, ž Ž; slabiky a procvičovaná slova s danými písmeny) - Čte menší typ písma - Procvičovaná slova vyhledá v dětských knížkách s jednoduchým textem a větším typem písma, čte zde i vhodně vybrané jednoduché věty	- Analyticko – syntetická cvičení, cvičení k rozvoji fonemického sluchu - Vyvozování písmen r R, č Č, h H, ž Ž - Nácvik čtení slabik s výše uvedenými písmeny - Čtení slov s procvičovanými písmeny v základním i jiném tvaru - Čtení vět nekončících na konci řádku - Čtení psacího písma – to, co je žák sám schopen napsat – dle individuálních schopností (měl by: samohlásky – kromě E; m M, l, v V, t, s, j, p, n N, š, d, z Z, k, b, c, C, r, č Č, h, ž Ž); slabiky a procvičovaná slova s danými písmeny) - Procvičování čtení menšího typu písma - Procvičování výše uvedených dovedností na různých didaktických materiálech	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (cvičení pro správné tempo řeči) Tv - relaxační a pohybová cvičení Hv – písničky s pohybem Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů
Rozlišit stejně znějící slova různého významu	- Rozliší slova lišící se jednou hláskou (např. zametá x zamotá), vysvětlí jejich význam - Rozliší podobně znějící slova, lišící se znělou x neznělou souhláskou (např. koza x kosa), správně je zopakuje a	- Cvičení k rozvoji fonemického sluchu - Cvičení k rozvoji slovní zásoby - Procvičování čtení s důrazem na interpunkční znaménka	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – řeč těla (vytleskávání slabik)

	vysvětlí jejich význam • Rozliší stejně znějící slova, lišící se svým významem (např. kolo) v krátkém tématickém textu • V krátkém textu významově rozliší slova lišící se délkou samohlásky (např. Míla x milá) • Skládá k sobě rýmující se slova (s individuální pomocí)		
• Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• Určí v pohádce kladné a záporné postavy, s pomocí vyjmenuje jejich hlavní charakterové vlastnosti • Zapojí se do dramatizace pohádek • Vypráví jednoduchý děj podle obrázků • Orientuje se v literárních pojmech: kniha, spisovatel	• Reprodukce přečteného textu pomocí otázek a ilustrací • Porozumění textu – hlavní postava a její vlastnosti • Zdokonalování techniky čtení s důrazem na obsah čteného • Rozvíjení slovní zásoby a paměti	• EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost – pohádky z jednotlivých evropských zemí) • OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – využití při dramatizaci – řeč těla, zvuků, prvky neverbální komunikace • OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost – individuální dovednosti pro spolupráci – dramatizace pohádek • OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika - pohádky – vítězství dobra nad zlem; spolehlivost, spravedlnost, pomáhající a prosociální chování • Vv – ilustrace k pohádkám
• Orientovat se ve větě	• Začíná větu velkým písmenem • S pomocí čte věty, které jsou na dvou řádcích (tj. nekončí na konci řádku) • Intonačně správně přečte větu oznamovací, tázací, rozkazovací (rozliší dle znaménka) • Objasní význam slov v jednoduché větě • Vyhledá v krátké větě jednoduchou informaci (jednoslovně)	• Čtení jednoduchého textu složeného z krátkých vět • Správné čtení znamének za větami • Procvičování orientace na řádku • Vyhledávání jednoduchých informací v textu	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • M – vztahy, pojmy (prostorová orientace)
• Číst s porozuměním jednoduché věty	• Přečte krátké věty a vybaví si z nich základní informace • Doplní vynechaná slova do jednoduchých vět dle významu	• Čtení vět a krátkých textů ze známých slov • Čtení s porozuměním – zjišťování funkčnosti čtení	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

			• Tv - relaxační a pohybová cvičení • Řv – rozvíjení slovní zásoby
• Přednášet krátké říkanky a básničky	• Přednáší básně a říkanky se správnou intonací, individuálně si je pamatuje • Zapojí se do dramatizace veršovaných pohádek	• Přednes – říkanky, básničky, rozpočítadla	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – využití při dramatizaci – řeč těla, zvuků, prvky neverbální komunikace • OSV – Spolupráce a soutěživost – individuální dovednosti pro spolupráci – dramatizace pohádek

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Číst všechna tiskací i psací písmena	Předpokládáme, že žák: • Čte všechna tiskací písmena – malá i velká, skládá z nich slabiky i slova • Psací písmena čte ta, která sám napíše, a to ve slabikách i slovech	• Upevňování čtení písmen probíraných v nižších ročnících – procvičování v jednoduchých textech • Vyvození a nácvik čtení f F, g G, ř Ř, ch Ch a jejich upevňování ve slabikách a slovech	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Řv – dechová, artikulační cvičení, cvičení k rozvoji slovní zásoby, myšlení
• Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• S individuálními mnemotechnickými pomůckami a občasnými chybami (ne vady výslovnosti – měkčení) rozliší čtení di, ti, ni x dy, ty, ny • Čte slova se souhláskovými shluky individuálně v různé obtížnosti	• Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • Čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Zdokonalování čtenářských dovedností v přiměřeně obtížném textu	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální)
• Orientovat se ve čteném textu	• Orientuje se v literárních pojmech: báseň, pohádka, hádanka • Vyhledá v přiměřeně náročném textu základní údaje (alespoň po dvojím přečtení) – jednoslovně odpoví na	• Orientace v textu • Čtení s porozuměním • Čtení různých literárních útvarů adekvátních schopnostem žáků	• OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – pozornost, soustředění – vyhledávání v textu • OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování –

	cíleně formulované otázky		komunikace verbální i neverbální • OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika - pohádky – vítězství dobra nad zlem; spolehlivost, spravedlnost, pomáhající a prosociální chování • EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) • EGS – Objevujeme Evropu a svět – čtení přiměřeně náročných informací o ČR a evropských zemích • EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, příběhy, bajky o zvířatech)
• Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• Čte požadovaná data v reklamních letácích • Orientuje se v kalendáři, vyhledá požadovaná data i jména, pamatuje si údaje týkající se své osoby • Procvičuje techniku tichého čtení, vyhledá samostatně v textu jednoduchou zadanou informaci	• Práce s reklamními letáky, katalogy, kalendáři – čtení s vyhledáváním informací • Návčik tichého čtení	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální
• Přednášet říkanky a básničky	• Zapojí se do návčiku besídek a jiných vystoupení třídy (školy) • Recituje krátké básničky • Zapojí se do dramatizace jednoduchých příběhů, pohádek • Při dramatizaci spolupracuje s ostatními ve skupině	• Pantomimická cvičení • Komunikační cvičení (simulační hry – vybrané postavy z textu) • Dramatizace pohádek	• OSV – Sociální rozvoj -Spolupráce a soutěživost – spolupráce při dramatizaci • OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální
• Získat pozitivní vztah k literatuře	• Zdokonaluje své čtenářské dovednosti • Čtením získává informace z okruhů, které ho zajímají • Je obeznámen s funkcí knihovny	• Čtení s porozuměním • Čtení s vyhledáváním informací • Exkurze do knihovny	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí)

			• EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, bajky o zvířatech)
• Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• Poznává základní dopravní značky související s pohybem dětí na silnici, s pomocí objasní jejich význam • Přiřazuje schematické obrázky, značky (WC, nemocnice, ...) k obrázkům reálným • Postaví jednodušší výrobek z konstrukční stavebnice dle obrázkového návodu	• Aplikace dovednosti čtení v praxi (vycházky, pracovní činnosti, ...)	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • Pč – práce s konstrukčními stavebnicemi s využitím obrázkových schémat

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Číst všechna tiskací i psací písmena	Předpokládáme, že žák: • Čte všechna tiskací písmena – malá i velká, skládá z nich slabiky i slova, užije jich v krátkých větách • Psací písmena čte ta, která sám napíše, a to ve slabikách, slovech i krátkých větách	• Upevňování čtení písmen probíraných v nižších ročnících – procvičování v jednoduchých textech • Čtení psacího písma	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Řv – dechová, artikulační cvičení, cvičení k rozvoji slovní zásoby, myšlení
• Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• S individuálními mnemotechnickými pomůckami a občasnými chybami (ne vady výslovnosti – měkčení) rozliší čtení di, ti, ni x dy, ty, ny • Čte slova se souhláskovými shluky individuálně v různé obtížnosti • Přečte text napsaný menším typem písma	• Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • Čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Zdokonalování čtenářských dovedností v přiměřeně obtížném textu • Čtení různých literárních útvarů adekvátních schopnostem žáků	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) • EGS – Objevujeme Evropu a svět – čtení přiměřeně náročných informací o

		Návštěvy divadelních a filmových představení	ČR a evropských zemích EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, příběhy, bajky o zvířatech)
Orientovat se ve čteném textu	- Vyhledá v přiměřeně náročném textu základní údaje (alespoň po dvojím přečtení) – odpovídá na cíleně formulované otázky - Orientuje se v literárních pojmech: divadlo, film, herec	- Orientace v textu - Čtení s porozuměním - Čtení různých literárních útvarů adekvátních schopnostem žáků	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – pozornost, soustředění – vyhledávání v textu OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální
Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	- Čte požadovaná data v reklamních letáčích, třídí je podle různých kritérií, s výsledky seznamuje spolužáky - Orientuje se v kalendáři, vyhledá požadovaná data i jména, seznamuje s nimi spolužáky - Procvičuje techniku tichého čtení, vyhledá samostatně v textu jednoduchou zadanou informaci, seznámí s ní ostatní	- Práce s reklamními letáky, katalogy, kalendáři – čtení s vyhledáváním informací - Nácvik tichého čtení - Reprodukce čteného	OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální EGS – Objevujeme Evropu a svět (cizí zboží z reklamních letáků – orientace v mapě, přiřazování symbolů daných zemí)
Přednášet říkanky a básničky	- Zapojí se do nácviku besídek a jiných vystoupení třídy (školy) - Recituje básničky dle svých schopností - Při dramatizaci spolupracuje s ostatními ve skupině	- Pantomimická cvičení - Komunikační cvičení (simulační hry – vybrané postavy z textu) - Nácvik vystoupení na besídce (případně jiné příležitosti) - Dramatizace pohádek	OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost – spolupráce při dramatizaci OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální
Získat pozitivní vztah k literatuře	- Zdokonaluje své čtenářské dovednosti - Čtením získává informace z okruhů, které ho zajímají - Seznamuje se s příběhovou literaturou – čtení na pokračování - Je obeznámen s funkcí knihovny, dle svého zájmu ji navštěvuje	- Čtení s porozuměním - Nabídka knih vhodných autorů – četba na pokračování - Návštěvy knihovny	OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, bajky o zvířatech)
Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Pojmenuje základní dopravní značky související s pohybem dětí na silnici, objasní jejich význam	Aplikace dovednosti čtení v praxi (vycházky, pracovní činnosti, ...)	OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální

	- Pojmenuje schematické obrázky, značky (WC, nemocnice, ...), aktivně je používá - Sestrojí výrobek z konstrukční stavebnice dle obrázkového návodu		Pč – práce s konstrukčními stavebnicemi s využitím obrázkových schémat
--	--	--	---

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Číst všechna tiskací i psací písmena	Předpokládáme, že žák: - Čte všechna tiskací písmena – malá i velká, skládá z nich slabiky i slova, užije jich ve větách - Čte přiměřeně obtížné texty - Psací písmena čte ta, která sám napíše, a to ve slabikách, slovech i krátkých větách	- Procvičování dovednosti čtení - Čtení psacího písma	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Řv – dechová, artikulační cvičení, cvičení k rozvoji slovní zásoby, myšlení
Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	- Čte slova se souhláskovými shluky individuálně v různé obtížnosti - Přečte text napsaný menším typem písma - Přečte tichým čtením vymezený úsek textu - Využívá čtení k získávání poznatků z různých oblastí lidských činností (Česká republika, rodina, nakupování, ...)	- Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti - Zdokonalování čtenářských dovedností v přiměřeně obtížném textu - Čtení různých literárních útvarů adekvátních schopnostem žáků - Procvičování techniky tichého čtení	OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) EGS – Objevujeme Evropu a svět – čtení přiměřeně náročných informací o ČR a evropských zemích EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, příběhy, bajky o zvířatech)
Orientovat se ve čteném textu	V přečteném textu vyhledá základní informace podle daných otázek	Orientace v textu	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – pozornost,

	(alespoň po dvojím přečtení) • Odpovědi na zjišťovací otázky písemně zaznamenaná, ve vhodných případech doplní jednoduchou ilustrací • S pomocí otázek vyjádří svůj názor na hlavní postavy • Orientuje se v literárních pojmech: divadlo, film, herec, pohádka, pověst	• Čtení s porozuměním • Procvičování techniky tichého čtení	soustředění – vyhledávání v textu • OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • Vv – ilustrace
• Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• Přečte názvy ulic • Pamatuje si některé informace z dětských encyklopedií, reprodukuje je pomocí obrázkových myšlenkových map nebo odpověďmi na otázky • Čte jednoduché recepty v kuchařských knihách – vyjmenuje potřebné suroviny • Vyhledá na internetu požadovanou konkrétní informaci (např. dopravní spojení), vytiskne ji a s pomocí textu reprodukuje	• Čtení s porozuměním • Práce s informacemi – dětské encyklopedie, kuchařské knihy, internet	• Pč – popis pracovních činností • Poč – vyhledávání informací na internetu
• Přednášet říkanky a básničky	• Zapojí se do nácviku besídek a jiných vystoupení třídy (školy) • Dle svých schopností vyrobí jednoduché rekvizity pro dramatizace pohádek, příběhů	• Pantomimická cvičení • Komunikační cvičení (simulační hry – vybrané postavy z textu) • Nácvik vystoupení na besídce (případně jiné příležitosti)	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální
• Získat pozitivní vztah k literatuře	• Zdokonaluje své čtenářské dovednosti • Čtením získává informace z okruhů, které ho zajímají • Seznamuje se s příběhovou literaturou – čtení na pokračování, ztotožňuje se s hlavními kladnými hrdiny příběhů • Je obeznámen s funkcí knihovny, dle svého zájmu ji navštěvuje, s pomocí se orientuje v dětském oddělení	• Čtení s porozuměním • Nabídka knih vhodných autorů – četba na pokračování • Prožitkové čtení • Návštěvy knihovny	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) • EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, bajky o zvířatech)
• Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• Dodrží pracovní postup činností (různé oblasti) znázorněný obrázky řazenými v časové posloupnosti – doprovázeno krátkými objasňujícími pokyny	• Aplikace dovednosti čtení v praxi (pracovní činnosti, ...)	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • Pč – práce s využitím obrázkových schémat

Vyučovací předmět: Čtení

Ročník: 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Číst všechna tiskací i psací písmena	Předpokládáme, že žák: - Čte všechna tiskací písmena – malá i velká, skládá z nich slabiky i slova, užije jich ve větách - Čte přiměřeně obtížné texty - Čte informace psané psacím písmem	- Procvičování dovedností čtení - Čtení psacího písma	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Řv – dechová, artikulační cvičení, cvičení k rozvoji slovní zásoby, myšlení
Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	- Čte slova se souhláskovými shluky individuálně v různé obtížnosti - Přečte jednoduchá sdělení napsaná různými typy písma - Použije informaci získanou tichým čtením z jednoduchého krátkého textu - Využívá čtení k získávání poznatků z různých oblastí lidských činností (Česká republika, rodina, nakupování, ...)	- Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti - Zdokonalování čtenářských dovedností v přiměřeně obtížném textu - Čtení různých literárních útvarů adekvátních schopnostem žáků - Procvičování techniky tichého čtení	OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální) EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) EGS – Objevujeme Evropu a svět – čtení přiměřeně náročných informací o ČR a evropských zemích
Orientovat se ve čteném textu	- Vyhledá v textu požadované základní informace - Na základě tichého čtení pracuje samostatně se základními informacemi z textu, písemně je zaznamenává (jednoslovně), ve vhodných případech doplní ilustrací - S pomocí otázek vyjádří svůj názor na hlavní postavy - Orientuje se v literárních pojmech: divadlo, film, herec, pohádka, pověst, dle individuálních schopností je	- Orientace v textu - Čtení s porozuměním - Procvičování techniky tichého čtení	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – pozornost, soustředění – vyhledávání v textu OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální Vv – ilustrace

• Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	používá • Přečte názvy ulic, porovná s názvy v jednoduchém plánu cesty • Vyhledá požadovaná data v jednoduché mapce • Jednoduché informace z dětských encyklopedií reprodukuje pomocí obrázkových myšlenkových map nebo odpověďmi na otázky • Čte jednoduché recepty v kuchařských knihách – vyjmenuje potřebné suroviny, s pomocí i pracovní postup • Vyhledá na internetu požadovanou konkrétní informaci (např. dopravní spojení), vytiskne ji a seznámí s ní ostatní	• Čtení s porozuměním • Práce s informacemi – dětské encyklopedie, kuchařské knihy, mapy, internet	• Pč – popis pracovních činností • Poč – vyhledávání informací na internetu
• Přednášet říkanky a básničky	• Zapojí se do nácviku besídek a jiných vystoupení třídy (školy) • Zapojí se do jednoduchých komunikačních cvičení • S nacvičenými básničkami, dramatizacemi vystoupí na veřejnosti • Dle svých schopností vyrobí jednoduché rekvizity pro dramatizace pohádek, příběhů	• Pantomimická cvičení • Komunikační cvičení (simulační hry – vybrané postavy z textu) • Nácvik vystoupení na besídce (případně jiné příležitosti) • Dramatizace pohádek	• OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost – spolupráce při dramatizaci • OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální
• Získat pozitivní vztah k literatuře	• Dle svých schopností čte příběhy ze života dětí (případně knihu), ztotožňuje se s hlavními kladnými hrdiny příběhů • Zvolí z nabízených materiálů ke čtení takové, které vyhovují jeho zájmům	• Čtení s porozuměním • Nabídka knih, příběhů vhodných autorů • Prožitkové čtení • Návštěvy knihovny	• EGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, tradice národů Evropy – pohádky, bajky z evropských zemí) • EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (pohádky, bajky o zvířatech)
• Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• Vykonává jednoduché činnosti dle jasně formulovaných krátkých písemných pokynů (některé jsou doplněny obrázky) • Přečte si návody na obalech různých výrobků, s pomocí se v nich orientuje	• Aplikace dovednosti čtení v praxi (pracovní činnosti, ...)	• OSV – Sociální rozvoj -Komunikace – dovednosti pro sdělování – komunikace verbální i neverbální • Pč – práce s využitím obrázkových schémat

5.2. Vyučovací předmět: PSANÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Psaní je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Psaní.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Je realizována většinou ve třídách, někdy v počítačové učebně – opis, přepis adekvátních textů na počítači, využívání dovedností psaní ve výukových programech. Psaní je uskutečňováno i na vycházkách, výletech, exkurzích, ... formou vnímání psaných poznámek, psaní krátkých pozdravů, zpráv a vzkazů (pohlednice, sms zprávy).

Časová dotace vyučování předmětu Psaní na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2	2	2	1+1	1+1	12	2

Časová dotace vyučování předmětu Psaní na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2	2	1+1	8	1+1

Cílem předmětu je:

- motivovat žáky k zájmu o psaní – zpočátku vycházejícímu z obrázků
- rozvíjet zrakové vnímání, jemnou motoriku a grafomotoriku, stimulovat myšlení a záměrnou pozornost
- osvojit si techniku psaní dle individuálních schopností žáků, případně hůlkové psaní
- využívat získané dovednosti psaní v praktickém životě

Do vyučovacího předmětu Psaní jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
- EGS – Evropa a svět nás zajímá

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Psaní:

- manipulace s drobným materiálem (různé přírodniny – např. fazole, kamínky, ..., korálky, ...) jako průprava pro rozvíjení jemné motoriky ruky i relaxační činnosti při nácvičení psaní
- vypravování – pohádky, příběhy při vyvozování písmenek
- vysvětlování, dialog
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- samostatná práce žáků

- didaktické hry k procvičování dovednosti psaní
- dramatizace a simulační hry
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití jazykových a komunikačních dovedností
- zařazování prvků metod Kritického myšlení (myšlenková mapa)
- domácí úkoly k procvičování psaní
- zařazování psaní hůlkovou metodou, případně metodou Comenia script
 - hůlkové písmo může být používáno souběžně s písmem psacím (např. pokud je žák neúspěšný při nácviu obtížného písmene, nahradíme toto písmenem hůlkovým, přičemž se lze po určité době k nácviu písmene psacího vrátit)
 - pokud je žák neúspěšný při nácviu psacího písma (jednotlivé tvary si obtížně osvojuje, pamatuje i vybavuje), přistupujeme k nácviu psaní hůlkového písma – většinou po třech letech, posouzení je však individuální.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Psaní směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Psaní jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při nácviu psaní využíváme co nejvíce smyslů – zejména zraku, sluchu, hmatu
- Dáváme žákům prostor pro individuální nácvik psaní podle jejich schopností adekvátní metodou
- Vedením čtenářských sešitů (stručná sdělení – jednoslovné odpovědi na otázky nebo výtvarné vyjádření obsahu) ověřujeme schopnost žáků vyjádřit písemně své myšlenky

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Psaní jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu (např. prvky písmen – písmena – slabiky - ...)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Psaní jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem (komunikace prostřednictvím internetu, telefonů – sms zprávy)
- Dbáme na dodržování pravidel slušnosti při vzájemné písemné komunikaci

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Psaní jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Prostřednictvím e-mailové komunikace zůstává žák v kontaktu se svými spolužáky i mimo školu, vyměňuje si zkušenosti, učí se respektovat jejich názory

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Psaní jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Společně dbáme na slušné písemné vyjadřování
- Pomocí vyplňování jednoduchých formulářů, dotazníků, seznamujeme žáky s požadavky úřadů, institucí

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Psaní jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním psaní dosahují žáci určitého stupně dovednosti dle svých individuálních schopností
- Upozorňujeme žáky na dodržování hygienických návyků při psaní

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dodržovat správné držení psacího náčiní	Předpokládáme, že žák: - Pro psaní (čmárání, uvolňovací cviky) používá vhodné ergonomické psací náčiní (adekvátně svým možnostem) - Dle individuálních schopností procvičuje dlaňový, špetkový, pinzetový úchop	Rozvíjení psychomotorických schopností a jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní	Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Vv – výtvarné techniky rozvíjející jemnou motoriku žáků Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Vyvodit písmena podle obrázků	- Pojmenuje jednoduché realistické obrázky vhodné k probíraným písmenům a s pomocí určí jejich začáteční písmeno - Probíraná písmena přiřazuje ke známým obrázkům – v psací i tiskací podobě - Píše prvky písmen tvarově vycházející z jednoduchých obrázků	- Vyvozování písmen a A, i I, e E, u U, o O, m M podle obrázků – čtení - Přiřazování probíraných psacích písmen (e, i, u, m) k obrázkům - Psaní prvků písmen vycházející z obrázků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Čt – vyvozování probíraných písmen dle obrázků Tv - relaxační a pohybová cvičení Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů
Odlišovat délku samohlásek	- Sluchově rozliší délku tónu pomocí bzučáku - Zopakuje krátkou x dlouhou samohlásku podle vzoru učitele - Osvojuje si psaní interpunkčních znamének při opisu i x í, e x é	- Správné čtení, psaní, reprodukce krátkých x dlouhých samohlásek - Rozlišování délky samohlásek pomocí bzučáku	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Psát velká hůlková písmena	- Píše grafické prvky hůlkového písma do sypkého materiálu „Píše“ grafické prvky hůlkového písma na různé části těla se zrakovou oporou - Vnímá grafické prvky hůlkového písma psané na svém těle bez zrakové opory a odpovídající tvar vyhledá na kartě - Napodobuje grafické prvky hůlkového	- Psaní prvků písmen – různé druhy čar - Uvolňovací cviky - Orientace na stránce - Orientace na řádku	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) M – vztahy, pojmy (prostorová orientace)

	písma na papíru a v písance		
Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	- Provádí uvolňovací cviky - Píše prvky psacího písma vycházejícího z obrázků - Píše malá psací písmena e, i, u	- Uvolňovací cviky - čmárání – plynulý pohyb všemi směry a zaplnění celé plochy; pak omezení – vymezení prostoru (přeložením papíru) - kroužení – plynulý pohyb daným směrem - oblouky - črtání – uvědomělý pohyb všemi směry z daného bodu - čáry – různé druhy - horní a dolní zátrh - Nácvik prvků psacího písma vycházejícího z obrázků - Nácvik psaní psacího e, i, u, m	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení do sybkých materiálů Tv – relaxační a pohybová cvičení
Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	- Připraví si a uklidí požadované psací náčiní - Sedí, klečí, stojí při provádění uvolňovacích cviků vedoucích k uvolněnému zápěstí	Vytváření hygienických, pracovních a estetických návyků pro psaní	Vv – práce s pastelkami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Napsat hůlkovým písmem své jméno	- Rozliší mezi několika písmeny začáteční písmeno svého křestního jména a pojmenuje ho - Napodobí hůlkový tvar začátečního písmene svého jména (plastelína, psaní do sypkého materiálu, tužka)	Grafické prvky hůlkového písma	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení do sybkých materiálů Tv – relaxační a pohybová cvičení

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dodržovat správné držení psacího náčiní	Předpokládáme, že žák: - Manipulaci s vhodnými předměty (dle individuálních schopností) procvičuje dlaňový, špetkový, pinzetový úchop - Pro psaní používá vhodné ergonomické psací náčiní (adekvátně svým možnostem)	Rozvíjení psychomotorických schopností a jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní	Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Vv – výtvarné techniky rozvíjející jemnou motoriku žáků Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Vyvodit písmena podle obrázků	- Pojmenuje jednoduché realistické obrázky vhodné k probíraným písmenům a s pomocí správné artikulace určí začáteční písmeno - Probíraná písmena přiřazuje ke známým obrázkům – v psací (jen ta, která se učí psát) i tiskací podobě - Před vlastním nácvikem probíraného písmene píše jeho prvky vycházející z jednoduchého obrázku	- Vyvození souhlásek (malých i velkých): l, v, t – podle obrázků pro čtení - Přiřazování již známých i nacvičovaných (M, l, a) psacích písmen k obrázkům - Psaní prvků písmen vycházejících z jednoduchých obrázků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Čt – vyvozování písmen dle obrázků Tv - relaxační a pohybová cvičení Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů
Odlišovat délku samohlásek	- Sluchově rozliší délku tónu pomocí bzučáku - Odliší délku samohlásek při čtení, při psaní dlouhé x krátké samohlásky opisuje, správně opsané přečte - Osvojuje si psaní interpunkčních znamének při psaní i x í, e x é, a x á	- Správné čtení, psaní, reprodukce krátkých x dlouhých samohlásek - Rozlišování délky samohlásek pomocí bzučáku	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Psát velká hůlková písmena	- Opisuje podle vzoru a slovních pokynů probíraná velká hůlková písmena do sypkého materiálu - Modeluje z plastelíny podle vzoru, případně s pomocí učitele velká hůlková písmena - Písmena A, I, E, M napíše v písance spojováním bodů (podle vzoru a	- Psaní prvků písmen – různé druhy čar - Uvolňovací cviky - Nácvik psaní velkých hůlkových písmen A, I, E, M do sešitu	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) M – vztahy, pojmy (prostorová orientace) Tv - relaxační a pohybová cvičení

	pokynů učitele)		Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů
Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	- Provádí uvolňovací cviky - Píše prvky psacího písma vycházejícího z obrázků - Píše malá psací písmena e, i, u, m, a, o, l - Píše slabiky me, mi	- Uvolňovací cviky - Nácvik prvků psacího písma vycházejícího z obrázků - Procvičování psaní psacího e, i, u, m - Nácvik psaní psacího a, o, l - Nácvik psaní slabik s hláskou m dle schopností jednotlivých žáků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení
Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	- Připraví si a uklidí požadované psací náčiní - S upozorněním učitele správně sedí při psaní (dle svých možností)	Vytváření hygienických, pracovních a estetických návyků pro psaní	Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Napsat hůlkovým písmem své jméno	- Poskládá podle předlohy z hůlkových písmen své jméno - Napodobí hůlkovým písmem své jméno dle předlohy (plastelína, psaní do sypkého materiálu, tužka)	Nácvik psaní svého jména hůlkovým písmem	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dodržovat správné držení psacího náčiní	Předpokládáme, že žák: - Manipulací s vhodnými předměty (dle individuálních schopností) procvičuje dlaňový, špetkový, pinzetový úchop - Správně používá ergonomické psací náčiní takovým způsobem, který je schopný zvládnout, má již fixováno	Rozvíjení psychomotorických schopností a jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní	Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Vv – výtvarné techniky rozvíjející jemnou motoriku žáků Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Vyvodit písmena podle obrázků	Probíraná písmena přiřazuje ke	Vyvození souhlásek (malých i	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj

	známým obrázkům – v psací (jen ta, která se učí psát) i tiskací podobě • Před vlastním nácvikem probíraného písmene píše jeho prvky vycházející z jednoduchého obrázku, s pomocí učitele určí podobné a odlišné znaky nacvičovaných písmen	velkých): s, j – podle obrázků pro čtení • Přiřazování již známých i nacvičovaných (O, A, v) psacích písmen k obrázkům • Psaní prvků písmen vycházejících z jednoduchých obrázků	schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Čt – vyvozování písmen dle obrázků • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů
• Odlišovat délku samohlásek	• Odliší délku samohlásek při čtení, při opisu, správně obojí přečte (s kontrolou učitele) • Osvojuje si psaní interpunkčních znamének při psaní i x í, e x é, a x á, o x ó • Rozlišuje krátké x dlouhé slabiky při čtení i opisu, obojí správně přečte (individuálně s upozorněním učitele)	• Rozlišování délky samohlásek • Rozlišování dlouhých x krátkých slabik	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv - relaxační a pohybová cvičení
• Psát velká hůlková písmena	• Opisuje podle vzoru a slovních pokynů probíraná velká hůlková písmena do sypkého materiálu • Modeluje z plastelíny podle vzoru, případně s pomocí učitele velká hůlková písmena • Písmena A, I, E, M, L, J napíše v písance spojováním bodů (podle vzoru a pokynů učitele, individuálně samostatně)	• Psaní prvků písmen – různé druhy čar • Uvolňovací cviky • Nácvik psaní velkých hůlkových písmen A, I, E, M, L, J, T, S do sešitu	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • M – vztahy, pojmy (prostorová orientace) • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Pč – manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodninami
• Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	• Provádí uvolňovací cviky • Píše prvky psacího písma vycházejícího z obrázků • Píše malá psací písmena e, i, u, m, a, o, l, v a velká psací písmena A, O, M • Píše slabiky s m, l	• Uvolňovací cviky • Nácvik prvků psacího písma vycházejícího z obrázků • Procvičování psaní psacího e, i, u, m, a, o, l • Nácvik psaní psacího v, A, O, M • Procvičování psaní slabik s hláskou m • Nácvik psaní slabik s hláskou l, M	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů • Tv - relaxační a pohybová cvičení
• Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	• Připraví si a uklidí požadované psací náčiní • Dle svých možností správně sedí při psaní	• Vytváření hygienických, pracovních a estetických návyků pro psaní	• Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků

Napsat hůlkovým písmem své jméno	- Poskládá z daných hůlkových písmen své jméno - Individuálně hůlkovým písmem své jméno napíše (možno i podle vzoru)	Nácvik psaní svého jména hůlkovým písmem	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sybkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení
--	---	--	---

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Psát písmena, která umí číst	Předpokládáme, že žák: - Dle individuálních schopností si postupně osvojuje psaní písmen V, t, y, s, j, n - Osvojovaná písmena vyhledá na klávesnici počítače a napíše je	- Rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky - Procvičování opisu a přepisu již osvojených písmen z minulých ročníků + opis, přepis slabik a slov z nich složených - Psaní prvků nacvičovaných písmen - Postupný nácvik písmen V, t, y, s, j, n - Psaní na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sybkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici
Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	- Opisuje a přepisuje slabiky s osvojenými písmeny - Opisuje a přepisuje dvojslabičná slova s osvojenými písmeny typu láme, mele - Opisuje a přepisuje jednoslabičná slova ze známých písmen typu mám, tam - Procvičované slabiky a známá slova napíše dle předlohy na počítači	- Opis, přepis slabik složených z osvojených písmen - Opis, přepis dvojslabičných slov (z otevřených slabik), která zná ze čtení - Opis, přepis jednoslabičných slov ze známých písmen typu mám, tam - Psaní na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici
Ovládat psaní hůlkového písma	- Napodobí tvar probíraných hůlkových písmen – napíše spojováním vyznačených bodů a slovními instrukcí - Má osvojeno psaní hůlkových písmen	- Nácvik psaní hůlkového písma dle individuálních schopností žáků - Upevňování psaní I, A, E, M, L, U, O - Nácvik psaní V, T, Y, S, J, N	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění

	I, A, E, M, L, V, U, O • Napíše hůlkovým písmem své jméno (individuálně dle předlohy) • Procvičovaná písmena vyhledá na klávesnici počítače a napíše je, seznamuje se s klávesou Caps Lock	• Psaní na počítači	– didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do synekických materiálů • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Poč – orientace na klávesnici
• Psát písmena a slabiky podle diktátu	• Napíše podle diktátu hůlková písmena I, A, E, M, L, V, U, O • Napíše podle diktátu psací písmena i, e, m, M, a, A, o, O, l, u, v, V, t, s, j, n • Napíše podle diktátu slabiky s hláskou m, l, v, s, j, t, n • Píše výše uvedená písmena dle diktátu na počítači s respektováním individuálního tempa	• Psaní známých hůlkových písmen podle diktátu • Psaní osvojovaných psacích písmen podle diktátu • Návěst psaní slabik ze známých písmen podle diktátu • Návěst psaní známých písmen i slabik podle diktátu na počítači	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Vv – psaní osvojených písmen i slabik do synekických materiálů dle diktátu • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Poč – orientace na klávesnici
• Opsat číslice	• Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá • Z daného oboru napíše číslice podle diktátu • Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače	• Opis číslic • Psaní číslic podle diktátu • Orientace na numerické klávesnici počítače	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv – relaxační a pohybová cvičení • M – pojmy a vztahy • Poč – orientace na numerické klávesnici

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Psát písmena, která umí číst	Předpokládáme, že žák: • Dle individuálních schopností si postupně osvojuje psaní písmen p, š, d, z, k, ž, c • Při opisu používá nově osvojená velká psací písmena N, C	• Rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky • Procvičování opisu a přepisu již osvojených písmen z minulých ročníků + opis, přepis slabik a slov z nich	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

	Osvojovaná písmena vyhledá na klávesnici počítače a napíše je	složených - Psaní prvků nacvičovaných písmen - Postupný nácvik písmen p, š, d, z, k, ž, c - Nácvik velkých psacích písmen N, C - Psaní na počítači	Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	- Opisuje a přepisuje slabiky s osvojenými souhláskami - Opisuje a přepisuje dvojslabičná slova s osvojenými písmeny typu dopis - Opisuje a přepisuje jednoslabičná slova ze známých písmen typu les - Opisuje a přepisuje slova s předložkovými vazbami typu do lesa - Opisuje krátké věty ze známých slov - Procvičované slabiky a známá slova napíše dle předlohy na počítači	- Opis, přepis slabik složených z osvojených písmen - Opis, přepis dvojslabičných slov (s uzavřenou slabikou na konci), která zná ze čtení typu dopis - Opis, přepis jednoslabičných slov ze známých písmen typu pes - Opis trojslabičných slov typu po – ma – lu - Opis krátkých vět ze známých slov - Psaní na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Ovládat psaní hůlkového písma	- Napodobí tvar probíraných hůlkových písmen – napíše spojováním vyznačených bodů a slovními instrukcí - Má osvojeno psaní hůlkových písmen I, A, E, M, L, V, U, O, J, V, T, Y, N, C; S – s pomocí - Napíše hůlkovým písmem své jméno bez předlohy - Procvičovaná písmena vyhledá na klávesnici počítače a napíše je, používá klávesu Caps Lock	- Nácvik psaní hůlkového písma dle individuálních schopností žáků - Upevňování psaní I, A, E, M, L, U, O, V, T, Y, S, J, N - Nácvik psaní P, Š, D, Z, K, C, B - Psaní na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sypkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Psát písmena a slabiky podle diktátu	- Napíše podle diktátu hůlková písmena I, A, E, M, L, V, U, O, J, V, T, Y, N, C; S – s pomocí - Napíše podle diktátu psací písmena i, e, m, M, a, A, o, O, l, u, v, V, t, s, j, n, p, š, d, z, k, ž, c, C, N - Napíše podle diktátu slabiky s hláskami m, l, v, s, j, t, n, p, š, d, z, k, ž, c - Píše výše uvedená písmena dle diktátu na počítači s respektováním individuálního tempa	- Psaní známých hůlkových písmen podle diktátu - Psaní osvojovaných psacích písmen podle diktátu - Nácvik psaní slabik ze známých písmen podle diktátu - Nácvik psaní známých písmen i slabik podle diktátu na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – psaní známých písmen i slabik do sypkých materiálů dle diktátu Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači

Opsat číslice	- Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá - Z daného oboru napíše číslice podle diktátu - Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače	- Opis číslic - Psaní číslic podle diktátu - Orientace na numerické klávesnici počítače	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv – relaxační a pohybová cvičení M – pojmy a vztahy Poč – orientace na numerické klávesnici
---	---	---	---

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Psát písmena, která umí číst	Předpokládáme, že žák: - Dle individuálních schopností si postupně osvojuje psaní písmen b, r, č, h, ou, au - Při opisu používá nově osvojených velkých psacích písmen I, Č, Z, Ž - Osvojovaná písmena vyhledá na klávesnici počítače a napíše je	- Rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky - Procvičování opisu a přepisu již osvojených písmen z minulých ročníků + opis, přepis slabik a slov z nich složených - Psaní prvků nacvičovaných písmen - Postupný nácvik písmen b, r, č, h, ou, au - Nácvik velkých psacích písmen I, Č, Z, Ž - Psaní na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sybkých materiálů Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	- Opisuje a přepisuje slabiky s osvojenými souhláskami - Opisuje a přepisuje dvojslabičná slova s osvojenými písmeny typu kousek - Opisuje a přepisuje trojslabičná slova z otevřených slabik - Opisuje a přepisuje slova s předložkovými vazbami, které zná ze	- Opis, přepis slabik složených z osvojených písmen - Opis, přepis dvojslabičných slov s osvojenými písmeny typu kousek - Opis, přepis trojslabičných slov z otevřených slabik - Opis, přepis krátkých vět ze známých slov	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači

	čtení • Opisuje, přepisuje krátké věty ze známých slov • Procvičované slabiky a známá slova napíše dle předlohy na počítači	• Psaní na počítači	
• Ovládat psaní hůlkového písma	• Napodobí tvar probíraných hůlkových písmen – napíše spojováním vyznačených bodů a slovními instrukcí • Má osvojeno psaní hůlkových písmen I, A, E, M, L, V, U, O, J, V, T, Y, N, C, P, Š, D, Z, K, B; S, Š – s pomocí • Podepíše se hůlkovým písmem • Procvičovaná písmena vyhledá na klávesnici počítače a napíše je, používá klávesu Caps Lock	• Návčik psaní hůlkového písma dle individuálních schopností žáků • Upevňování psaní I, A, E, M, L, U, O, V, T, Y, S, J, N, P, Š, D, Z, K, C, B • Návčik psaní Č, Ž • Psaní na počítači	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Vv – kreslení vyvozovaných písmen do sybkých materiálů • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
• Psát písmena a slabiky podle diktátu	• Napíše podle diktátu hůlková písmena I, A, E, M, L, V, U, O, J, V, T, Y, N, C, Z, K, B, D, P; S, Š – s pomocí • Napíše podle diktátu psací písmena i, e, m, M, a, A, o, O, l, u, v, V, t, s, j, n, p, š, d, z, k, ž, c, b, r, č, h, ou, au, C, Č, I, N, Z, Ž • Napíše podle diktátu slabiky s hláskami m, l, v, s, j, t, n, p, š, d, z, k, ž, c, b, r, č, h • Píše výše uvedená písmena i slabiky dle diktátu na počítači s respektováním individuálního tempa	• Psaní známých hůlkových písmen podle diktátu • Psaní osvojovaných psacích písmen podle diktátu • Návčik psaní slabik ze známých písmen podle diktátu • Návčik psaní známých písmen i slabik podle diktátu na počítači	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Vv – psaní známých písmen i slabik do sybkých materiálů dle diktátu • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
• Opsat číslice	• Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá • Z daného oboru napíše číslice podle diktátu • Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače	• Opis číslic • Psaní číslic podle diktátu • Orientace na numerické klávesnici počítače	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv – relaxační a pohybová cvičení • M – pojmy a vztahy • Poč – orientace na numerické klávesnici

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZŠŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dbát na čitelný písemný projev	Předpokládáme, že žák: - S upozorněním opíše datum z tabule do sešitu - Snaží se o jednotnou linii písma s pomocí pomocných linek	- Pracovní a estetické návyky při psaní - Automatizace psacích pohybů dle individuálních potřeb žáků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu	- Napiše podle diktátu slabiky s hláskou m, l, v, s, j, t, n, p, š, d, z, k, ž, c, b, r, č, h, f, g, ř, ch - Z výše uvedených slabik píše podle diktátu dvojslabičná slova včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny, která zná - Píše výše uvedené slabiky a dvojslabičná slova z otevřených slabik dle diktátu na počítači s respektováním individuálního tempa	- Psaní známých hůlkových písmen podle diktátu - Nácvik psaní slabik ze známých písmen podle diktátu - Nácvik psaní dvojslabičných slov z otevřených slabik včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny, která zná – dle diktátu - Nácvik psaní známých písmen i slabik podle diktátu na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – psaní slabik do sypkých materiálů dle diktátu Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Opsat slova a jednoduché věty	- Opisuje a přepisuje aktuálně osvojovaná malá psací písmena f, g, ch, ř - Opisuje a přepisuje nově osvojovaná velká psací písmena F, G, CH, P - Individuálně docvičuje psaní hůlkového písma - Opisuje vlastní jména s osvojenými velkými písmeny. Dodržuje při tom jejich správné psaní - Opisuje slova, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami - Opisuje krátké věty ze známých slov, s upozorněním dodržuje základní gramatická pravidla při psaní vět – začínat velkým písmenem, interpunkci	- Opis, přepis nově osvojovaných písmen - Opis, přepis slabik složených z osvojených písmen - Nácvik psaní hůlkového písma a jeho procvičování - Procvičování obtížnějších spojů mezi jednotlivými písmeny - Opis, přepis slov, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami - Opis, přepis krátkých vět ze známých slov s dodržováním základních gramatických pravidel pro psaní vět	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení

Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	na konci věty - Opíše z tabule do deníčku jednoduché zadání domácího úkolu - Napíše do týdenního hodnocení, co se mu v daném týdnu nejvíce líbilo, dařilo (předměty vypíše samostatně, u jednotlivých akcí požádá o pomoc učitele) - Nadepíše na sešit název předmětu podle vzoru	- Opis jednoduchých sdělení dle předlohy - Vypisování týdenního hodnocení	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Přepsat krátký jednoduchý text	- Přepíše jednoduchý text s předlohou v sešitě psaný po jednotlivých větách - Přepíše jednoduchý text z knihy – nejvýše o čtyřech řádcích - S pomocí přepíše jednoduchý text na počítači – nejvýše čtyři řádky.	- Přepis jednoduchého textu s předlohou v sešitě, knize - Přepis jednoduchého textu na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Čt – čtení krátkých přepisovaných textů Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Podepsat se psacím písmem	- Napíše psacím písmem své jméno podle předlohy (pouze pokud má k tomu osvojena všechna potřebná velká psací písmena) - Podle předlohy napíše jména svých spolužáků ve třídě	Nácvik psaní vlastních jmen psacím písmem	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV - Sociální rozvoj – poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve třídě Čt – čtení vlastních jmen – jména osob, jména autorů básniček, článků v čítance a dětských časopisech
Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	- Opíše podle vzoru svoji adresu do sešitu - Opíše podle vzoru krátké přání k Vánocům, ke Dni matek	Nácvik psaní adresy, krátkých přání	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – výroba přáníček
Psaní číslic i podle nápovědy	- Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá - Z daného oboru napíše číslice podle diktátu	- Opis číslic - Psaní číslic podle diktátu - Orientace na numerické klávesnici počítače	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění

	Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače		– didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv – relaxační a pohybová cvičení M – pojmy a vztahy Poč – orientace na numerické klávesnici
--	---	--	--

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dbát na čitelný písemný projev	Předpokládáme, že žák: - Opíše datum z tabule do sešitu, chyby v sešitě opravuje přelepením (s upozorněním učitele) - S pomocnými linkami dodržuje jednotnou linii písma	- Pracovní a estetické návyky při psaní - Automatizace psacích pohybů dle individuálních potřeb žáků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu	- Procvičuje podle diktátu psaní jednotlivých slabik - Podle diktátu píše dvojslabičná slova včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny, která zná - Dle diktátu píše dvojslabičná slova s uzavřenou slabikou na konci - Dle diktátu píše slabiky a dvojslabičná slova z otevřených slabik na počítači s respektováním individuálního tempa	- Psaní známých hůlkových písmen podle diktátu - Nácvik psaní slabik ze známých písmen podle diktátu - Nácvik psaní dvojslabičných slov z otevřených slabik včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny, která zná – dle diktátu - Nácvik psaní slabik a dvojslabičných slov podle diktátu na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – psaní slabik do sypkých materiálů dle diktátu Tv - relaxační a pohybová cvičení Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Opsat slova a jednoduché věty	- Opisuje a přepisuje nově osvojovaná velká psací písmena U, E, J, H, K, B, S, Š, L - Procvičuje psaní hůlkového písma - Opisuje vlastní jména s osvojenými velkými písmeny. Dodržuje při tom jejich správné psaní - Opisuje slova, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami	- Opis, přepis nově osvojovaných velkých psacích písmen U, E, J, H, K, B, S, Š, L - Procvičování psaní hůlkového písma - Opis, přepis slabik složených z osvojených písmen - Procvičování obtížnějších spojů mezi jednotlivými písmeny - Opis, přepis slov, která čte, včetně slov	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení

	• Opisuje krátké věty ze známých slov, individuálně s upozorněním dodržuje základní gramatická pravidla při psaní vět – začínat velkým písmenem, interpunkci na konci věty	s předložkovými vazbami • Opis, přepis krátkých vět ze známých slov s dodržováním základních gramatických pravidel pro psaní vět	
• Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• Opíše z tabule do deníčku zadání domácího úkolu • Opíše z tabule do sešitu přiměřeně náročné věty • Napíše do týdenního hodnocení, co se mu v daném týdnu nejvíce líbilo, dařilo (předměty vypíše samostatně, u jednotlivých akcí požádá o pomoc učitele) • Nadepíše na sešit název předmětu podle vzoru, podepíše jej	• Opis jednoduchých sdělení dle předlohy • Nadepisování sešitů • Vypisování týdenního hodnocení	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
• Přepsat krátký jednoduchý text	• Přepíše jednoduchý text s vlepou předlohou v sešitě • Přepíše jednoduchý text z knihy – který předtím několikrát četl • S pomocí přepíše několik vět jednoduchého sdělení na počítači	• Přepis jednoduchého textu s předlohou v sešitě, knize • Přepis jednoduchého textu na počítači	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Čt – čtení krátkých prepisovaných textů • Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
• Podepsat se psacím písmem	• Napíše psacím písmem své jméno a příjmení podle předlohy (pouze pokud má k tomu osvojena všechna potřebná velká psací písmena) • Podle předlohy napíše jména a příjmení svých spolužáků ve třídě	• Návěst psaní vlastních jmen psacím písmem	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV - Sociální rozvoj – poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve třídě • Čt – čtení vlastních jmen – jména osob, jména autorů básniček, článků v čítance a dětských časopisech
• Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	• Opíše podle vzoru svoji adresu do sešitu i na nalinkovanou obálku (zde přizpůsobí velikost písma linkám)	• Návěst psaní adresy, krátkých přání, dopisu (úprava)	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co

	- Opíše podle vzoru krátké přání k Vánocům, ke Dni matek - Opíše krátký dopis s dodržáním dopisové úpravy		nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV – Sociální rozvoj – komunikace (písemná komunikace – psaní dopisů) Pč – výroba přáníček
Psaní číslic i podle nápovědy	- Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá - Z daného oboru napíše číslice podle diktátu - Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače	- Opis číslic - Psaní číslic podle diktátu - Orientace na numerické klávesnici počítače	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv – relaxační a pohybová cvičení M – pojmy a vztahy Poč – orientace na numerické klávesnici

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Dbát na čitelný písemný projev	Předpokládáme, že žák: - Opíše datum z tabule do sešitu, chyby v sešitě opravuje přelepením - Dodržuje jednotnou linii písma individuálně s jednou pomocnou linkou (na malá písmena) - Přizpůsobí velikost písma linkám v sešitě – nacvičuje psaní menšího typu písma	- Pracovní a estetické návyky při psaní - Automatizace psacích pohybů dle individuálních potřeb žáků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu	- Procvičuje podle diktátu psaní jednotlivých slabik - Píše podle diktátu dvojslabičná slova včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny, která zná - Píše dle diktátu dvojslabičná slova s uzavřenou slabikou na konci	- Psaní hůlkových písmen a dvojslabičných slov z nich složených podle diktátu - Nácvik psaní slabik ze známých písmen podle diktátu - Nácvik psaní dvojslabičných slov z otevřených slabik včetně vlastních	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Vv – psaní slabik do sypaných materiálů dle diktátu

	• Píše dle diktátu trojslabičná slova z otevřených slabik typu po – ma - lu • Píše slabiky a dvojslabičná slova z otevřených slabik dle diktátu na počítači s respektováním individuálního tempa	jmen začínajících velkými písmeny, která zná – dle diktátu • Psaní trojslabičných slov z otevřených slabik typu po – ma – lu dle diktátu • Návěst psaní slabik a dvojslabičných slov podle diktátu na počítači	• Tv - relaxační a pohybová cvičení • Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
• Opsat slova a jednoduché věty	• Opisuje a přepisuje nově osvojovaná velká psací písmena R, Ř, D • Opisuje vlastní jména s osvojenými velkými písmeny. Dodržuje při tom jejich správné psaní • Opisuje slova, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami • Opisuje krátké věty ze známých slov, dodržuje základní gramatická pravidla při psaní vět – začínat velkým písmenem, interpunkci na konci věty	• Opis, přepis nově osvojovaných velkých psacích písmen R, Ř, D • Procvičování psaní hůlkového písma • Opis, přepis slabik složených z osvojených písmen • Procvičování obtížnějších spojení mezi jednotlivými písmeny • Opis, přepis slov, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami • Opis, přepis krátkých vět ze známých slov s dodržováním základních gramatických pravidel pro psaní vět	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv - relaxační a pohybová cvičení
• Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• Opíše z tabule do deníčku zadání domácího úkolu • Opíše z tabule do sešitu přiměřeně náročný vzkaz pro rodiče • Napiše samostatně do týdenního hodnocení, co se mu v daném týdnu nejvíce líbilo, dařilo (individuálně požádá o pomoc) • Podle vzoru nadepíše sešit • Zapiše krátká jednoslovná sdělení do žákovské knížky • Zapiše jednoslovně odpovědi na otázky k přečtenému textu do sešitu (dané slovo si vyhledá v textu)	• Opis jednoduchých sdělení dle předlohy • Nadepisování sešitů • Vypisování týdenního hodnocení • Psaní odpovědi na otázky vyhledáváním v přiměřeně náročném textu	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • EGS – Evropa a svět nás zajímá (vyhledávání odpovědi na otázky z krátkých textů evropské příběhové literatury)
• Přepsat krátký jednoduchý text	• Přepíše přiměřeně náročný text s vlepenou předlohou v sešitě • Přepíše jednoduchý text z knihy, který předtím několikrát četl • S pomocí přepíše přiměřeně náročný text na počítači	• Přepis jednoduchého textu s předlohou v sešitě, knize • Přepis jednoduchého textu na počítači	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Čt – čtení krátkých přepisovaných textů • Poč – orientace na klávesnici, psaní na

			počítači
• Podepsat se psacím písmem	• Napíše psacím písmem své jméno a příjmení (individuálně podle předlohy) • Napíše jména a příjmení svých spolužáků ve třídě (individuálně podle předlohy) • Napíše jména a příjmení svých rodičů a sourozenců (individuálně dle předlohy)	• Návčik psaní vlastních jmen psacím písmem	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV - Sociální rozvoj – poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve třídě • Čt – čtení vlastních jmen – jména osob, jména autorů básniček, článků v čítance a dětských časopisech
• Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	• Napíše z paměti svoji adresu do sešitu (individuálně dle předlohy) • Dle předlohy napíše svoji adresu na pohled (obálku) • Opíše podle vzoru krátké přání k Vánocům, ke Dni matek, k svátku • S individuální pomocí napíše vzkaz nebo krátké sdělení pomocí sms zprávy • Napíše krátké přání, vzkaz, sdělení a pošle jej prostřednictvím e-mailu (s individuální pomocí) • Podle vzoru napíše krátký dopis	• Návčik psaní adresy, krátkých přání, dopisu (úprava) • Psaní zpráv, přání, krátkých sdělení prostřednictvím sms zpráv, e-mailu	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • OSV – Sociální rozvoj – komunikace (písemná komunikace – psaní dopisů, sms zpráv, e-mailů) • Pč – výroba přáníček
• Psaní číslic i podle nápovědy	• Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá • Z daného oboru napíše číslice podle diktátu • Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače	• Opis číslic • Psaní číslic podle diktátu • Orientace na numerické klávesnici počítače	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv – relaxační a pohybová cvičení • M – pojmy a vztahy • Poč – orientace na numerické klávesnici

Vyučovací předmět: Psaní

Ročník: 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: • Dbát na čitelný písemný projev	Předpokládáme, že žák: • Opíše datum z tabule do sešitu, chyby v sešitě opravuje přelepením • Dodržuje jednotnou linii písma individuálně s jednou pomocnou linkou (na malá písmena) • Přizpůsobí velikost písma šířce linek v sešitě	• Pracovní a estetické návyky při psaní • Automatizace psacích pohybů dle individuálních potřeb žáků	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
• Psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu	• Píše podle diktátu dvojslabičná slova včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny • Píše dle diktátu dvojslabičná slova s dvěmi souhláskami na začátku slova (individuálně chybují) • Píše dle diktátu trojslabičná slova z otevřených slabik • Píše dvojslabičná slova z otevřených slabik dle diktátu na počítači s respektováním individuálního tempa	• Psaní hůlkových písmen a dvojslabičných slov z nich složených podle diktátu • Nácvik psaní dvojslabičných slov z otevřených slabik včetně vlastních jmen začínajících velkými písmeny dle diktátu • Psaní trojslabičných slov z otevřených slabik typu po – ma – lu dle diktátu • Nácvik psaní dvojslabičných slov podle diktátu na počítači	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Vv – psaní slabik do sypkých materiálů dle diktátu • Tv - relaxační a pohybová cvičení • Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
• Opsat slova a jednoduché věty	• Opisuje vlastní jména s osvojenými velkými písmeny. Dodržuje při tom jejich správné psaní • Opisuje slova, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami • Dodržuje předepsanou úpravu opisovaných slov (ve sloupcích, v řádcích – odděluje je čárkami) • Opisuje krátké věty ze známých slov, dodržuje základní gramatická pravidla při psaní vět – začínat velkým písmenem, interpunkci na konci věty	• Procvičování obtížnějších spojů mezi jednotlivými písmeny • Opis, přepis slov, která čte, včetně slov s předložkovými vazbami • Úprava opisovaných slov • Opis, přepis krátkých vět ze známých slov s dodržováním základních gramatických pravidel pro psaní vět	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv - relaxační a pohybová cvičení
• Napsat nebo opsat jednoduché sdělení	• Opíše z tabule do sešitu přiměřeně	• Opis jednoduchých sdělení dle	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj

podle předlohy	náročný vzkaz pro rodiče - Napiše samostatně do týdenního hodnocení, co se mu v daném týdnu nejvíce líbilo, dařilo (individuálně požádá o pomoc) - Podle vzoru nadepíše sešit - Zapiše krátká sdělení do žákovské knížky - Zapiše jednoslovně odpovědi na otázky k přečtenému textu do sešitu (dané slovo si vyhledá v textu) - Vyplní jednoduchý dotazník týkající se jeho osoby	předlohy - Nadepisování sešitů - Vypisování týdenního hodnocení - Psaní odpovědi na otázky vyhledáváním v přiměřeně náročném textu - Vyplňování dotazníku	schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) EGS – Evropa a svět nás zajímá (vyhledávání odpovědi na otázky z krátkých textů evropské příběhové literatury)
Přepsat krátký jednoduchý text	- Přepíše přiměřeně náročný text s vlepenou předlohou v sešitě - Přepíše přiměřeně náročný text z knihy, který předtím několikrát četl - S pomocí přepíše přiměřeně náročný text na počítači	- Přepis přiměřeně náročného textu s předlohou v sešitě, knize - Přepis přiměřeně náročného textu na počítači	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Čt – čtení krátkých přepisovaných textů Poč – orientace na klávesnici, psaní na počítači
Podepsat se psacím písmem	- Napiše psacím písmem své jméno a příjmení - Napiše jména a příjmení svých spolužáků ve třídě (individuálně podle předlohy) - Napiše jména a příjmení svých rodičů a sourozenců - Napiše jména a příjmení členů své širší rodiny (individuálně dle předlohy)	Nácvik psaní vlastních jmen psacím písmem	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV - Sociální rozvoj – poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve třídě Čt – čtení vlastních jmen – jména osob, jména autorů básniček, článků v čítance a dětských časopisech
Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	- Napiše zpoměti svoji adresu do sešitu - Dle předlohy napiše svoji adresu na pohled (obálku) - Opíše podle vzoru krátké přání k různým příležitostem - Napiše vzkaz nebo krátké sdělení	- Nácvik psaní adresy, krátkých přání, dopisu (úprava) - Psaní zpráv, přání, krátkých sdělení prostřednictvím sms zpráv, e-mailu	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) OSV – Sociální rozvoj – komunikace

	pomocí sms zprávy • Napíše krátké přání, vzkaz, sdělení a pošle jej prostřednictvím e-mailu (s individuální pomocí) • Podle vzoru napíše krátký dopis		(písemná komunikace – psaní dopisů, sms zpráv, e-mailů) • Pč – výroba přáníček
• Psaní číslic i podle nápovědy	• Opíše správně číslice z číselného oboru, ve kterém počítá • Z daného oboru napíše číslice podle diktátu • Jednotlivé číslice vyhledá na numerické klávesnici počítače	• Opis číslic • Psaní číslic podle diktátu • Orientace na numerické klávesnici počítače	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv – relaxační a pohybová cvičení • M – pojmy a vztahy • Poč – orientace na numerické klávesnici

5.3. Vyučovací předmět: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Řečová výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka tohoto předmětu probíhá na 1. i 2. stupni ve všech ročnících. Řečová výchova se neomezuje jen na vymezené vyučovací hodiny, ale prolíná se do všech vyučovacích předmětů základní školy speciální a všech jejích činností. Výstupy předmětu byly stanoveny dle RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální a část výstupů byla stanovena školou.

Časová dotace vyučování předmětu Řečová výchova na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2	2	2	2	2	12	0

Časová dotace vyučování předmětu Řečová výchova na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	1	1	1	1	4	0

Řečová výchova zahrnuje rozvíjení komunikačních dovedností a individuální logopedickou péči. Logopedická péče je nezbytná pro všechny žáky základní školy speciální. Má nezastupitelnou roli při rozvoji komunikačních schopností a dovedností žáků. Lze ji organizovat různými formami práce, dle potřeb žáků a dle možností, schopností a odborné kvalifikace učitelů. Je možné využívat práce s kolektivem třídy, skupinovou práci, práci ve dvojicích či individuální. Při nápravě závažnějších vad výslovnosti je důležitá kvalifikovaná odborná logopedická péče, kterou je možné zprostředkovat pomocí speciálně pedagogického centra. Individuální péči je možno realizovat před logopedickým zrcadlem či v psychorelaxační místnosti před zrcadlovou stěnou. Skupinová péče probíhá v kmenové třídě, jejím cílem je rozvoj fonemického sluchu, zrakové a sluchové percepce, motorických dovedností, zahrnuje artikulační, dechová a fonační cvičení, dramatizaci, rytmizaci, zpěv, slovní hry, vyprávění apod. K rozvoji hrubé motoriky a nácviku modelových komunikačních situací je možné využívat okolí školy.

Cílem předmětu je vést žáka k rozvoji komunikačních schopností a dovedností, které jsou důležité pro úspěšnou sociální adaptaci a integraci žáků a pro jejich další vzdělávání. Úkolem je tedy vybudování základního zvukového materiálu a reedukace narušené komunikační schopnosti. Dále je důležité při respektování vývojových, sociálních zvláštností dětí a jejich rozdílů v úrovni řečových projevů a schopností podporovat gramatické struktury mluveného projevu. Důraz se klade na rozvoj aktivní slovní zásoby, porozumění mluvené řeči, podporu mluvní pohotovosti. Vést žáky ke sdělování názorů, dorozumívání se v běžných situacích. Nezapomínáme na rozvoj čtenářských dovedností a čtení s porozuměním.

Při výuce využíváme metod alternativní a augmentativní komunikace.

Do vyučovacího předmětu Řečová výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání), sociální rozvoj (poznávací schopnosti, komunikace)

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Řečová výchova:

- procvičování společně s učitelem – dechová, hlasová cvičení, gymnastika mluvidel, artikulační cvičení
- individuální práce – reedukace jednotlivých hlásek
- skupinová práce – kolektivní cvičení pro rozvoj slovní zásoby
- dramatizace – hraní rolí, dramatizace pohádek
- hry pro rozvoj jazykových a komunikačních dovedností a schopností – práce s obrázky, neverbální komunikace
- cvičení na rozvoj zrakového, sluchového vnímání a rozlišení, pozornosti, paměti
- vypravování – stavba věty, tvoření vět
- konverzační cvičení

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Řečová výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- při práci s žákem respektujeme a vycházíme z jeho individuálních zvláštností, ontogenetického vývoje řeči, zohledňujeme míru znevýhodnění žáka
- podporujeme rozvoj všech smyslových oblastí žáka
- využíváme hravé formy výuky – didaktické hry, dramatizace aj.
- používáme vhodné učebnice a učební pomůcky
- poskytujeme žákům motivující zpětnou vazbu

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- k výuce pro žáky využíváme situace a úlohy vycházející z praktického života
- žáci třídí, rozlišují určité pojmy, pomůcky a připravené kartičky s údaji, vzhledem k tomu, co mají sledovat

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- klademe důraz na kulturu komunikace
- vytvářením modelových situací dbáme na zvládnutí základních komunikačních pravidel
- u žáka podporujeme schopnost naslouchat a porozumět obsahu pomoci srozumitelných pokynů a otázek
- využíváním dramatizace a modelových situací vedeme žáky k vhodnému vyjadřování pocitů, prožitků a nálad
- žáky podněcujeme k vhodné komunikaci formou her
- formou cvičení a her vedeme žáky k zvládnutí způsobů neverbální komunikace
- poskytujeme správný mluvní vzor a dostatek podnětů pro rozvoj mluvené řeči

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- taktním jednáním a citlivým přístupem k žákům se snažíme předcházet vážnějším poruchám komunikačních schopností
- vytváříme a upevňujeme u žáků pocity sebedůvěry častým pozitivním hodnocením
- dbáme na správnou motivaci ve výuce

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Řečová výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- udržováním pořádku na svém místě vytváříme a upevňujeme u žáků adekvátně jejich schopnostem hygienické a pracovní návyky
- požadujeme dokončení zadaných úkolů při respektování osobního tempa žáka

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 1. - 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: • Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a správné dýchání	Předpokládáme, že žák: • Používá měkké hlasové začátky, dodržuje pravidelné dýchání při řeči, uvědomuje si s upozorněním svou případnou nesprávnou výslovnost • Snaží se vnímat zdroj zvuku a směr • Učí se hry s hlasem • Osvojuje si různá motorická cvičení mluvidel	• Speciálně – logopedická diagnostika • Dechová a artikulační cvičení • Edukace a reedukace řeči • Rozvoj fonemického sluchu • hlasová cvičení • cvičení na motoriku mluvidel	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti, rozvoj smyslového vnímání • Tv – relaxační a pohybová cvičení, rozvoj motoriky • Čt – nácvik správného dýchání při řeči
• Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	• Osvojuje si rytmizaci slov a říkadel • Procvičuje si paměť a pozornost • Snaží se o správnou intonaci a rytmizaci řeči	• Intonace, rytmizace • Přednes • Říkanky, krátké básničky	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální • Hv – texty písniček, rytmizace, intonace • Tv - hry na rozvoj rytmizace • Čtení – rozvoj paměti a pozornosti
• Odpovídat na otázky slovem, větou • Popsat jednoduché obrázky	• Chápe obsah učitelova sdělení či otázek • Dle popisu učitele vyhledává na obrázku předměty, osoby.... • S pomocí otázek ze strany učitele popíše jednoduchý obrázek	• Rozvoj zrakového vnímání • Orientace na stránce • Stavba věty, tvoření vět, otázky, odpovědi • Rozvoj slovní zásoby • Příp. alternativní a augmentativní metody komunikace	• OSV – Osobnostní rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální • Čt – orientace na ploše • M – třídění předmětů
• Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů • Reprodukovat krátký text podle otázek	• Udrží pozornost při poslechu krátkého textu • Chápe obsah čteného a otázek učitele • Odpovídá na otázky kladené učitelem ke čtenému textu	• Koncentrace pozornosti • Poslech předčítaného textu • Otázky, odpovědi	• OSV – Osobnostní rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti • Čt – poslech pohádek, čtených příběhů • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 4. - 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: • Dbát na správnou výslovnost	Předpokládáme, že žák: • Uvědomuje si s upozorněním svou případnou nesprávnou výslovnost	• Dechová a artikulační cvičení • Edukace a reedukace řeči • Rozvoj fonematického sluchu • hlasová cvičení • Cvičení na motoriku mluvidel	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti, rozvoj smyslového vnímání • Tv – relaxační a pohybová cvičení, rozvoj motoriky • Čt – nácvik správného dýchání při řeči
• Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy • Vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek • Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	• Tvoří krátký mluvní projev • Vypráví podle návodných otázek jednoduchý příběh dle svého zážitku (filmového či divadelního) • Vypráví příběh dle obrázku	• poslech předčítaného textu, vyprávění • rozvoj slovní zásoby – vyprávění • otázky a odpovědi • stavba věty, tvoření vět	• OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti • Čt – jednoduché texty – poslech, četba
• Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• Používá správná označení vlastností • Vyjadřuje se v krátkých větách	• Popis obrázků, předmětů v reálu	• OSV – Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti • M – vlastnosti (barvy..) • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

• Domluvit se v běžných situacích • Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování • Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• Je schopen běžné konverzace (pozdravy, oslovení, poděkování, prosby...) • Svým projevem vyjádří souhlas či nesouhlas, zdvořilost, omluvy • Zapojuje se do kolektivních her, podílí se na dramatizaci	• Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích • Konverzační cvičení • Kolektivní hry, dramatizace	
---	--	--	--

Vyučovací předmět: Řečová výchova

Ročník: 7. - 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: • Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	Předpokládáme, že žák: • Uvědomuje si svou případnou nesprávnou výslovnost a snaží se opravovat • Účastní se reedukačních cvičení zaměřených na správnou výslovnost • Dodržuje správné dýchání při řeči • V běžné mluvě a při čtení používá správnou intonaci • Rozlišuje hlásky ve slovech • Chápe obsah slov a vět • Je schopen běžné konverzace na různá témata – např. rodina, popis cesty, záliby aj.	• Edukace a reedukace řeči • Technika mluveného projevu – správné dýchání, intonace a rytmy • Rozvoj fonemického sluchu • Alternativní způsoby komunikace • Rozšiřování slovní zásoby	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální • Čt – intonace při čtení, básničky – přednes • Hv – rytmy, dýchání

Používat věty se správnými gramatickými strukturami	- Rozliší druhy vět - Tvoří tázací věty - Odpovídá na otázky celou větou - Vyjadřuje se celými větami se správně tvořeným slovosledem - Používá jednotlivé druhy slov ve správných tvarech	- Tvorba otázek a odpovědí - Rozhovor - Vyprávění - Kolektivní hry	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální Čt – četba vět, článků Ps- opis, přepis vět, krátkého textu, doplňování slov do vět
- Dbát na kulturu mluveného projevu - Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace - Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	- Je schopen běžné konverzace , používá vhodné pozdravy, oslovení, prosby, poděkování, žádosti - Komunikuje zdvořile - Používá základní formy společenského styku - Orientuje se v různých běžných situacích, vyjádří svá přání, potřeby, pocity - Tvoří krátký mluvený projev, kterým popisuje své zážitky	- Kultura mluveného projevu - Základní komunikační pravidla - Konverzační cvičení - Rozhovor - Vytváření modelových situací - Vyprávění	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – formy společenského styku
Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	- Orientuje se na obrázku, v knize - Používá správná pojmenování osob, dějů, věcí - Ve svém mluvním projevu využívá pojmenování vlastností, činností - Krátce o obrázku vlastními slovy vypráví	- Vyprávění podle obrázků - Práce s knihou	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální OSV - Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti Čt – ilustrace k článkům, v knihách

• Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• Vypráví jednoduchý příběh na základě vyslechnutého, příp. převypráví krátce děj divadelního či filmového představení dle návodných otázek • Využívá neverbální komunikace – mimika, gesta • Účastní se dramatizace jednoduchého příběhu, pohádky	• Rozvoj slovní zásoby • Dramatizace • Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální • Čt – pohádky, příběhy
--	--	---	--

5.4. Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Předmět je vyučován ve všech ročnících.

Časová dotace vyučování předmětu Matematika na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	17	5

Časová dotace vyučování předmětu Matematika na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2+1	3+1	3+1	3+1	16	4

Výuka probíhá většinou ve třídě, pravidelně navštěvujeme počítačovou učebnu, využíváme výukových vzdělávacích programů.

Vzdělávací obsah předmětu je na 1.stupni rozdělen do 4 tematických okruhů:

- Řazení a třídění předmětů
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Vzdělávací obsah předmětu je na 2. stupni rozdělen do 3 tematických okruhů:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě a má převážně činnostní charakter. Při výuce používáme velké množství názorných pomůcek (od konkrétních trojrozměrných až po kreslený názor v pracovním sešitě) – s nimi žáci různě manipulují. Na základě daných činností vyvozujeme pojem čísla i základních početních operací. Slovní úlohy vycházejí z věcného názoru, při jejich zadávání využíváme individuální žakovu zkušenost. Učivo geometrie má zpočátku motivační charakter – seznamování se se základními geometrickými tvary a tělesy pomocí stavebnic, vyhledávání daných tvarů v bezprostředním okolí žáka a jejich pojmenovávání. Postupně se žáci seznamují s praktickým měřením konkrétních předmětů i základy rýsování (u žáků s DMO dle potřeby redukováno).

Matematika u žáků rozvíjí pozornost, schopnost rozlišovat, vytrvalost.

Hlavním cílem předmětu je uplatňování získaných poznatků a dovedností v praktickém životě. Aplikaci naučeného upřednostňujeme i za cenu toho, že se některým žákům nepodaří obsáhnout všechna probíraná témata nebo je zvládnou pouze okrajově, případně s pomocí.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- **OSV** – Sociální rozvoj – Komunikace; Spolupráce a soutěživost
- **OSV** – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Matematika:

- manipulace s názornými pomůckami (rozlišování, třídění, vyřazování, seskupování, ..., později užívání názoru při základních početních operacích)
- vysvětlování
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- didaktické hry k procvičování automatizace jednotlivých početních úkonů (využití různých pomůcek – kartičky, lístečky, drobné předměty,...)
- dramatizace (např. při simulačních hrách na nakupování)
- nakupování v obchodech, nákup a prodávání ve „Zdravém krámku“
- samostatná, skupinová práce žáků
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů – využití matematických dovedností
- vycházky do přírody – sběr přírodnin k manipulačním činnostem
- domácí úkoly k upevňování procvičovaných matematických jevů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Výuku přibližujeme skutečnému životu, učivo předkládáme s využitím co nejvíce smyslů – zejména zraku, sluchu, hmatu
- Soustavným zařazováním konkrétních početních úkonů umožňujeme zautomatizování daných dovedností
- Dáváme žákům prostor pro individuální procvičování početních úkonů podle jejich schopností a úrovně matematických dovedností
- Podle individuálních schopností a věku žáka vytváříme postupně nácvik sebehodnocení vlastní práce (od sebehodnocení jednoduchých příkladů kontrolovaných podle vzoru až po rozbor týdenních přehledů činností žáků - matematika)

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zařazováním prvků činnostního učení umožňujeme žákům třídit, rozlišovat, přidávat i vyřazovat určité pojmy, pomůcky, připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat

- Při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu (např. pamětné sčítání do 10, sčítání s přechodem přes desítku, písemné sčítání)
- Užitím názorných pomůcek a konkretizací umožňujeme žákům postupně pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- Necháváme žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního úkonu, přiměřeně jim v tom pomáháme (např. násobení)

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zdůvodňováním postupů matematických řešení rozvíjíme a upevňujeme užívání matematického jazyka včetně symboliky
- Umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života (např. při řešeních slovních úlohách)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Při práci ve skupinách dbáme, aby vzájemná komunikace probíhala v příjemné atmosféře (např. vhodné oslovování žáků mezi sebou)
- Při práci ve skupinách motivujeme žáky, aby byli ochotni dle svých možností ostatním nabídnout pomoc nebo sami dokázali o pomoc požádat

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Do výuky zařazujeme slovní úlohy s ekologickou tematikou
- Při skupinové práci motivujeme žáky k ohleduplnosti, taktu, oceňování nápadu druhých

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Matematika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním práce s rýsovacími pomůckami dosahují žáci určitého stupně zručnosti dle svých individuálních schopností
- Vyžadujeme udržování pořádku na pracovních místech a dodržování bezpečné manipulace s rýsovacími pomůckami
- Vyžadujeme zodpovědnost při plnění zadaných úkolů – dokončení práce, kvalita dle individuálních schopností jednotlivých žáků

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl: Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	Předpokládáme, že žák: - S pomocí konkrétních předmětů rozlišuje protikladné pojmy: všechno x nic, malý x velký - Porovnává a vyhledá skupiny předmětů dle pokynů učitele (stejně – více – méně), přičemž sám nemusí mít uvedené pojmy v aktivní slovní zásobě	Orientace v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými předměty
Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole	- Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nahoře x dole - U předmětů seřazených v řadě ukáže předmět, který je na začátku a na konci	Orientace v prostoru	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Řadit předměty zleva doprava	- Řadí konkrétní předměty a názorné pomůcky dle pokynů, s pomocí dodržuje pravolevý směr řazení - Rozumí pojmům první, poslední; před, za - Aktivně používá pojmy první x poslední	Řazení různých předmětů zleva doprava	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	- Rozlišuje a třídí předměty podle velikosti (pouze na 2 skupiny), užívá pojmů velký x malý - Rozlišuje a třídí předměty podle základních barev, přičemž ne všechny má v aktivní slovní zásobě - Rozlišuje a třídí předměty podle	Třídění předmětů dle různých kritérií	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými

	tvaru, přičemž jednotlivé tvary nemusí umět pojmenovat		předměty
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	Předpokládáme, že žák: - Čte a píše číslice 1 – 3 - Přiřazuje čísla k danému počtu prvků a naopak	- Vyvozování čísel 1 - 3 - Čtení, psaní, používání číslic v oboru do 3	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Orientovat se v číselné řadě 1 až 10	- Mechanicky vyjmenuje číselnou řadu do 5 - S pomocí spočítá konkrétní předměty v oboru do 5	Číselná řada v oboru do 5	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	- Sčítá a odčítá v oboru do 3 s užitím manipulačních činností - Sčítá a odčítá v oboru do 3 s názorem (prsty, počítadlo)	Sčítání, odčítání v oboru do 3	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Znat matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	- S individuální pomocí užívá základních matematických symbolů u konkrétních předmětů, názorných pomůcek - S pomocí pojmenuje, napíše a správně užívá základní matematické symboly při početních operacích v oboru do 3	Vyvozování základních matematických symbolů, jejich použití, zápis	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Umět rozklad čísel v oboru do 5	Rozdělí konkrétní předměty, názorné pomůcky (do 3) dle pokynů	Vyvozování rozkladu čísel na konkrétních předmětech (do 3)	Pč – manipulace s drobnými předměty
Psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	Opisuje, přiřazuje a píše podle diktátu číslice 1 - 3	Nácvik psaní číslic 1 - 3	Ps – nácvik správného úchopu pro psaní dle individuálních možností žáků
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: Používat výrazy pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu	Předpokládáme, že žák: S pomocí demonstrace na konkrétních předmětech užívá pojmy	Užívání adekvátních termínů týkajících se prostorové orientace	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení)

	nahoře, dole		smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Tv – relaxační a pohybová cvičení
• Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• Rozezná barvy a předměty podle nich třídí • Rozlišuje a třídí předměty podle velikosti	• Modelování jednoduchých situací dle pokynů	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodninami • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• Doplní skládáním podle vzoru jednoduchou tabulku s obrázky • V neúplné řadě předmětů, obrázků podle vzoru doplní vynechané přiřazením ze skupiny předmětů, které má k dispozici • V neúplné číselné řadě do 3 doplní vynechaná čísla	• Doplnování tabulek (řad) předměty, obrázky dle vzoru • Doplnování neúplných číselných řad do 3	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Pč – manipulace s drobnými předměty
• Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• Rozliší mince o hodnotě 1 Kč, 2 Kč • Používá cvičné peníze při simulačních hrách na obchod bez toho, že zná jejich hodnotu	• Manipulace s mincemi, rozlišování hodnoty mincí • Simulační hry na obchod	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: • Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	Předpokládáme, že žák: • Manipuluje se základními geometrickými prvky ze stavebnic (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník), přičemž aktivně používá pojmu kruh • Znalosti o geometrických tvarech využívá při jednoduchých kresbách	• Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	• Pč – práce se stavebnicemi • Vv - využití znalostí geometrických tvarů při jednoduchých kresbách
• Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• Aktivně používá pojem kruh a nachází v realitě jeho reprezentaci	• Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	• Vu – vycházky – objevování geometrických tvarů v realitě • Vv - využití znalostí geometrických tvarů při jednoduchých kresbách
• Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	• Porovnává různé předměty, se kterými manipuluje (vždy pouze dva) – užívá pojmů dlouhý x krátký	• Porovnávání délky různých předmětů	• Pč – manipulace s předměty používanými ve třídě a se stavebnicemi

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŘAZENÍ A TRÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl: Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	Předpokládáme, že žák: - S pomocí konkrétních předmětů rozlišuje protikladné pojmy: všechno x nic, malý x velký – dané pojmy sám aktivně používá - Demonstrováním na konkrétních předmětech si osvojuje pojmy hodně – málo a individuálně je používá v obdobných situacích - Porovnává a vyhledá skupiny předmětů dle pokynů učitele (stejně – více – méně), přičemž uvedené pojmy má v aktivní slovní zásobě	Orientace v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, všichni – nikdo	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) PČ – manipulace s drobnými předměty
Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahore - dole	- Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nahore x dole – dané pojmy sám používá - Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nad, pod, vedle - U předmětů seřazených v řadě ukáže předmět, který je na začátku a na konci – dané termíny sám používá	Orientace v prostoru, užívání adekvátních termínů	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Řadit předměty zleva doprava	- Řadí konkrétní předměty a názorné pomůcky dle pokynů, individuálně dodržuje pravolevý směr řazení - Reaguje na pojmy první, poslední; první, poslední; před, za; hned před, hned za	Řazení různých předmětů zleva doprava	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

	Aktivně používá pojmy první x poslední, před, za		Pč – manipulace s drobnými předměty
Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	- S individuální pomocí rozlišuje a třídí předměty podle velikosti (nejvýše na 3 skupiny), reaguje adekvátně na pojmy nejmenší, největší - Ze skupiny více předmětů vybere podle pokynů největší (nejmenší) – tyto s individuální pomocí i slovně označí - Rozlišuje a třídí předměty podle základních barev, individuálně je má v aktivní slovní zásobě - Rozlišuje a třídí předměty podle tvaru, přičemž pojmenuje ty, které se podobají kruhu a čtverci - S individuální pomocí označí chybějící předmět v malých skupinách předmětů, které mají být totožné - S individuální pomocí vyhledá rozdíly na jednoduchých podobných obrázcích	Třídění předmětů dle různých kritérií	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými předměty
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	Předpokládáme, že žák: - Čte a píše číslice 1 – 4 - Přiřazuje čísla k danému počtu prvků a naopak - Po jedné napočítá do 10 s individuální pomocí	- Vyvozování čísla 4 - Upevňování čísel 1 - 4 a jejich užití - Číslovky řadové (1.-4.) – užívání na konkrétních příkladech	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Orientovat se v číselné řadě 1 až 10	- Mechanicky, případně s individuální pomocí vyjmenuje číselnou řadu do 10 - S individuální pomocí spočítá konkrétní předměty v oboru do 10	Číselná řada v oboru do 10	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Sčítat a odčítat s užitím názoru	Sčítá a odčítá s v oboru do 4 s užitím	Sčítání, odčítání v oboru do 4	Pč – manipulace s drobnými

v oboru do 5	manipulačních činností Sčítá a odčítá v oboru do 4 s názorem (prsty, počítadlo)		předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	- Slovně užívá základní matematické symboly u konkrétních předmětů, názorných pomůcek - S individuální pomocí pojmenuje, napíše a správně užívá základní matematické symboly při početních operacích v oboru do 4	Upevňování používání základních matematických symbolů	Pč – manipulace s drobnými předměty Vu – manipulace s přírodninami Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Umět rozklad čísel v oboru do 5	- Rozdělí konkrétní předměty, názorné pomůcky (do 4) dle pokynů - Provede rozklad čísel 2 – 4 (bez použití čísla 0)	- Vyvozování rozkladu čísel na konkrétních předmětech (do 4) - Rozklad čísel v oboru do 4 bez použití čísla 0	Pč – manipulace s drobnými předměty
Psát číslce 1 – 5 i podle diktátu	Opisuje, přiřazuje a píše podle diktátu číslce 1 - 4	- Nácvik psaní číslce 4 - Procvičování psaní číslce 1 - 4	Ps – procvičování správného úchopu pro psaní dle individuálních možností žáků
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	Předpokládáme, že žák: S pomocí demonstrace na konkrétních předmětech užívá pojmy nahoře, dole, pod, nad	Užívání adekvátních termínů týkajících se prostorové orientace	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	Na základě slovních pokynů a názorné demonstrace modeluje požadované situace – manipulace s konkrétními předměty i názornými pomůckami (třídění, řazení, manipulace s geometrickými prvky ze stavebnic)	Modelování jednoduchých situací dle pokynů	Pč – manipulace s drobnými předměty
Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	Doplní podle vzoru jednoduchou tabulku se snadnými symboly – dokreslí je	- Doplňování tabulek (řad) předměty, obrázky dle vzoru - Doplňování neúplných číselných řad	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co

	• V neúplné řadě předmětů, obrázků podle vzoru doplní vynechané ze skupiny předmětů, které má k dispozici – současně je pojmenuje • V neúplné číselné řadě do 4 doplní vynechaná čísla	do 4	nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Pč – manipulace s drobnými předměty
• Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• Rozliší mince o hodnotě 1 Kč, 2 Kč a složí z nich požadovaný obnos v oboru, ve kterém počítá • Používá cvičné peníze při simulačních hrách na obchod bez toho, že zná jejich hodnotu	• Manipulace s mincemi, rozlišování hodnoty mincí • Simulační hry na obchod	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: • Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	Předpokládáme, že žák: • Manipuluje se základními geometrickými prvky ze stavebnic (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník), přičemž aktivně používá pojmu kruh, čtverec • Na jednoduchých obrázcích, složených z geometrických tvarů, rozliší a pojmenuje ty tvary, které má v aktivní slovní zásobě (viz výše) • Znalosti o geometrických tvarech využívá při jednoduchých kresbách	• Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	• Pč – práce se stavebnicemi • Vv - využití znalostí geometrických tvarů při jednoduchých kresbách
• Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• Aktivně používá pojem kruh, čtverec a nachází v realitě jejich reprezentaci	• Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	• Vu – vycházky – objevování geometrických tvarů v realitě • Vv - využití znalostí geometrických tvarů při jednoduchých kresbách
• Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	• Porovnává různé předměty, se kterými manipuluje (vždy pouze dva) – užívá pojmů delší x kratší (individuálně s nápovědou učitele)	• Porovnávání délky různých předmětů	• Pč – manipulace s předměty používanými ve třídě a se stavebnicemi

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl: Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	Předpokládáme, že žák: - S pomocí konkrétních předmětů rozlišuje protikladné pojmy: všechno x nic, malý x velký – dané pojmy sám aktivně používá a jejich použití aplikuje i v obdobných situacích - Porovnává a vyhledá skupiny předmětů dle pokynů učitele (stejně – více – méně), přičemž uvedené pojmy má v aktivní slovní zásobě - Konkrétní předměty třídí na široké x úzké – nemá v aktivní slovní zásobě	Orientace v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, všichni – nikdo	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými předměty
Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	- Orientuje se v prostoru třídy – adekvátně reaguje na pokyny nahoře x dole, pod, nad, vedle – dané pojmy sám používá - V prostorové orientaci adekvátně reaguje na pokyny před, za – ale sám nemá v aktivní slovní zásobě	Orientace v prostoru, užívání adekvátních termínů	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Řadit předměty zleva doprava	- Řadí konkrétní předměty a názorné pomůcky dle pokynů, dodržuje pravolevý směr řazení - Reaguje na pojmy první, poslední; před, za a aktivně je používá; na termíny hned před, hned za správně reaguje, ale sám je nepoužívá	Řazení různých předmětů zleva doprava	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými předměty
Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	Rozlišuje a třídí předměty podle velikosti (nejvýše na 3 skupiny),	Třídění předmětů dle různých kritérií	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení

	reaguje adekvátně na pojmy nejmenší, největší • Ze skupiny více předmětů vybere podle pokynů největší (nejmenší) – tyto i slovně označí • Rozlišuje a třídí předměty podle základních barev, má je v aktivní slovní zásobě • Rozlišuje a třídí předměty podle tvaru, přičemž pojmenuje ty, které se podobají kruhu a čtverci, trojúhelníku • Označí chybějící předmět v malých skupinách předmětů, které mají být totožné • Vyhledá rozdíly na jednoduchých podobných obrázcích		smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Pč – manipulace s drobnými předměty
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: • Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	Předpokládáme, že žák: • Čte a píše číslice 1 – 5 • Přiřazuje čísla k danému počtu prvků a naopak • Po jedné napočítá do 10	• Vyvozování čísla 5 • Upevňování čísel 1 - 5 a jejich užití • Číslovky řadové (1.-5.) – užívání na konkrétních příkladech	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodninami • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Orientovat se v číselné řadě 1 až 10	• Vyjmenuje číselnou řadu do 10 • Spočítá konkrétní předměty v oboru do 10	• Číselná řada v oboru do 10	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodninami • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• Sčítá a odčítá s v oboru do 5 s užitím manipulačních činností • Sčítá a odčítá v oboru do 5 s názorem (prsty, počítadlo)	• Sčítání, odčítání v oboru do 4	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodninami • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Znat matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	• Slovně užívá základních matematických symbolů u konkrétních předmětů, názorných pomůcek • S individuální pomocí pojmenuje,	• Upevňování používání základních matematických symbolů	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Vu – manipulace s přírodninami • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků

	napíše a správně užívá základních matematických symbolů při početních operacích v oboru do 5		
Umět rozklad čísel v oboru do 5	- Rozdělí konkrétní předměty, názorné pomůcky (do 5) dle pokynů - Provede rozklad čísel 2 – 5 (bez použití čísla 0)	- Vyvozování rozkladu čísel na konkrétních předmětech (do 5) - Rozklad čísel v oboru do 4 bez použití čísla 0	Pč – manipulace s drobnými předměty
Psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	Opisuje, přiřazuje a píše podle diktátu číslice 1 - 5	- Nácvik psaní číslice 5 - Procvičování psaní číslic 1 - 5	Ps – procvičování správného úchopu pro psaní dle individuálních možností žáků
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	Předpokládáme, že žák: S pomocí demonstrace na konkrétních předmětech užívá pojmů nahoře, dole, pod, nad, před, za; individuálně i vpředu, vzadu	Užívání adekvátních termínů týkajících se prostorové orientace	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	Na základě slovních pokynů, případně s názornou demonstrací modeluje požadované situace – manipulace s konkrétními předměty i názornými pomůckami (třídění, řazení, manipulace s geometrickými prvky ze stavebnic)	Modelování jednoduchých situací dle pokynů	Pč – manipulace s drobnými předměty
Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	- Aplikuje dovednost prostorové orientace a psaní číslic v jednoduché tabulce - V neúplné řadě předmětů, obrázků podle vzoru slovně označí ty, které chybí - Spočítá předměty v řadě (v tabulce) v oboru do 10 - V neúplné číselné řadě do 5 doplní vynechaná čísla	- Psaní číslic do tabulky dle pokynů (např. do horního rohu u okna napiš ...) - Doplňování neúplných číselných řad do 5	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými předměty
Uplatňovat matematické znalosti při	Rozliší mince o hodnotě 1 Kč, 2 Kč,	Manipulace s mincemi, rozlišování	OSV – Sociální rozvoj

manipulaci s drobnými mincemi	5 Kč a složí z nich požadovaný obnos v oboru, ve kterém počítá Používá cvičné peníze při simulačních hrách na obchod – rozliší hodnotu výše uvedených mincí	hodnoty mincí Simulační hry na obchod	(Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	Předpokládáme, že žák: - Manipuluje se základními geometrickými prvky ze stavebnic (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník), přičemž aktivně používá pojmu kruh, čtverec, trojúhelník - Na jednoduchých obrázcích, složených z geometrických tvarů, rozliší a pojmenuje ty tvary, které má v aktivní slovní zásobě (viz výše) - Znalosti o geometrických tvarech využívá při jednoduchých kresbách	Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	Pč – práce se stavebnicemi Vv - využití znalostí geometrických tvarů při jednoduchých kresbách
Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	Aktivně používá pojem kruh, čtverec, trojúhelník a nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	Vu – vycházky – objevování geometrických tvarů v realitě Vv - využití znalostí geometrických tvarů při jednoduchých kresbách
Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	Porovnává různé předměty, se kterými manipuluje (vždy pouze dva) – užívá pojmů delší x kratší	Porovnávání délky různých předmětů	Pč – manipulace s předměty používanými ve třídě a se stavebnicemi

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl: Orientovat se v pojmech větší –	Předpokládáme, že žák: S pomocí konkrétních předmětů i	Orientace v pojmech větší – menší,	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj

menší, kratší – delší, širší - užší	grafických znázornění rozlišuje pojmy: větší – menší, kratší – delší, aktivně však dané pojmy nepoužívá	kratší – delší, širší - užší	schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed	Při směrové orientaci správně označí prostřední ze tří předmětů	- Pravolevá orientace - Pojmy vlevo – vpravo, uprostřed a jejich procvičování	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Orientovat se na ploše	- Orientuje se na ploše stránky – aktivně používá pojmy nahoře, dole, v rohu, uprostřed stránky; v pravolevé orientaci se opírá o individuální mnemotechnické pomůcky a demonstraci učitelem - Při čtení dodržuje pravolevý směr, ukáže začátek a konec řádku	Orientace na ploše stránky	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Tv - relaxační a pohybová cvičení
Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	- Vytváří soubory prvků s konkrétními předměty dle daných kritérií v oboru do 10 - Přidává nebo ubírá předměty z jednotlivých souborů, určuje jejich počet - Jednotlivé skupiny prvků mezi sebou porovnává s užitím výrazů: více, méně, větší, menší	Porovnávání souborů prvků v oboru do 10, jejich vytváření a obměňování	Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami
Třídít předměty podle pořadí ve skupinách	Třídí předměty podle pořadí ve skupinách dle slovních pokynů a názorné demonstrace učitelem	Třídění předmětů ve skupinách podle pořadí ve skupinách	Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami Tv - relaxační a pohybová cvičení
Přirazovat předměty podle číselné řady	S individuální pomocí přiřazuje předměty podle číselné řady v číselném oboru do 10	- Číselná řada do 10 a orientace v ní - Pojem řadových číslovek a jejich používání	Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami Tv - relaxační a pohybová cvičení
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Žák by měl:	Předpokládáme, že žák:		
Číst, psát a porovnávat čísla v oboru	Čte a píše číslice 1 – 10	Vytváření konkrétních představ o	Pč – manipulace s drobnými

do 20 i na číselné ose, numerace do 100	- Vytváří soubory prvků s konkrétními předměty dle daných kritérií v oboru do 10 - Přidává nebo ubírá předměty z jednotlivých souborů, určuje jejich počet - Porovnává čísla v oboru do 10 včetně čísla nula - Na konkrétních příkladech užívá číselky řadové (1. – 5.) - Po jedné napočítá do 20 (s individuální pomocí)	číselch v oboru do 10, jejich užití - Porovnávání čísel v oboru do 10 včetně čísla 0 - Číselky řadové (1.-5.) – užívání na konkrétních příkladech - Numerace do 20 – základní orientace	předměty, názornými pomůckami Tv - relaxační a pohybová cvičení
Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	- Rozdělí názorné pomůcky na skupiny (do 10) dle pokynů - Provede rozklad čísel 1 – 10 (s použitím čísla 0)	Rozklad čísel v oboru do 10 (včetně čísla 0)	Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami Tv - relaxační a pohybová cvičení
Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	Sčítá a odčítá v oboru do 10 – bez přechodu přes desítku (včetně čísla 0) s názorem (prsty, počítadlo)	Sčítání, odčítání v oboru do 10, včetně čísla 0	Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami Tv - relaxační a pohybová cvičení
Psát čísla do 100	Opisuje, přiřazuje a píše podle diktátu čísllice 0 - 10	- Nácvik psaní čísllic 0, 6, 7, 8, 9, 10 - Procvičování psaní čísllic 0 - 10	Ps – nácvik psaní čísllic
Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	Opíše z tabule příklady na sčítání, odčítání v číselném oboru, ve kterém počítá	Opis a řešení příkladů z tabule v daném číselném oboru	Ps – opis z tabule
Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	- Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání v oboru do 10 doplněné grafickým názorem - Rozlišuje slovní úlohy na sčítání a odčítání s pomocí grafického názoru	Slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10	Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami
Umět používat kalkulaátor	- S pomocí se orientuje na displeji kalkulaátoru - S individuální pomocí vyřeší na kalkulaátoru příklady na sčítání, odčítání v číselném oboru, ve kterém počítá	Používání kalkulaátoru při praktických matematických dovednostech	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:	Předpokládáme, že žák:		

Používat výrazy vpravo - vlevo	- Pravolevý směr dodržuje při čtení a řazení předmětů - Výrazů vpravo – vlevo samostatně nepoužívá, polohu daného objektu popíše výrazy jinými	- Pravolevá orientace - Výrazy vlevo – vpravo, uprostřed a jejich procvičování	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	- Vyjmenuje dny v týdnu - Orientuje se v čase – určí správně aktuální den - Vyjmenuje roční období - Podle základních charakteristických znaků, které učitel zdůrazní, rozliší roční období	- Dny v týdnu - Roční období	Vu – časová orientace
Určit čas s přesností na celé hodiny	Na nástěnných hodinách určí pro něj důležité časové údaje v průběhu vyučování: začátek, konec vyučování, velká přestávka	Časová orientace	Vu – časová orientace
Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	- Doplňuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání - Řadí s pomocí číselné osy čísla do 10 podle velikosti (vzestupně i sestupně) - Rozumí schématickému znázornění operací sčítání, odčítání při řešení slovních úloh	Aplikace dovedností sčítání, odčítání, orientace v číselných řadách při vyplňování jednoduchých tabulek	
Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	- Rozliší mince o hodnotě 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč a složí z nich požadovaný obnos v oboru, ve kterém počítá (nejvýše však ze tří mincí) - Používá cvičné peníze při simulačních hrách na obchod – rozliší hodnotu výše uvedených mincí	- Manipulace s mincemi, rozlišování hodnoty mincí - Simulační hry na obchod	OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: Kreslit křivé a přímé čáry	Předpokládáme, že žák: - Podle vzoru nakreslí křivé a přímé čáry - Podle vzoru nakreslí jednoduchý obrázek složený z křivých a přímých	Kreslení křivých a přímých čar	Vv – jednoduché kresby z křivých a přímých čar

	čar		
Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	- Užívá pravítka k rýsování rovných čar - S pomocí pravítka vytvoří jednoduchý obrázek složený z přímých čar	Čáry, přímky	Vv - využití geometrických dovedností (práce s pravítkem) při jednoduchých kresbách
Změřit délku předmětu	Získává orientaci na stupnici pravítka, metru – bezpečně rozpozná výchozí bod měření (nula), ukáže jej a pojmenuje	Orientace na stupnici pravítka, skládacího metru	Pč – manipulace s geometrickým náčiním

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŘAZENÍ A TRÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl: Orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší - užší	Předpokládáme, že žák: S pomocí konkrétních předmětů i grafických znázornění rozlišuje pojmy: větší – menší, kratší – delší, širší – užší; aktivně používá pojmy větší - menší	Orientace v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší - užší	Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed	- Při směrové orientaci správně určí předmět nacházející se uprostřed - S použitím individuálních mnemotechnických pomůcek určí umístění předmětu z hlediska pravolevé orientace	- Pravolevá orientace - Pojmy vlevo – vpravo, uprostřed a jejich procvičování	Pč – modelování, manipulace s drobnými předměty Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Orientovat se na ploše	Orientuje se na ploše stránky, tabule, ... – aktivně používá pojmy nahoře, dole, v rohu, uprostřed; v pravolevé orientaci se opírá o individuální mnemotechnické pomůcky	Orientace na ploše	Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků Čt – čtenářské dovednosti – orientace na stránce i řádku

	• Při čtení dodržuje pravolevý směr, orientuje se na řádku		
• Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• Vytváří soubory prvků s konkrétními předměty dle daných kritérií v oboru do 20 • Přidává nebo ubírá předměty z jednotlivých souborů, určuje jejich počet • Jednotlivé skupiny prvků mezi sebou porovnává s užitím výrazů: více, méně	• Porovnávání souborů prvků v oboru do 20, jejich vytváření a obměňování	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Třídít předměty podle pořadí ve skupinách	• Třídí předměty podle pořadí ve skupinách dle slovních pokynů a individuálně dle názorné demonstrace učitelem v daném číselném oboru	• Třídění předmětů ve skupinách podle pořadí ve skupinách	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Přiřazovat předměty podle číselné řady	• S individuální pomocí přiřazuje předměty podle číselné řady v číselném oboru do 20	• Číselná řada do 20 a orientace v ní • Pojem řadových číslovek a jejich používání	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: • Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	Předpokládáme, že žák: • Vytváří soubory prvků s konkrétními předměty dle daných kritérií v oboru do 20 • Přidává nebo ubírá předměty z jednotlivých souborů, určuje jejich počet • Porovnává čísla v oboru do 20 včetně čísla nula – s názorem • Na konkrétních příkladech užívá číslovky řadové (1. – 10.) • Po desítkách napočítá do 100	• Vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20, jejich užití • Porovnávání čísel v oboru do 20 včetně čísla 0 • Číslovky řadové (1.-10.) – užívání na konkrétních příkladech • Numerace do 100 – základní orientace	• Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami • Tv - relaxační a pohybová cvičení
• Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• Rozdělí názorné pomůcky na skupiny (do 20) dle pokynů • Proveď rozklad čísel ve druhé desítce s použitím čísla 0	• Rozklad čísel v oboru do 20 (včetně čísla 0)	• Pč – manipulace s drobnými předměty, názornými pomůckami • Tv - relaxační a pohybová cvičení
• Psát čísla do 100	• Opisuje, přiřazuje a píše podle diktátu číslíce 0 – 20	• Návěst psaní čísel 11 – 20 i podle diktátu	• Ps – nácvik psaní číslic

	Píše čísla po desítkách do 100	- Nácvik psaní desítek v číselném oboru do 100 - Procvičování psaní číslic 0 - 10	
Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	Sčítá, odčítá desítky v oboru do 100 (s názorem) s využitím analogie sčítání, odčítání v první desítce	Sčítání, odčítání desítek v oboru do 100 s užitím názoru	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	Zapiše podle diktátu příklady, které počítá – zápis provede podle vzoru	Opis a řešení příkladů z tabule, učebnice v daném číselném oboru	Ps – opis z tabule, z učebnice
Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	- Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání v oboru do 20 (bez přechodu přes desítku) doplněné grafickým názorem - Rozlišuje slovní úlohy na sčítání a odčítání s pomocí grafického názoru a formulací o n - více, o n - méně	Slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 s grafickým názorem	Čt – čtení s porozuměním
Umět používat kalkulaátor	- Orientuje se na displeji kalkulaátoru - Vyřeší příklady na sčítání, odčítání v číselném oboru, ve kterém počítá	Používání kalkulaátoru při praktických matematických dovednostech	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: Používat výrazy vpravo - vlevo	Předpokládáme, že žák: Pojmů vpravo, vlevo užívá s individuálními mnemotechnickými pomůckami	- Pravolevá orientace - Výrazy vlevo – vpravo, uprostřed a jejich procvičování	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	- Vyjmenuje dny v týdnu, určí správně aktuální den a jeho základní části (ráno, poledne, večer) - Rozdělí rok na roční období a podle charakteristických znaků je určí	Časové údaje: den, týden, měsíc, rok	Vu – časová orientace

	Podle délky trvání seřadí vzestupně časové údaje: den, týden, měsíc, rok		
Určit čas s přesností na celé hodiny	- Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny - Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje, občas chybuje	Časová orientace	Vu – časová orientace
Znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	- Provádí praktické činnosti vedoucí k fixaci základních jednotek délky, hmotnosti a času (kilogram, hodina, centimetr, metr) - Používá jednotek kilogram, metr při početních operacích sčítání, odčítání	Jednotky délky (metr, centimetr), hmotnosti (kilogram), času (hodina) a jejich praktické užívání	Pč – využívání znalostí jednotek hmotnosti při práci ve školní kuchyňce
Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	- Doplňuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - Řadí s pomocí číselné osy čísla do 20 podle velikosti (vzestupně i sestupně) - Rozumí schématickému znázornění operací sčítání, odčítání při řešení slovních úloh a sám je používá	Aplikace dovedností sčítání, odčítání, orientace v číselných řadách při vyplňování jednoduchých tabulek	
Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	- Aplikuje znalosti sčítání, odčítání (v oboru do 20) při simulačních hrách na nakupování - Rozliší hodnotu drobných mincí (do 50 Kč) - Z jednotlivých mincí složí požadovanou částku – nejvýše tři mince v oboru do 20	Manipulace s drobnými mincemi, jejich rozlišování	OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku OSV – Sociální rozvoj (Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci)
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: Kreslit křivé a přímé čáry	Předpokládáme, že žák: - Podle vzoru nakreslí požadované křivé a přímé čáry - Nakreslí jednoduchý obrázek složený z křivých a přímých čar	Kreslení křivých a přímých čar	Vv – jednoduché kresby z křivých a přímých čar
Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	S upozorněním na shodné a rozdílné znaky rozliší přímku a čáru	Čáry, přímky	Čj – popis přímek psacím písmem
Používat pravítko při rýsování	S individuální pomocí narýsuje	Přímky a jejich označování	Čj – popis přímek psacím písmem

přímek	přímku a správně ji označí		
Změřit délku předmětu	- S individuální pomocí se orientuje na stupnici pravítka, skládacího metru - Se slovními instrukcemi učitele změří délku předmětu dle pravítka, metru (předměty svou délkou nepřesahují uvedená měřidla) - Užívá pojmu centimetr	- Orientace na stupnici pravítka, skládacího metru - Měření konkrétních předmětů pomocí pravítka, metru	Pč – manipulace s geometrickými pomůckami Čj – užívání matematické terminologie

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ŘAZENÍ A TRÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl: Orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší - užší	Předpokládáme, že žák: S pomocí konkrétních předmětů i grafických znázornění rozlišuje pojmy: větší – menší, kratší – delší, širší – užší; aktivně používá pojmy větší – menší, kratší – delší	Orientace v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší - užší	Pč – manipulace s drobnými předměty Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed	- Při směrové orientaci užívá správně pojmu uprostřed - Výrazů vpravo, vlevo užívá s občasnými chybami	- Pravolevá orientace - Pojmy vlevo – vpravo, uprostřed a jejich procvičování	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) Pč – manipulace s drobnými předměty Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
Orientovat se na ploše	Orientuje se na ploše stránky, tabule,	Orientace na ploše	Tv – relaxační a pohybové aktivity

	... – aktivně používá pojmy nahoře, dole, v rohu, uprostřed; v pravolevé orientaci se opírá o individuální mnemotechnické pomůcky • Při čtení dodržuje pravolevý směr, orientuje se na řádku – vyhledá zde požadovaný údaj		žáků • Čt – čtenářské dovednosti – orientace na stránce i řádku
• Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• Vytváří soubory prvků s konkrétními předměty dle daných kritérií v oboru do 20 • Jednotlivé skupiny prvků mezi sebou porovnává s užitím výrazů: více, méně, větší, menší	• Porovnávání souborů prvků v oboru do 20, jejich vytváření a obměňování	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) • Pč – manipulace s drobnými předměty • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Třídít předměty podle pořadí ve skupinách	• Třídí předměty podle pořadí ve skupinách dle slovních pokynů a individuálně dle názorné demonstrace učitelem v daném číselném oboru	• Třídění předmětů ve skupinách podle pořadí ve skupinách	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Přirazovat předměty podle číselné řady	• S individuální pomocí přiřazuje předměty podle číselné řady v číselném oboru do 100	• Číselná řada do 100 a orientace v ní • Pojem řadových číslovek a jejich používání	• Pč – manipulace s drobnými předměty • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: • Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	Předpokládáme, že žák: • Vytváří soubory prvků pomocí grafického názoru dle zadaných kritérií v oboru do 20 • Určuje počet prvků v grafických souborech v oboru do 20 • Porovnává čísla v oboru do 20 včetně čísla nula • Užívá číslovky řadové na konkrétních příkladech i s grafickým názorem • Přečte číselnou řadu do 100	• Vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20, jejich užití • Porovnávání čísel v oboru do 20 včetně čísla 0 • Číslovky řadové (1.-10.) • Numerace do 100 – orientace na počítadle, v čtverečkové síti, v číselné řadě	

	- Vyhledá v číselné řadě do 100 čísla podle diktátu učitele - Vyznačí ve čtverečkové síti daný počet čtverečků v oboru do 100 - Ukáže požadovaný počet na počítadle v oboru do 100 - Podle předlohy doplní číselnou řadu do 100		
Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	- Sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku s pomocí kalkulatoru - Sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku s názorem – prsty, počítadlo	Sčítání, odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 20 s názorem	
Psát čísla do 100	Opisuje, přiřazuje a píše podle diktátu číslce 0 – 100, individuálně používá tabulku daného číselného oboru	Psaní čísel z číselného oboru do 100	
Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	- Provede rozklad čísel na desítky a jednotky v oboru do 100 - Sčítá, odčítá desítky v oboru do 100 (s názorem) s využitím analogie sčítání, odčítání v první desítce	- Sčítání, odčítání desítek v oboru do 100 s užitím názoru - Rozklad čísel na desítky a jednotky z číselného oboru do 100	
Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	Zapíše příklady na sčítání, odčítání z číselného oboru do 20 podle diktátu	- Matematické symboly - Zápis příkladů na sčítání, odčítání z číselného oboru do 20 dle diktátu	Ps – procvičování psaní čísel, matematických symbolů
Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	- Řeší slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu na sčítání, odčítání v oboru do 20 (o n – více, o n – méně) - Rozlišuje formulace slovních úloh na sčítání a odčítání	Slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	Čt – čtení s porozuměním
Umět používat kalkulator	- Orientuje se na displeji kalkulatoru - Vypočítá s pomocí kalkulatoru příklady s přechodem přes desítku z číselného oboru do 20 - Provede kontrolu vyřešených	Používání kalkulatoru při praktických matematických dovednostech	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro

	příkladů na kalkulátoru		rozvoj pozornosti)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: Používat výrazy vpravo - vlevo	Předpokládáme, že žák: Výrazů vpravo, vlevo používá v běžných situacích, občas chybuje	Pravolevá orientace	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	- Vyjmenuje dny v týdnu, určí správně aktuální den a jeho části - Rozdělí rok na roční období a správně určí aktuální - Podle délky trvání seřadí vzestupně časové údaje: den, týden, měsíc, rok – správně určí počet dnů v týdnu a měsíců v roce	Časové údaje: den, týden, měsíc, rok	Vu – časová orientace
Určit čas s přesností na celé hodiny	- Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny - Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje a zapíše je	Časová orientace	Vu – časová orientace
Znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	- Provádí praktické činnosti vedoucí k fixaci základních jednotek délky, hmotnosti a času (kilogram, hodina, centimetr, metr) - Používá jednotek kilogram, metr při početních operacích sčítání, odčítání, pamatuje si jejich zkratky	Jednotky délky (metr, centimetr), hmotnosti (kilogram), času (hodina) a jejich praktické užívání	Pč – využívání znalostí jednotek hmotnosti při práci ve školní kuchyňce
Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	- Doplňuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání v oboru do 20 i s přechodem přes desítku - Řadí s pomocí číselné osy čísla do 20 podle velikosti (vzestupně i sestupně), po desítkách do 100 - Rozumí schématickému znázornění operací sčítání, odčítání při řešení	Aplikace dovedností sčítání, odčítání, orientace v číselných řadách při vyplňování jednoduchých tabulek	

• Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	slovních úloh a sám je používá • Aplikuje znalosti sčítání, odčítání (v oboru do 20) při simulačních hrách na nakupování • Rozliší hodnotu drobných mincí (do 50 Kč) a pozná stokorunovou bankovku • Z jednotlivých mincí složí požadovanou částku – nejvýše tři mince v oboru do 100	• Manipulace s drobnými mincemi, jejich rozlišování	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku) • OSV – Sociální rozvoj (Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci)
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: • Kreslit křivé a přímé čáry	Předpokládáme, že žák: • Kreslí požadovaný druh čar, pojmenuje ho • Nakreslí jednoduchý obrázek složený z křivých a přímých čar	• Kreslení křivých a přímých čar	• Vv – jednoduché kresby z křivých a přímých čar
• Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	• Pomocí grafického znázornění rozliší přímku a čáru	• Čáry, přímky	• Ps – popis přímek psacím písmem
• Používat pravítko při rýsování přímek	• Narýsuje přímku a správně ji označí	• Přímky a jejich označování	• Ps – popis přímek psacím písmem
• Změřit délku předmětu	• S individuální pomocí se orientuje na stupnici pravítka, skládacího metru • Se slovními instrukcemi učitele změří délku předmětu dle pravítka, metru (předměty svou délkou nepřesahují uvedená měřidla), naměřené hodnoty správně přečte i zapíše • S individuální pomocí odměří požadovanou délku provázku, tkaničky	• Orientace na stupnici pravítka, skládacího metru • Měření konkrétních předmětů pomocí pravítka, metru	• Pč – manipulace s geometrickými pomůckami

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: Psát, číst a používat čísla v oboru do 100	Předpokládáme, že žák: - Čte i píše (i podle diktátu) čísla v daném oboru - Čísla z daného oboru používá při probíraných matematických operacích	- Čtení, psaní čísel v oboru do 100 - Užívání čísel z daného oboru v praktickém životě	Ps – psaní číslic
Orientovat se na číselné ose	- Doplň číselné řady v oboru do 100 - Podle číselné osy porovná čísla na ní znázorněná	Orientace na číselné ose z oboru do 100	
Sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	- Sčítá a odčítá s názorem čísla v dalších desítkách s využitím analogie z první desítky (typu 53+3, 36-5) - Výše uvedené typy příkladů znázorní graficky ve čtverečkové síti	- Sčítání, odčítání čísel v dalších desítkách typu 53+3, 36-5 s názorem - Grafické znázorňování výše uvedeného typu příkladů	
Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	- Vyjmenuje násobkovou řadu čísla 10 - Řeší příklady na násobení číslem 10 (individuálně s pomocí tabulky) - Vyjmenuje řadu násobků čísla 2 formou opakovaného přičítání čísla dvě - Řeší s pomocí tabulky násobků příklady na násobení číslem 2	- Názorné zavedení násobilky, které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel - Násobky čísla 10, 2 - Orientace v tabulce násobků	
Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	- Řeší s grafickým názorem slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu na sčítání, odčítání v oboru do 100 (o n – více, o n – méně) - Rozlišuje s pomocí grafického názoru formulace slovních úloh na	- Slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení v daném číselném oboru s názorem - Rozlišování formulací slovních úloh (sčítání, odčítání)	

	sčítání a odčítání • S pomocí učitele a grafického názoru řeší slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více • Řeší slovní úlohy vycházející z praktického života		
• Pracovat s kalkulátorem	• Provede kontrolu svých výpočtů na kalkulačce • Používá kalkulátor při simulačních hrách na nakupování	• Práce s kalkulátorem	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: • Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	Předpokládáme, že žák: • Provádí praktické činnosti vedoucí k fixaci základních jednotek délky, hmotnosti a času (kilogram, gram, hodina, centimetr, metr) • S pomocí rozliší předměty, které vážíme a které měříme, využívá při simulačních hrách na nakupování • Používá jednotek kilogram, metr při početních operacích sčítání, odčítání, pamatuje si jejich zkratky	• Jednotky délky (metr, centimetr), hmotnosti (kilogram), času (hodina) a jejich praktické užívání	• PČ – využívání znalostí jednotek hmotnosti při práci ve školní kuchyňce • OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku)
• Zvládat početní úkony s penězi	• Aplikuje znalosti sčítání, odčítání (v oboru do 100) při simulačních hrách na nakupování – i s kalkulátorem • Při simulačních hrách na nakupování porovnává ceny jednotlivého zboží (v oboru do 100 Kč) • Rozliší hodnotu peněz (do 100 Kč) - mince • Z jednotlivých mincí složí požadovanou částku	• Manipulace s penězi • Početní operace sčítání, odčítání s využitím peněz	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku) • OSV – Sociální rozvoj (Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci)
• Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny, půlhodiny, občas chybují • Přečte na cvičných hodinách výše	• Časová orientace	

	uvedené údaje a zapíše je podle vzoru		
Doplňovat údaje v jednoduché tabulce	- Doplňuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání, násobení v oboru do 100 (násobení pouze čísla 10, 2) - Orientuje se v tabulce násobků u výše uvedených čísel	Doplňování údajů v jednoduchých tabulkách	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	Předpokládáme, že žák: - K danému úkolu zvolí s pomocí učitele vhodné rýsovací pomůcky - Použije pomůcky pro rýsování dle demonstrace učitelem, případně s přímou pomocí učitele	- Pomůcky pro rýsování - Používání rýsovacích pomůcek	Pč – rozvíjení jemné motoriky
Používat základní geometrické pojmy	Používá základní pojmy z oblasti geometrie, se kterými se setkává při praktických činnostech	Základní geometrické pojmy	
Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	- Rozlišuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník), pojmenuje je - Modeluje základní rovinné geometrické útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník (plastelína, špejle, ...) - Schématicky výše uvedené rovinné útvary nakreslí	Základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník) a jejich znázorňování	Pč – modelování geometrických útvarů
Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	- Nanese na přímku požadovaný rozměr úsečky - Správně označuje úsečky velkými tiskacími body	- Nanášení délky úseček - Označování úseček	Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
Měřit a porovnávat délku úsečky	- Změří délku úsečky v centimetrech a správně ji zapíše - Porovnává délky měřených úseček	Měření úseček a porovnávání délky úseček	Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	Pomocí geometrických tvarů ze stavebnic znázorní jednoduché prostorové úlohy dle zadání	Základní geometrická tělesa (krychle, koule, kvádr, válec) – práce se stavebnicemi	Pč – práce se stavebnicemi

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: Psát, číst a používat čísla v oboru do 100	Předpokládáme, že žák: - Čte i píše (i podle diktátu) čísla v daném oboru - Napočítá do 100 po jednotkách s pomocí tabulky - Čísla z daného oboru používá při probíraných matematických operacích	- Čtení, psaní čísel v oboru do 100 - Užívání čísel z daného oboru v praktickém životě	Ps – psaní číslic
Orientovat se na číselné ose	- Doplň vynechaná čísla v číselné řadě v oboru do 100 individuálně s pomocí tabulky - Doplň čísla před a za daným číslem v číselném oboru do 100 individuálně s pomocí tabulky - Orientuje se na číselné ose do 100 a jednotlivá čísla podle ní porovnává	Orientace na číselné ose z oboru do 100	
Sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	- Sčítá a odčítá příklady typu 48+40, 57-20 s individuální pomocí - Výše uvedené typy příkladů znázorní graficky ve čtverečkové síti	- Sčítání, odčítání příkladů typu 48+40, 57-20 - Grafické znázorňování výše uvedeného typu příkladů	
Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	- Řeší příklady na násobení číslem 10 (individuálně s pomocí tabulky) - Vyjmenuje řadu násobků čísla 2 (individuálně s pomocí tabulky) - Řeší s pomocí tabulky násobků příklady na násobení číslem 2 - Vyjmenuje řadu násobků čísla 5 formou opakovaného přičítání čísla 5	- Názorné zavedení násobilky, které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel - Násobky čísel 10, 2, 5 - Orientace v tabulce násobků	
Umět řešit praktické početní příklady	Řeší s grafickým názorem slovní	Slovní úlohy na sčítání, odčítání,	OSV – Sociální rozvoj

a jednoduché slovní úlohy	úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu na sčítání, odčítání v oboru do 100 (o n – více, o n – méně) a podle vzoru je numericky zapíše do připravené tabulky (matematický symbol +, -, . je již doplněn) • Rozlišuje s pomocí grafického názoru formulace slovních úloh na sčítání a odčítání • S pomocí grafického názoru řeší slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více • Řeší slovní úlohy vycházející z praktického života • S upozorněním aplikuje dovednosti sčítání, odčítání, při řešení jednoduchých příkladů z krátkých matematických pohádek	násobení v daném číselném oboru s názorem • Rozlišování formulací slovních úloh (sčítání, odčítání, násobení)	(Komunikace – specifické komunikační dovednosti – soustředěné naslouchání)
• Pracovat s kalkulaátorem	• Provede kontrolu svých výpočtů na kalkulačce • Používá kalkulaátor při simulačních hrách na nakupování	• Práce s kalkulaátorem	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: • Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	Předpokládáme, že žák: • Provádí praktické činnosti vedoucí k fixaci základních jednotek délky, hmotnosti a času (kilogram, gram, litr, hodina, centimetr, metr) • S pomocí rozliší předměty, které vážíme, které měříme a které odměřujeme. Využívá při simulačních hrách na nakupování • Používá jednotek kilogram, metr, litr při početních operacích sčítání, odčítání, pamatuje si jejich zkratky	• Jednotky délky (metr, centimetr), hmotnosti (kilogram), času (hodina) a jejich praktické užívání	• Pč – využívání znalostí jednotek hmotnosti při práci ve školní kuchyňce • OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku)
• Zvládat početní úkony s penězi	• Aplikuje znalosti sčítání, odčítání,	• Manipulace s penězi	• OSV – Sociální rozvoj

	násobení (v oboru do 100) při simulačních hrách na nakupování – i s kalkulátorem • Při simulačních hrách na nakupování porovnává ceny jednotlivého zboží (v oboru do 100 Kč), fixuje si pojmy drahý x levný • Rozliší hodnotu peněz (do 100 Kč) – mince i bankovky, občas chybuje • Z jednotlivých mincí a bankovek složí požadovanou částku	• Početní operace sčítání, odčítání s využitím peněz	(Komunikace – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku) • OSV – Sociální rozvoj (Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci)
• Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půl hodiny	• Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny, půl hodiny • Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje a zapíše je	• Časová orientace	
• Doplnovat údaje v jednoduché tabulce	• Doplnuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání, násobení v oboru do 100 (násobení pouze čísla 10, 2, 5) • Orientuje se v tabulce násobků u výše uvedených čísel	• Doplnování údajů v jednoduchých tabulkách	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: • Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	Předpokládáme, že žák: • K danému úkolu zvolí dle instrukcí učitele vhodné rýsovací pomůcky • Pomůcky pro rýsování používá dle demonstrace učitelem, individuálně s jeho přímou pomocí	• Pomůcky pro rýsování • Používání rýsovacích pomůcek	• PČ – rozvíjení jemné motoriky
• Používat základní geometrické pojmy	• Používá základní pojmy z oblasti geometrie, se kterými se setkává při praktických činnostech	• Základní geometrické pojmy	
• Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• Rozlišuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), pojmenuje je • Modeluje základní rovinné geometrické útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice	• Základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) a jejich znázorňování	• PČ – modelování geometrických rovinných útvarů

	(plastelína, špejle, ...)		
• Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• Schématicky výše uvedené rovinné útvary nakreslí • Rozliší přímku a úsečku, správně je označí	• Nanášení délky úseček • Označování úseček • Rýsování přímek a úseček	• Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
• Měřit a porovnávat délku úsečky	• Změří délku úsečky v centimetrech a správně ji zapíše • Porovnává délky měřených úseček, s pomocí řadí zápisy jejich délek vzestupně i sestupně	• Měření úseček a porovnávání délky úseček	• Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
• Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• Pomocí kostek (krychlí) znázorní jednoduché prostorové úlohy dle zadání – rozlišuje sloupce a vrstvy • Rozliší základní geometrická tělesa, pojmenuje kouli, válec	• Základní geometrická tělesa, využití stavebnic, kostek (krychlí) při rozvíjení prostorové představivosti	• Pč – práce se stavebnicemi

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: • Psát, číst a používat čísla v oboru do 100	Předpokládáme, že žák: • Využívá znalostí čtení a psaní čísel v oboru do 100 v praktickém životě (psaní adresy, čtení dat i číselných údajů v receptech i jiném textu) • Napočítá do 100 po jednotkách - individuálně s pomocí tabulky • Čísla z daného oboru používá při probíraných matematických operacích	• Čtení, psaní čísel v oboru do 100 • Užívání čísel z daného oboru v praktickém životě	• Čt - čtení číselných údajů

Orientovat se na číselné ose	- Doplň vynechaná čísla v číselné řadě v oboru do 100 - Doplň čísla o jedno větší (menší) v číselném oboru do 100 - Orientuje se na číselné ose do 100 a jednotlivá čísla porovnává	Orientace na číselné ose z oboru do 100	
Sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	Písemně sčítá i odčítá dvojčíselná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku s individuální pomocí	Písemné sčítání a odčítání dvojčíselných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	
Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	- Řeší příklady na násobení číslem 10 - Řeší s pomocí tabulky násobků příklady na násobení číslem 2 - Řeší s pomocí tabulky násobků příklady na násobení číslem 5	- Násobky čísel 10, 2, 5 - Orientace v tabulce násobků	
Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	- Řeší s grafickým názorem slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu na sčítání, odčítání, násobení v oboru do 100 a podle vzoru je numericky zapíše do připravené tabulky - Řeší slovní úlohy vycházející z praktického života - Aplikuje dovednosti sčítání, odčítání, při řešení jednoduchých příkladů z krátkých matematických pohádek	- Slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení v daném číselném oboru s názorem - Rozlišování formulací slovních úloh (sčítání, odčítání, násobení)	OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – specifické komunikační dovednosti – soustředěné naslouchání)
Pracovat s kalkulátorem	- Provede kontrolu svých výpočtů na kalkulačce - Používá kalkulátor při simulačních hrách na nakupování	Práce s kalkulátorem	OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	Předpokládáme, že žák: - Přečte údaje na kuchyňské digitální váze a zváží zde suroviny na vaření - S pomocí odměří v kuchyňské odměrce tekutiny: hodnoty litr, půllitr, čtvrtlitr	Jednotky délky (metr, centimetr), hmotnosti (kilogram, gram), času (hodina, minuta), objemu (litr) a jejich praktické užívání	PČ – využívání znalostí jednotek hmotnosti při práci ve školní kuchyňce OSV – Sociální rozvoj (Komunikace – komunikace při

	• Orientuje se na stupnici metru, s pomocí provede měření běžně dostupných předmětů • S názorem rozliší předměty, které vážíme, které měříme a které odměřujeme. Využívá při simulačních hrách na nakupování • Používá jednotek kilogram, metr, litr při početních operacích sčítání, odčítání, pamatuje si jejich zkratky, vypočtené hodnoty mezi sebou porovnává		simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku)
• Zvládat početní úkony s penězi	• Aplikuje znalosti sčítání, odčítání, násobení při řešení slovních úloh s penězi i úlohách výukových CD - romů • Při simulačních hrách na nakupování porovnává ceny jednotlivého zboží (v oboru do 100 Kč), fixuje si pojmy dražší x levnější • Aplikuje dovednosti ze simulačních her na obchod při prodeji ve „Zdravém krámku“	• Manipulace s cvičnými penězi • Slovní úlohy s penězi • Praktické dovednosti – nákup, prodej ve „Zdravém krámku“	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při prodeji ve „Zdravém krámku“ – dodržování základních forem společenského styku) • OSV – Sociální rozvoj (Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci) • Poč – výukové programy
• Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje (zadané i v digitálním čase) – celé hodiny, půlhodiny • Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje a zapíše je (v klasickém i digitálním čase)	• Časová orientace	
• Doplnovat údaje v jednoduché tabulce	• Doplnuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání, násobení v oboru do 100 (násobení pouze čísly 10, 2, 5) – zaměřeno na praktické dovednosti (nakupování) • Orientuje se v tabulce násobků u čísel, se kterými násobí	• Doplnování údajů v jednoduchých tabulkách	

ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	Předpokládáme, že žák: - K danému úkolu zvolí vhodné rýsovací pomůcky, individuálně s instrukcí učitele - Pomůcky pro rýsování přiměřeně náročných úloh používá dle demonstrace učitelem	- Pomůcky pro rýsování - Používání rýsovacích pomůcek	Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
Používat základní geometrické pojmy	Používá základní pojmy z oblasti geometrie, se kterými se setkává při praktických činnostech	Základní geometrické pojmy	
Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	Schématicky nakreslí základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), správně je označí	Základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) a jejich znázorňování	
Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	S individuální pomocí přímku i úsečku narýsuje	- Nanášení délky úseček - Označování úseček - Rýsování přímek a úseček	Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
Měřit a porovnávat délku úsečky	- Změří i rýsuje úsečky s přesností na centimetry - Porovnává délky měřených úseček, s individuální pomocí řadí zápisy jejich délek vzestupně i sestupně	Měření úseček a porovnávání délky úseček	Pč – manipulace s geometrickými pomůckami
Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	- S pomocí stavebnice znázorní základní prostorové úlohy - Rozliší základní geometrická tělesa, individuálně je správně pojmenuje	Základní geometrická tělesa, využití stavebnic, kostek (krychlí) při rozvíjení prostorové představivosti	Pč – práce se stavebnicemi

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl: Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	Předpokládáme, že žák: - Využívá znalostí čtení a psaní čísel v oboru do 100 v praktickém životě při čtení a psaní různých číselných údajů - Napočítá do 1000 po stovkách individuálně s pomocí tabulky - Čísla z daného oboru používá při probíraných matematických operacích	- Čtení, psaní čísel v oboru do 100, po stovkách v oboru do 1000 - Užívání čísel z daného oboru v praktickém životě	Čt - čtení číselných údajů
Orientovat se na číselné ose	- Doplň vynechaná čísla v číselných řadách vzestupných i sestupných v oboru do 100 - Doplň po stovkách číselnou řadu do 1000 - Orientuje se na číselné ose do 100 a jednotlivá čísla porovnává	Orientace na číselné ose v oboru do 100, po stovkách v oboru do 1000	
Sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	Písemně sčítá i odčítá dvojčíferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	Písemné sčítání a odčítání dvojčíferných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	
Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	- Řeší příklady na násobení číslem 10 - S pomocí tabulky násobků (individuální) řeší příklady na násobení čísly 2, 5	- Násobky čísel 10, 2, 5 - Orientace v tabulce násobků	
Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	- Řeší s grafickým názorem slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu na sčítání, odčítání, násobení v oboru do 100 a numericky je zapíše do připravené tabulky - Řeší slovní úlohy vycházející	- Slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení v daném číselném oboru s názorem - Rozlišování formulací slovních úloh (sčítání, odčítání, násobení)	

	z praktického života • Aplikuje dovednosti sčítání, odčítání, násobení při obrázkovém počítání a v jednoduchých matematických křížovkách		
• Pracovat s kalkulátorem	• Proveďte kontrolu svých výpočtů na kalkulačce • Používá kalkulátor při simulačních hrách na nakupování	• Práce s kalkulátorem	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl: • Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	Předpokládáme, že žák: • Rozliší předměty, které vážíme na tuny x kilogramy • Rozliší měření vzdáleností na centimetry, metry, kilometry • Rozliší odměřování na litry, hektolitry • Vysvětlí funkci budíku	• Jednotky délky (metr, centimetr, kilometr), hmotnosti (kilogram, gram, tuna), času (hodina, minuta), objemu (litr, hektolitr) a jejich praktické užívání	• Pč – využívání znalostí jednotek hmotnosti při práci ve školní kuchyňce • OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při simulačních hrách – dodržování základních forem společenského styku
• Zvládat početní úkony s penězi	• Aplikuje znalosti sčítání, odčítání, násobení při řešení slovních úloh s penězi i úlohách výukových CD - romů • Složí z bankovek požadovanou částku v číselném oboru do 1000 • Bankovky vyššího řádu (do 1000) nahradí bankovkami řádu nižšího, ale stejné hodnoty • Při simulačních hrách na nakupování porovnává ceny jednotlivého zboží (v oboru do 1000 Kč), fixuje si pojmy nejdražší x nejlevnější • Aplikuje dovednosti ze simulačních her na obchod při prodeji ve „Zdravém krámku“	• Manipulace s cvičnými penězi • Slovní úlohy s penězi • Praktické dovednosti – nákup, prodej ve „Zdravém krámku“	• OSV – Sociální rozvoj (Komunikace) – komunikace při prodeji ve „Zdravém krámku“ – dodržování základních forem společenského styku • OSV – Sociální rozvoj (Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci • Poč – výukové programy
• Orientovat se v čase, určit čas	• Na cvičných hodinách vyznačí	• Časová orientace	

s přesností na půlhodiny	časové údaje (zadané i v digitálním čase) – celé hodiny, půlhodiny, individuálně čtvrt hodiny • Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje a zapíše je (v klasickém i digitálním čase)		
• Doplnovat údaje v jednoduché tabulce	• Doplnuje jednoduché tabulky využívající aplikace dovedností sčítání, odčítání po stovkách do 1000 • Orientuje se v tabulce násobků u čísel, se kterými násobí	• Doplnování údajů v jednoduchých tabulkách	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl: • Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	Předpokládáme, že žák: • K danému úkolu zvolí vhodné rýsovací pomůcky, případně s pokyny učitele • Pomůcky pro rýsování přiměřeně náročných úloh používá dle demonstrace učitelem	• Pomůcky pro rýsování • Používání rýsovacích pomůcek	• PČ – manipulace s geometrickými pomůckami
• Používat základní geometrické pojmy	• Používá základní pojmy z oblasti geometrie, se kterými se setkává při praktických činnostech	• Základní geometrické pojmy	
• Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• Schématicky nakreslí základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), správně je označí • Na schématickém náčrtu ukáže správně strany a vrcholy	• Základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) a jejich znázorňování	
• Měřit a porovnávat délku úsečky	• Změří i rýsuje úsečky s přesností na centimetry • Porovnává délky měřených úseček, řadí zápisy jejich délek vzestupně i sestupně	• Měření úseček a porovnávání délky úseček	• PČ – manipulace s geometrickými pomůckami
• Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• S pomocí stavebnice znázorní základní prostorové úlohy • Rozliší základní geometrická tělesa, správně je pojmenuje	• Základní geometrická tělesa, využití stavebnic, kostek (krychlí) při rozvíjení prostorové představivosti	• PČ – práce se stavebnicemi

5.5. Vyučovací předmět: PRÁCE S POČÍTAČEM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Práce s počítačem je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, ze které vychází i jeho obsahové vymezení. Zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním počítačovým vybavením. Zaměřuje se na ovládnutí základů užívání textového editoru a práci se speciálními výukovými a vzdělávacími programy tak, aby získané dovednosti mohli žáci využívat v praktickém životě. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a poštovním klientem.

Výuka je uskutečňována převážně v počítačové učebně, která je vybavena veškerým potřebným odborným i speciálním zařízením a nabízí dostatek vhodného výukového software. Dále je možno k individuální práci využívat osobních počítačů ve třídách a interaktivní tabule.

Časová dotace vyučování předmětu Práce s počítačem na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	-	-	-	0+1	1	1	3	1

Časová dotace vyučování předmětu Práce s počítačem na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	1	1	1+1	1+1	6	2

Do vyučovacího předmětu Práce s počítačem jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
- OSV – Sociální rozvoj – komunikace, spolupráce a soutěživost
- EGS – Evropa a svět nás zajímá

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Práce s počítačem:

- vysvětlování s názorem
- procvičování pod dohledem či s podporou učitele
- hry pro rozvoj poznávacích schopností
- hry pro osvojování jazykových a komunikačních schopností
- práce s výukovým software
- jednoduché vyhledávání informací

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Práce s počítačem směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- zadávanými úkoly jsou žáci motivováni k objevování možností využití informačních a komunikačních technologií
- žákům připravujeme takové úkoly, které umožňují žákovi okamžitou zpětnou vazbu o výsledku jeho práce
- zábavnou formou výuky a častým střídáním činností udržujeme a rozvíjíme pozornost žáků při učení
- užíváním adekvátních pomůcek (velkoplošná klávesnice, dotykový monitor, ...) umožňujeme žákům získávat počítačovou gramotnost v rozsahu přiměřeném jejich individuálním schopnostem

Kompetence k řešení problémů

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu
- užíváním názorných pomůcek (dataproyektor, interaktivní tabule) umožňujeme žákům postupné pochopení problému, který je dán novou učební látkou

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- nácvikem i praktickými činnostmi umožňujeme žákům poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (telefon, komunikace přes mobil, internet, . . .) dle jejich individuálních schopností
- rozvíjíme písemný projev žáků v textovém editoru

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- využíváním adekvátního výukového software s příběhy, pohádkami či modelovými situacemi vytváříme představu o vztazích mezi lidmi (dobro, zlo, přátelství, láska, nenávisť,...), o odlišném chování ke známým a neznámým lidem a s možnými riziky sociálně patologických jevů
- pozitivním hodnocením žáka posilujeme žákovu sebedůvěru a motivujeme ho k další činnosti

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- formou práce s výukovým software se žáci učí zvládat práci s penězi a nakupování, seznamují se s pravidly zdravého životního stylu a s důsledky zneužívání návykových látek
- formou výukových programů zprostředkováváme žákům náhled na fungování důležitých úřadů a institucí
- neustálým procvičováním učíme žáky zapsat a používat základní data o své osobě

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Práce s počítačem jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- neustálým procvičováním u žáků upevňujeme a rozšiřujeme dovednosti při obsluze počítače a jeho programového vybavení, telefonu a dalších zařízení dle individuálních možností žáků
- požadujeme dokončení zadaných úkolů v adekvátní obtížnosti jednotlivým žákům
- žáci se učí dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Vyučovací předmět: Práce s počítačem

Ročník: 4. – 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Ovládat základní obsluhu počítače	Předpokládáme, že žák: - Zapne a vypne správným postupem počítač (s pomocí učitele) - Pojmenuje základní části počítačové sestavy (počítač, obrazovka, klávesnice, myš)	- Co je to počítač - Části počítače – monitor, klávesnice, myš - Zapnutí a vypnutí počítače - Základy obsluhy počítače	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
Pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynů	- Ovládá pohyb myši na určené místo nebo po určené dráze - Plní jednoduché úkoly ve výukovém software (práce se slovy, počítání, práce s barvami, orientace v prostoru, přiřazování, pexeso, puzzle) - Kreslí jednoduché obrázky	- Práce s myši - Práce s výukovým a zábavným software	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost M – počítání v oboru do 20 Čt a Ps – čtení a psaní slabik, slov Vu – procvičování učiva Vv – výtvarné cítění při kreslení
Zvládat psaní známých písmen na klávesnici	- Píše písmena a slabiky - Poznává a užívá základní funkční klávesy – mezerník, enter, Caps lock	- Psaní na klávesnici - Orientace na klávesnici - Základní funkční klávesy	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Čt a Ps – čtení a psaní slabik, slov
Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	- Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru - Nedotýká se drátů el. vedení, propojovacích kabelů atd.	Pravidla bezpečnosti při práci s počítačem	

Vyučovací předmět: Práce s počítačem

Ročník: 7. – 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Žák by měl: Ovládat základní obsluhu počítače	Předpokládáme, že žák: - Pojmenuje části počítačové sestavy (počítač, monitor, klávesnice, myš - Ovládá práci s myší, zná funkci pravého a levého tlačítka myši - Spustí základní programy z plochy - Vytiskne dokument (přes ikonu)	- Počítačová sestava a její části - Otevření nového dokumentu, složky - Přídavná zařízení počítač, jejich účel, použití - Obsluha tiskárny	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
Pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynů	- Píše v programu MS Word jednoduché texty – slova, věty (opis, přepis, diktát), popř. pracuje se základními symboly alternativní komunikace - Označí text do bloku - Upraví velikost a barvu písma - Najde a opraví chybu v textu – užívá kurzorové šipky a klávesu Backspace - Píše čísla na numerické klávesnici - Uloží vytvořený dokument do vlastní složky - Pracuje v programu kreslení – usiluje o plynulé kreslení myší, vybere nástroj pro kreslení, plní jednoduché úkoly (lití barev, dokreslování, omalovánky,...) - Plní úkoly ve výukovém software (práce se slovy, počítání, práce s barvami, učivo o přírodě, přiřazování, pexeso, puzzle)	- Opis, přepis, diktát textu - Základní funkce textového editoru - Psaní čísel - Kreslení - Práce s výukovým software - Herní a zábavné programy	OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání M - procvičování učiva VI, Př - procvičování učiva Čt a Ps – čtení a psaní textu Vv – kreslení, práce s barvami

• Vyhledávat informace na internetu podle pokynů	• Orientuje se v prostředí vybraného webového prohlížeče • Napíše (opíše) adresu konkrétní webové stránky a vyhledá ji • Vyhledává informace na internetu podle jednoduchých hesel • Chápe základní principy elektronické komunikace • Otevře svou emailovou schránku • Pomocí emailu nebo komunikačního programu (Skype, ICQ apod.) jednoduchou formou komunikuje se spolužáky nebo blízkými osobami • Respektuje zásady bezpečnosti při používání internetu	• Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu • Základní způsoby elektronické komunikace: e-mail, chat, sociální sítě	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání • EGS – Evropa a svět nás zajímá
• Zvládat základní funkce mobilního telefonu	• Přijme a ukončí hovor • Zadá telefonní číslo nebo vyhledá číslo v telefonním seznamu (dle individuálních schopností) • Napíše krátkou textovou zprávu a odešle ji	• Funkce a základní obsluha mobilního telefonu	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
• Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	• Dodržuje bezpečnou vzdálenost od monitoru • Při manipulaci s myší a klávesnicí používá jen přiměřenou sílu • V případě zjištění závady na počítači nebo jeho perifériích to ihned ohlásí učiteli • Je seznámen se zásadami první pomoci	• Pravidla správného sezení u počítače • Pravidla zacházení s výpočetní technikou • Zásady první pomoci	

5.6. Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu Věcné učení vychází ze vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Předmět je vyučován ve všech ročnících na 1. stupni.

Časová dotace vyučování předmětu Věcné učení na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2	3	3	3	3	16	-

Výuka probíhá většinou ve třídě. Doplnujeme ji vycházkami, výlety do přírody, prací na školním pozemku. Ve školní kuchyňce realizujeme praktické činnosti – upevnění znalostí o zdravé výživě, ovoci a zelenině.

Vzdělávací obsah předmětu je na 1.stupni rozdělen do 5 tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a zdraví

Vzdělávání v předmětu Věcné učení pomáhá žákům:

- orientovat se ve svém nejbližším okolí
- utvářet si správný vztah k lidem a osvojovat si základy společenského chování
- získat základní časovou orientaci
- poznávat, pozorovat a chránit přírodu
- získat základní povědomí o lidském těle a pečovat o své zdraví

Hlavním cílem předmětu je uplatňování získaných poznatků a dovedností v praktickém životě.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí
- **OSV** – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy
- **Ev** – Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Věcné učení:

- výklad formou vypravování
- prvky činnostního učení
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- dramatizace
- didaktické hry

- nákup a prodávání ve „Zdravém krámku“ k osvojení si základních pravidel společenského styku v běžných situacích
- samostatná, skupinová práce žáků
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů
- vycházky do přírody, výlety, exkurze
- besedy spojené s praktickými ukázkami (hasiči, policie)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Věcné učení směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Výuku přibližujeme skutečnému životu, učivo předkládáme s využitím co nejvíce smyslů – zejména zraku, sluchu, hmatu
- Zábavnou formou výuky a častým střídáním činností se snažíme udržet záměrnou pozornost žáků
- Průběžným hodnocením a individuálním přístupem motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení
- Zařazováním práce na školním pozemku, ve cvičné kuchyňce umožňujeme žákům využít teoretické poznatky v praxi

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Nápodobou a modelovými situacemi (setkání s neznámými lidmi) vytváříme u žáků vlastní prožitky, kterých mohou využít při řešení problémových situací

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
- Umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života (např. při popisu pracovních činností v domácnosti)
- Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (základní pravidla společenského styku, chování u lékaře, ...)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním vycházek a exkurzí procvičujeme orientaci v blízkém okolí
- Při práci ve skupinách motivujeme žáky, aby byli ochotni dle svých možností ostatním nabídnout pomoc nebo sami dokázali o pomoc požádat
- Prostřednictvím dramatizací k osvojení základních pravidel společenského styku i sebeobslužných činností týkajících se stolování, upevňujeme základní společenské návyky

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Praktickými činnostmi – sběr a třídění odpadu, práce na školním pozemku, ohleduplné chování v přírodě, se žáci podílejí na ochraně životního prostředí
- Pravidelným zařazováním besed s hasiči a policií se žáci seznamují s různými krizovými situacemi a získávají povědomí, jak se v nich chovat

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Věcné učení jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným procvičováním sebeobslužných dovedností při stolování tyto dovednosti upevňujeme a automatizujeme
- Vysvětlováním a praktickými činnostmi učíme žáky správně používat pracovní nářadí na školním pozemku i vybavení ve školní kuchyňce

Vyučovací předmět: Věcné učení

Ročník: 1.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl: Znat název své obce a adresu bydliště	Předpokládáme, že žák: - Uvede název své obce - Pozná na fotografiích dominanty své obce, některé pro něj významné, pojmenuje	Moje bydliště	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Zvládnout orientaci v budově školy a jejím okolí	- Orientuje se v té části školní budovy, kde se denně pohybuje - Rozliší běžně užívané piktogramy v budově školy (WC, umývárna, kmenová třída, ...) - Adekvátně reaguje na pokyny týkající se výše uvedené orientace v budově školy	Orientace v budově školy	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	- Pojmenuje místnosti v bytě – kuchyň, obývací pokoj, ložnice, dětský pokoj, koupelna, WC - Ukáže podle pokynů nábytek ve třídě, některý pojmenuje - Pojmenuje základní školní pomůcky, předvede, k čemu slouží	- Byt a jeho části - Vybavení ve třídě - Školní pomůcky	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) PČ – manipulace se školními pomůckami
Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	- Rozliší chodník, silnici, uvede, kdo se po nich pohybuje - Uvede, s kým se smí malé děti a školáci pohybovat na rušné ulici - Pojmenuje základní zásady přecházení vozovky podle semaforu	Bezpečnost na cestě do školy	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl: • Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	Předpokládáme, že žák: • Pojmenuje svoje rodinné příslušníky podle fotografie • Pojmenuje podle fotografie příslušníky širší rodiny, s nimiž se často stýká	• Moje rodina	• OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti (poznávání rodinných příslušníků na fotografiích)
• Znat jména svých spolužáků a učitelů	• Oslovuje spolužáky ze třídy křestními jmény • Oslovuje správně učitele (vykání) • Uvede jméno svého učitele	• Vztahy ve třídě – vzájemné poznávání	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
• Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• Správně pozdraví a rozloučí se, s upozorněním rozlišuje mezi tykáním a vykáním • Rozumí jednoduchému mluvenému pokynu, adekvátně na něj reaguje	• Komunikační cvičení k přijetí nové role školáka	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – pozdravy, prosba, poděkování)
• Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• S adekvátními pomůckami předvede činnosti, které vykonává ve škole (třída, jídelna, tělocvična) • Uvede příklady činností, které vykonávají doma rodiče	• Činnosti žáka • Činnosti vykonávané v rodině	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
• Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• Při setkání s neznámými lidmi reaguje dle pokynů učitele (dodržování základních pravidel společenského styku)	• Setkávání s neznámými lidmi – návštěvy ve třídě	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace s neznámou osobou – osvojování pravidel)
LIDÉ A ČAS Žák by měl: • Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Předpokládáme, že žák: • Rozliší den a noc • Uvede příklady činností, které dělá ve dne • Uvede, co dělá v noci	• Základní časová orientace – den, noc	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace verbální, neverbální – předvádění daných činností)
• Znat rozvržení svých pracovních činností	• Dodržuje rozvržení pracovních činností ve škole, orientuje se podle rozvrhu – zpočátku obrázkového (případně fotografie činností)	• Rozvržení činností ve škole	• M – časová orientace • Tv – relaxační a pohybové aktivity žáků
• Znat dny v týdnu	• Správně pojmenuje pondělí a pátek jako začátek a konec pracovního	• Dny v týdnu	• M – časová orientace

	týdne		
Rozlišit roční období podle charakteristických znaků	Rozliší roční období na základě konkrétního vnímání, názvy jednotlivých období nemá fixovány	Rozlišování ročních období podle charakteristických znaků – na základě konkrétního vnímání	Ev – Ekosystémy (les v jednotlivých ročních obdobích)
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl: Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Předpokládáme, že žák: Na základě praktických činností vykonávaných v jednotlivých ročních obdobích popíše viditelné proměny v přírodě	- Podzim – výroba a pouštění draků, sběr přírodnin, padání listů - Zima – návštěva u krmelce, hry na sněhu – sněh, mráz, krmení lesních zvířat, ptáků, Vánoce - Jaro – jarní hry v přírodě, setí semínek – práce na zahrádce, včely, květiny, Velikonoce - Léto – prázdniny – teplo, sluníčko, koupání, dozrávání letního ovoce	Pč – práce s přírodninami, práce na školním pozemku Vv - využití přírodnin při výtvarných činnostech
Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	Pojmenuje kočku, psa, případně jiná domácí zvířata, která zná z domova	Domácí zvířata	Čt – zvířata v krátkých pohádkách
Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	- Pojmenuje jablka a hrušky - Třídí skutečné ovoce i jeho makety dle velikosti a barev	- Druhy podzimního ovoce - Třídění ovoce dle různých kritérií - Příprava jednoduchého ovocného salátu	M – třídění ovoce dle daných kritérií Pč – příprava jednoduchého pokrmu ve školní kuchyňce Vv – výtvarné ztvárnění ovoce
Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	Na základě přímého pozorování popíše aktuální počasí	Počasí	Vv – výtvarné ztvárnění počasí
Znát základní zásady pobytu v přírodě	- Dle pokynů se vhodně obleče, obuje pro pobyt v přírodě - Adekvátně reaguje na pokyny o chování v přírodě	Pobyt v přírodě – chování, oblečení	Ev – Ekosystémy (les – chování v lese)
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl: Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	Předpokládáme, že žák: - Dle pokynů si umyje si ruce po použití WC, před jídlem a po jídle, po pracovních a výtvarných činnostech - Použije s upozorněním kapesník pro smrkání - Vyzuje se, obuje – bez zavazování tkaniček - S pomocí se svlékne, oblékne, zapne	- Osobní hygiena - Sebeobsluha – oblékání, svlékání, stolování	Pč – sebeobslužné činnosti

	zip; rozepte ho samostatně • Prostře stůl ke svačině • Používá k jídlu lžíci		
• Pojmenovat hlavní části lidského těla	• Ukáže na sobě části těla: hlava, ruce, nohy, břicho, záda • Ukáže výše uvedené části těla na spolužácích	• Části těla	• Vv – výtvarné ztvárnění postav
• Dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• Předvede formou simulačních her péči o nemocného • Předvede formou dramatizace návštěvu lékaře – s panenkou, popíše její zdravotní potíže	• Péče o nemocného	• Čt – četba pohádek nemocným dětem
• Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• Požádá kamaráda o hračku a poděkuje za její půjčení • Zvolí z různých předmětů věci potřebné na výlet • Respektuje pokyny učitele ohledně bezpečnosti při hrách na hřišti, v přírodě a koupání	• Hry dětí na hřišti, v přírodě • Pobyt u vody – ochrana před sluníčkem, bezpečnost při koupání, důležitost naučit se plavat • Dodržování zásad bezpečnosti při hrách a výletech	• Ev – Ekosystémy (bezpečné chování v přírodě)

Vyučovací předmět: Věcné učení

Ročník: 2.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl: • Znat název své obce a adresu bydliště	Předpokládáme, že žák: • Uvede název své obce, případně ulici • Podle fotografie pojmenuje dominanty své obce	• Moje bydliště	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

Zvládnout orientaci v budově školy a jejím okolí	- Orientuje se v té části školní budovy, ve které se pohybuje, jednotlivé místnosti správně pojmenuje - Adekvátně reaguje na pokyny týkající se výše uvedené orientace v budově školy - Orientuje se v blízkém okolí školy, které zná z často se opakujících činností – hřiště, kratší trasy vycházek	Orientace v budově školy	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	- Pojmenuje místnosti v bytě – kuchyň, obývací pokoj, ložnice, dětský pokoj, koupelna, WC - Pojmenuje nábytek v domácnosti - Pojmenuje místnosti ve škole, s pomocí uvede, kdo se v nich pohybuje (pracuje) - Ukáže podle pokynů nábytek ve třídě, pojmenuje jej - Pojmenuje svoje školní pomůcky, předvede, co se s nimi dělá	- Byt a jeho části - Vybavení ve třídě - Školní pomůcky	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) PČ – manipulace se školními pomůckami
Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	- Popíše dle obrázku, jak se správně chovat na chodníku - Správně doplní barvy na semaforu označující čekání nebo přecházení chodce - Uvede, s kým mohou malé děti a školáci přecházet silnici v místě, kde není semafor	Bezpečnost na cestě do školy	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl: Znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	Předpokládáme, že žák: - Pojmenuje podle obrázku příslušníky základní rodiny a pojmenuje svoje členy rodiny - Vyjmenuje členy své širší rodiny, s nimiž se často stýká - Třídí obrázky členů rodiny podle stáří, užívá pojmů mladý x starý	Rodina	M – třídění dle daných kritérií

• Znat jména svých spolužáků a učitelů	• Oslovuje spolužáky ze třídy křestními jmény, v případě potřeby užije i jejich příjmení • Oslovuje správně učitele (vykání) • Uvede jméno i příjmení svého učitele	• Vztahy ve třídě – vzájemné poznávání	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
• Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• Správně pozdraví a rozloučí se, poprosí a poděkuje (někdy s upozorněním), rozlišuje mezi tykáním a vykáním • Adekvátně reaguje na jednoduché mluvené pokyny	• Základní pravidla společenského styku	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – pozdravy, prosba, poděkování)
• Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	• S konkrétními předměty demonstruje činnosti, které vykonává ve škole (třída, jídelna, tělocvična), pojmenuje je • Pojmenuje pracovní profese, s nimiž se setkává ve škole a pojmenuje jejich činnost • Uvede příklady činností, které vykonávají doma rodiče a pojmenuje je • Dle obrázku popíše činnosti, které vykonává během dne	• Činnosti žáka • Činnosti zaměstnanců školy • Činnosti vykonávané v rodině	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
• Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• Při simulačních hrách - oslovení neznámým člověkem na ulici, návštěva neznámých lidí, pokud je sám doma, se řídí pokyny učitele	• Setkávání s neznámými lidmi	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace s neznámou osobou – osvojování pravidel)
LIDÉ A ČAS Žák by měl: • Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Předpokládáme, že žák: • Užívá pojmy ráno, poledne, večer ve spojení se snídaní, obědem, večeří	• Základní časová orientace – užívání pojmů: ráno – snídaně, poledne – oběd, večer - večeře	• M – časová orientace
• Znat rozvržení svých pracovních činností	• Orientuje se v rozvrhu svého školního dne – rozlišuje činnosti: příchod do školy, výuka, svačina, výuka dle rozvrhu, oběd, odjezd domů, případně odpolední činnost v Dětském středisku Březejc (včetně	• Rozvržení denních činností žáka	• M – časová orientace

	hygienických a sebeobslužných činností). Rozlišuje výše uvedené činnosti dle rozvrhu, který je adekvátní jeho čtenářským schopnostem		
Znát dny v týdnu	Správně pojmenuje pondělí a pátek jako začátek a konec pracovního týdne a víkendové dny	Dny v týdnu	M – časová orientace
Rozlišit roční období podle charakteristických znaků	Rozliší roční období podle zdůrazňovaných charakteristických znaků na obrázcích	Rozlišování ročních období podle charakteristických znaků – obrázky, výtvarné ztvárnění, říkanky, písničky k jednotlivým obdobím	Ev – Ekosystémy (les v jednotlivých ročních obdobích) Vv – výkresy k jednotlivým ročním obdobím Pč – výstavka přírodnin k podzimu, návštěva vánočních a velikonočních výstav
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl: Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Předpokládáme, že žák: Na základě praktických činností vykonávaných v jednotlivých ročních obdobích i obrázků popíše viditelné proměny v přírodě	- Podzim – výroba a pouštění draků, sběr přírodnin, padání listů - Zima – návštěva u krmelce, hry na sněhu – sníh, mráz, krmení lesních zvířat, ptáků, Vánoce - Jaro – jarní hry v přírodě, setí semínek – práce na zahrádce, včely, květiny, Velikonoce - Léto – prázdniny – teplo, sluníčko, koupání, dozrávání letního ovoce	Pč – práce s přírodninami, práce na školním pozemku Vv - využití přírodnin při výtvarných činnostech
Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	Pojmenuje kočku, psa, případně jiná domácí zvířata, která zná z domova a podle obrázku popíše základní péči o ně	Domácí zvířata	Čt – zvířata v krátkých pohádkách
Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	- Pojmenuje dle skutečného názoru i obrázků podzimní druhy ovoce – jablka, švestky, hrušky - Pojmenuje dle skutečného názoru i obrázků vybrané druhy podzimní zeleniny – mrkev, petržel - Pojmenuje dle skutečného názoru i	- Druhy podzimního, letního ovoce - Druhy podzimní, letní zeleniny - Třídění ovoce, zeleniny dle různých kritérií - Příprava jednoduchého ovocného, zeleninového salátu	M – třídění ovoce, zeleniny dle daných kritérií Pč – příprava jednoduchého pokrmu ve školní kuchyňce Vv – výtvarné ztvárnění ovoce

	obrázků letní ovoce – jahody, třešně • Pojmenuje dle skutečného názoru i obrázků vybrané druhy letní zeleniny – hrášek, kedlubna • Třídí skutečné ovoce, zeleninu i jejich makety dle velikosti a barev		
• Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	• Na základě přímého pozorování popíše aktuální počasí a do kalendáře počasí zakreslí dle vzoru jeho značku	• Počasí	• Vv – výtvarné ztvárnění počasí
• Znat základní zásady pobytu v přírodě	• Dle pokynů se vhodně obleče, obuje pro pobyt v přírodě • Dle obrázků, s použitím slov můžu, nemůžu, vysvětlí, kam se schovat v přírodě při bouřce • S použitím slov „můžu, nesmím“ popíše obrázek o chování v lese s ohledem na rostliny a zvířata	• Pobyt v přírodě – chování, oblečení	• Ev – Ekosystémy (les – chování v lese)
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl: • Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	Předpokládáme, že žák: • Dle pokynů si umyje si ruce po použití WC, před jídlem a po jídle, po pracovních a výtvarných činnostech • Použije s upozorněním kapesník pro smrkání a kýchání • Vyzuje se, obuje – bez zavazování tkaniček • S pomocí se svlékne, oblékne • Prostře stůl ke svačině, podle vzoru k obědu • Používá k jídlu lžici, na některá jídla příbor	• Osobní hygiena • Sebeobsluha – oblékání, svlékání, stolování	• Pč – sebeobslužné činnosti
• Pojmenovat hlavní části lidského těla	• Ukáže na sobě části těla: hlava, obličej, vlasy, ruce, nohy, břicho, záda • Ukáže výše uvedené části těla na spolužácích	• Části těla	• Vv – výtvarné ztvárnění postav
• Dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• Předvede formou simulačních her péči o nemocného, ošetření drobného	• Péče o nemocného	• Čt – péče o nemocného - četba pohádek nemocným dětem

	poranění • Předvede formou dramatizace návštěvu lékaře a popíše tam své zdravotní potíže (vychází z vlastní zkušenosti)		
• Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• S použitím slov správně, špatně popíše dění na obrázcích týkajících se bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání • Zvolí z různých předmětů věci potřebné na výlet a narovná je do batohu	• Hry dětí na hřišti, v přírodě • Pobyť u vody – ochrana před sluníčkem, bezpečnost při koupání, důležitost naučit se plavat • Dodržování zásad bezpečnosti při hrách a výletech	• Ev – Ekosystémy (bezpečné chování v přírodě)

Vyučovací předmět: Věcné učení

Ročník: 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl: Znát název své obce a adresu bydliště	Předpokládáme, že žák: - Uvede název své obce, ulici a číslo domu - Uvede místa v obci, která navštěvuje	Moje bydliště	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Zvládnout orientaci v budově školy a jejím okolí	- Orientuje se v budově školy, jednotlivé místnosti správně pojmenuje - Přinese vzkaz, pomůcku do jiné třídy (místnosti školy) - Orientuje se v blízkém okolí školy – zavede třídu na hřiště, krátkou vycházku – uvede cíl cesty	Orientace v budově školy a jejím blízkém okolí	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	- Pojmenuje dle obrázku místnosti v bytě a nábytek, který se v nich běžně vyskytuje - Pojmenuje místnosti ve škole, a uvede, kdo se v nich pohybuje (pracuje) - Pojmenuje nábytek a pomůcky ve třídě	- Byt a jeho části - Vybavení ve třídě - Školní pomůcky	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti) PČ – manipulace se školními pomůckami
Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	- Vyhledá na situačním obrázku správné x nesprávné chování chodců, řidičů v několika dopravních situacích - Formou hry na dopravním koberci popíše bezpečnou cestu z daného místa do místa určeného z pozice chodce a cyklisty - Na dopravním koberci vyhledá přechod pro chodce, objasní jeho funkci - Uvede, jaké nebezpečí hrozí chodcům i řidičům, nedodržují-li zásady bezpečnosti	Bezpečnost na cestě do školy	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl: Znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	Předpokládáme, že žák: - Vyjmenuje členy své základní rodiny, uvede jejich jména - Vyjmenuje členy své širší rodiny, s nimiž se často stýká, uvede jejich jména - U členů své základní i širší rodiny rozlišuje jejich stáří, užívá pojmů mladý x starý, s pomocí i starší, mladší	Rodina	M – třídění dle daných kritérií
Znát jména svých spolužáků a učitelů	- Uvede jména i příjmení spolužáků ze třídy - Vůči osobě učitele užívá základních pravidel společenského styku – pozdrav, poděkování, vykání	Vztahy ve třídě	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)

	Uvede jméno i příjmení svého učitele, ředitele školy		
Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	Správně pozdraví a rozloučí se, poprosí a poděkuje, adekvátně používá tykání a vykání	Základní pravidla společenského styku	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – pozdravy, prosba, poděkování)
Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	- Dle obrázků pojmenuje činnosti, které vykonává ve škole (ve třídě, v jídelně, v tělocvičně, ve školní kuchyňce) - Pojmenuje pracovní profese, s nimiž se setkává ve škole a popíše dle otázek jejich činnost - Uvede příklady činností, které vykonávají doma rodiče a s pomocí otázek o nich vypráví - Dle obrázků pojmenuje pracovní profese, s nimiž se setkává v běžném životě (lékař, prodavač, řidič, ...)	- Činnosti žáka - Činnosti zaměstnanců školy - Činnosti vykonávané v rodině - Popis pracovních profesí, s kterými se žák setkává v běžném životě	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslu; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)
Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	Při simulačních hrách – setkání s neznámými lidmi – použije vzorce chování naučené při těchto hrách: vpuštění cizího člověka do bytu, následování neznámého, přijímání dárek od cizích lidí, ...	Setkávání s neznámými lidmi	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace s neznámou osobou – osvojování pravidel)
LIDÉ A ČAS Žák by měl: Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Předpokládáme, že žák: Užívá pojmů ráno, poledne, večer ve spojení s činnostmi, které v daném čase vykonává	Základní časová orientace – užívání pojmů ráno, poledne, večer	M – časová orientace
Znat rozvržení svých pracovních činností	Chápe rozvrh svého školního dne a rozlišuje činnosti: příchod do školy, výuka, svačina, výuka dle rozvrhu, oběd, odjezd domů, případně odpolední činnost v Dětském středisku Březeje (včetně hygienických a sebeobslužných činností).	Rozvržení denních činností žáka	M – časová orientace

	Rozlišuje výše uvedené činnosti dle rozvrhu, který je adekvátní jeho čtenářským schopnostem		
Znát dny v týdnu	Vyjmenuje dny v týdnu ve správném pořadí, občas chybuje	Dny v týdnu	M – časová orientace
Rozlišit roční období podle charakteristických znaků	- Vyjmenuje roční období - K názvům ročních období přiřadí charakteristické obrázky - Rozliší roční období podle zdůrazňovaných charakteristických znaků na obrázcích	Rozlišování ročních období podle charakteristických znaků – obrázky, výtvarné ztvárnění, říkanky, písničky k jednotlivým obdobím	Ev – Ekosystémy (les v jednotlivých ročních obdobích) Vv – výkresy k jednotlivým ročním obdobím Pč – výstavka přírodnin k podzimu, návštěva vánočních a velikonočních výstav
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl: Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Předpokládáme, že žák: Na obrázcích dvou po sobě následujících období vyhledá viditelné změny mezi nimi a pojmenuje je	- Podzim – výroba a pouštění draků, sběr přírodnin, padání listů - Zima – návštěva u krmelce, hry na sněhu – sníh, mráz, krmení lesních zvířat, ptáků, Vánoce - Jaro – jarní hry v přírodě, setí semínek – práce na zahrádce, včely, květiny, Velikonoce - Léto – prázdniny – teplo, sluníčko, koupání, dozrávání letního ovoce	Pč – práce s přírodninami, práce na školním pozemku Vv - využití přírodnin při výtvarných činnostech
Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	- Dle obrázku pojmenuje nejběžnější druhy domácích zvířat - Uvede jméno mláďete u kočky, psa, slepice, krávy, koně	Domácí zvířata	Čt – zvířata v krátkých pohádkách
Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	- Pojmenuje dle obrázků podzimní druhy ovoce – jablka, švestky, hrušky - Pojmenuje dle obrázků vybrané druhy podzimní zeleniny – mrkev, petržel, celer, zelí - Pojmenuje obrázků letní ovoce – jahody, třešně, maliny - Pojmenuje dle obrázků vybrané druhy letní zeleniny – hrášek, kedlubna, salát, okurka, květák	- Druhy podzimního, letního ovoce - Druhy podzimní, letní zeleniny - Třídění ovoce, zeleniny dle různých kritérií - Příprava jednoduchého ovocného, zeleninového salátu	M – třídění ovoce, zeleniny dle daných kritérií Pč – příprava jednoduchého pokrmu ve školní kuchyňce Vv – výtvarné ztvárnění ovoce

Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	- Podle viditelných znaků počasí na obrázku ho jednoslovně popíše jako sníh, déšť, bouřku, vítr - Uvede vhodné oblečení pro jednotlivé typy počasí	Počasí	Vv – výtvarné ztvárnění počasí
Znát základní zásady pobytu v přírodě	- Podle obrázku zvolí vhodné oblečení pro pobyt v přírodě - Dle obrázku (na základě předchozí praktické zkušenosti) popíše s pomocí slov správně x špatně hlavní zásady rozdělávání ohně v přírodě - S použitím slov „ano, ne“ popíše obrázek o chování člověka v přírodě s ohledem na její ochranu	Pobyt v přírodě – chování, oblečení	Ev – Ekosystémy (les – chování v lese)
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl: Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	Předpokládáme, že žák: - S občasným připomenutím si umyje ruce po použití WC, před jídlem a po jídle, po pracovních a výtvarných činnostech - S občasným upozorněním používá samostatně kapesník pro smrkání a kýchání - Vyzuje se, obuje – při zavazování tkaniček utvoří uzel - S pomocí se svlékne, oblékne, samostatně zapne, rozepne zip, rozepne knoflíky - Prostře stůl k jídlu - Používá k jídlu příbor (ne pro krájení)	- Osobní hygiena - Sebeobsluha – oblékání, svlékání, stolování	Pč – sebeobslužné činnosti
Pojmenovat hlavní části lidského těla	- Ukáže a pojmenuje na obrázku části těla: hlava, obličej, vlasy, ruce, nohy, břicho, záda - Ukáže na sobě i spolužákovi části obličeje: čelo, oči, nos, ústa, brada, uši	Části těla	Vv – výtvarné ztvárnění postav

Dokázat upozornit na své zdravotní potíže	Předvede formou dramatizace zdravotní potíže, se kterými má vlastní zkušenost	Nemoc	Čt – péče o nemocného - četba pohádek nemocným dětem
Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	- Předvede formou dramatizace ošetření drobného poranění na výletě, případně přivolání pomoci dospělého - Třídí sadu obrázků podle stanovených kritérií bezpečnosti při hrách, na výletech a při koupání	- Hry dětí na hřišti, v přírodě - Pobyt u vody – ochrana před sluníčkem, bezpečnost při koupání, důležitost naučit se plavat - Dodržování zásad bezpečnosti při hrách a výletech	Ev – Ekosystémy (bezpečné chování v přírodě)

Vyučovací předmět: Věcné učení

Ročník: 4.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl: Popsat cestu do školy podle otázek	Předpokládáme, že žák: - Uvede název své obce a způsob (dopravní prostředek) dopravy do školy - S pomocí otázek vyjmenuje věci, které si připravuje s sebou do školy	Cesta do školy	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (podávání informací o cestě do školy)
Znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	- Podle fotografií pojmenuje místa ve svém bydlišti, která s rodiči často navštěvuje - Uvede názvy míst v okolí školy, která často navštěvuje se školou	Orientace v místě bydliště a blízkém okolí školy	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (podávání informací o svém bydlišti a okolí školy)
Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	- Podle fotografií ve svém portfoliu vypráví s pomocí otázek o školních akcích, kterých se zúčastnil - Na obrázcích rozliší výlety rodinné a školní - Uvede příklady rodinného výletu	- Zážitky ze školních akcí - Trávení volného času v rodině	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání – zapojování co nejvíce smyslů; pozornost a soustředění – didaktické hry pro rozvoj pozornosti)

• Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• Na tematických obrázcích upozorní na nevhodné chování dětí při hrách v různých ročních obdobích	• Hry dětí na jaře, v létě, na podzim, v zimě	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (ohleduplné chování při hrách)
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl: • Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	Předpokládáme, že žák: • Oslovuje spolužáky křestními jmény • Dodržuje základní pravidla společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, vykání dospělým osobám	• Soužití v rodině a ve škole	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
• Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• Adekvátně svým schopnostem pomáhá mladším spolužákům i těm, kteří v důsledku svého handicapu danou činnost samostatně nezvládají	• Vztahy ve třídě	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
• Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• Uvede povolání svých rodičů, s pomocí otázek popíše jejich pracovní náplň • Dle obrázků popíše běžné pracovní činnosti vykonávané v domácnosti • Uvede pracovní činnosti, s kterými pomáhá doma	• Práce v domácnosti • Pomoc dětí rodičům s domácími pracemi • Běžná povolání	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – pozdravy, prosba, poděkování)
• Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• Rozliší na situačním obrázku, v krátkém výukovém snímku osobu, která se nevhodně chová (vztah k ostatním lidem)	• Mezilidské vztahy	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída, rodina, širší okolí)
• Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• Dle obrázků pojmenuje situace, ve kterých je vhodné přivolat pomoc dospělého	• Situace ohrožení vlastní osoby	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – přivolání pomoci)
• Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Dle obrázků uvede příklady některých mimořádných situací • S pomocí schématických obrázků popíše vhodné chování při vybraných mimořádných událostech • Při simulační hře na požár adekvátně reaguje na pokyny učitele ohledně evakuace • Uvede místa, kde se ve škole nacházejí hasicí přístroje	• Ochrana člověka za mimořádných situací	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v mimořádných situacích – reakce na podávané instrukce)

LIDÉ A ČAS Žák by měl: Poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	Předpokládáme, že žák: Na nástěnných hodinách určí pro něj důležité časové údaje v průběhu vyučování: začátek, konec vyučování, velká přestávka bez toho, že by je pojmenoval	Časová orientace	M – časová orientace
Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	- Vyjmenuje dny v týdnu ve správném pořadí - Uvede správně aktuální den - Určí následující den ode dne zadaného - Při popisu právě probíhajících činností užívá času přítomného	- Časová orientace – dny v týdnu - Popis přítomnosti	M – časová orientace
Znat roční období a měsíce	- Vyjmenuje chronologicky roční období, určí aktuální - Uvede aktuální měsíc	Roční období a měsíce	M – časová orientace
Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	- Pojmenuje na obrázcích historické stavby, které zná z výletů a exkurzí – zámek, hrad - Rozliší dnešní a historické oblečení	Život v minulosti a současnosti	Vv – výtvarné ztvárnění historických staveb, kostýmů
Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	Podle obrázků uvede nejdůležitější údaje pověsti O Čechovi – formou jednoslovných odpovědí na otázky	České pověsti	Vv – výtvarné ztvárnění historických námětů Čt – čtení českých pověstí pro děti
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl: Poznat rozdíly mezi stromy a keři	Předpokládáme, že žák: Na vycházkách v přírodě rozliší stromy a keře, správně užívá pojmů strom, keř	Stromy, keře – správné užívání pojmů	Pč – práce s přírodninami
Poznat nejběžnější volně žijící zvířata	- Určí místo života domácích a volně žijících zvířat - Na obrázcích pojmenuje běžná volně žijící zvířata, která žijí v okolí školy – srnka, zajíc, veverka, myš, bažant - Na základě praktických zkušeností popíše péči o zvířata a ptáky v zimě	Volně žijící zvířata	Čt – zvířata v krátkých pohádkách
Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	Rozliší v přírodě i na obrázku listnaté a jehličnaté stromy bez toho, že by je	Listnaté a jehličnaté stromy	Ev – Ekosystémy - les

	pojmenoval Na základě přímého pozorování uvede listnaté stromy jako opadavé, jehličnaté jako neopadavé		
Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	Na základě obrázkových pohádkových příběhů o zvířatech vyhledá obrázky z daných pohádek, na kterých se zvířátkům nedaří dobře a uvede proč	Škodlivé vlivy na přírodní prostředí	Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí
Znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	- Dle pokynů se zapojuje do třídění odpadů ve škole - Respektuje pokyny učitele na vycházkách do okolní přírody, chová se ohleduplně vzhledem k rostlinám a zvířatům	Ochrana přírody	Ev – Ekosystémy (les – chování v lese)
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl: Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	Předpokládáme, že žák: - S individuálním upozorněním si umyje ruce po použití WC, před a po jídle a po každém znečištění - Připraví si a uklidí pomůcky na vyučování - Svlékne a oblékne si základní části oděvu - Prostře stůl ke svačině, uklidí nádobí po jídle - Při jídle a po něm používá papírový ubrousek – s upozorněním - Používá příbor adekvátně svým schopnostem	- Osobní hygiena - Sebeobsluha – oblékání, svlékání, stolování	Pč – sebeobslužné činnosti
Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	Formou dramatizace předvede své zkušenosti s běžným onemocněním, popíše své problémy	Zdravotní obtíže	Čt – péče o nemocného - četba pohádek nemocným dětem
Vědět, na koho se obrátit o pomoc	- Při osobních potížích přivolá učitele - Přiřazuje obrázky policie, záchranky, hasičů k vhodným situačním obrázkům	Pomoc v situacích ohrožení	

• Zvládnout ošetření drobného poranění	• Při simulačních hrách ošetří drobné odřeniny • K ostatním poraněním přivolá pomoc dospělého	• Ošetření drobných poranění	
• Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• Uvede, kde by se měl na ulici pohybovat chodec • Uvede bezpečný způsob přecházení vozovky • Vyjmenuje příklady (dle obrázků) bezpečných míst pro dětské hry	• Základní pravidla silničního provozu pro chodce	• Čt – četba dětských příběhů s dopravní tematikou

Vyučovací předmět: Věcné učení

Ročník: 5.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl: • Popsat cestu do školy podle otázek	Předpokládáme, že žák: • Uvede název své obce a způsob (dopravní prostředek) dopravy do školy a jméno vesnice Březejc (Ořechov), kterou projíždí cestou do školy • Vyjmenuje věci, které si připravuje s sebou do školy	• Cesta do školy	• OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (podávání informací o cestě do školy)
• Znat nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• Uvede názvy služeb, které využívá se svými rodiči i to, zda se nacházejí v jeho bydlišti nebo blízkém okolí • Uvede příklady některých míst ve Velkém Meziříčí, která často navštěvuje se školou	• Orientace v místě bydliště a blízkém okolí školy	• OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (podávání informací o svém bydlišti a okolí školy)
• Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• Uvede místo posledního školního výletu • Uvede místo posledního rodinného	• Zážitky ze školních akcí • Trávení volného času v rodině	• Vv – výtvarné vyjádření zážitků z výletů

	- výletu - Sdělí, co ho na výletu nejvíce zaujalo (líbilo se mu)		
Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	Na tematických obrázcích upozorní na nevhodné chování dětí při hrách v různých ročních obdobích, doporučí chování adekvátní	Hry dětí na jaře, v létě, na podzim, v zimě	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (ohleduplné chování při hrách)
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl: Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	Předpokládáme, že žák: - Používá ve škole jednoduchých forem společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování, omluva, ústní blahopřání, vykání dospělým osobám - Výše uvedená pravidla aplikuje i při simulačních hrách – různé situace ze života rodiny	Soužití v rodině a ve škole	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	Adekvátně svým schopnostem pomáhá spolužákům s těžším stupněm postižení	Vztahy ve třídě	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	- Uvede povolání svých rodičů, sourozenců, prarodičů, s pomocí otázek popíše jejich pracovní náplň - Uvede s pomocí názoru běžné pracovní činnosti, se kterými má osobní zkušenosti - Uvede pracovní činnosti, při kterých pomáhá doma nebo je vykonává ve škole - Podle obrázků pojmenuje běžná povolání	- Práce v domácnosti - Pomoc dětí rodičům s domácími pracemi - Běžná povolání	Čt – jednoduché hádanky o pracovních činnostech
Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	Rozliší na situačním obrázku, v krátkém výukovém snímku osobu, která se nevhodně chová z hlediska negativních jevů – běžně užívané drogy, šikana, násilí	Mezilidské vztahy	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída, rodina, širší okolí)
Vědět, kde hledat pomoc v případě	Při simulačních hrách se dostává do	Situace ohrožení vlastní osoby	OSV – Sociální rozvoj -

ohrožení vlastní osoby	situací, které sám neumí řešit a přivolá pomoc dospělého Osvojuje si telefonní čísla tísňového volání		Komunikace (komunikace v různých situacích – přivolání pomoci)
Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- Pojmenuje nejčastěji se vyskytující mimořádné situace na obrázcích - Na schématických obrázcích rozliší vhodné x nevhodné chování při vybraných mimořádných událostech - Podle pokynů zvolí věci vhodné do evakuačního zavazadla - Uvede místa, kde se ve škole nacházejí hasicí přístroje a popíše, k čemu slouží	Ochrana člověka za mimořádných situací	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v mimořádných situacích – reakce na podávané instrukce)
LIDÉ A ČAS Žák by měl: Poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	Předpokládáme, že žák: - Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny - Přečte na cvičných hodinách výše uvedené údaje, občas chybuje	Časová orientace	M – časová orientace
Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	- Vyjmenuje dny v týdnu ve správném pořadí - Uvede správně aktuální den a určí předchozí i následující den ode dne zadaného - Při popisu činností předešlého dne užívá času minulého	- Časová orientace – dny v týdnu - Popis minulých činností	M – časová orientace
Znát roční období a měsíce	- Určí aktuální roční období, uvede období následující - Uvede aktuální měsíc a zařadí ho do správného ročního období	Roční období a měsíce	M – časová orientace
Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	- Rozliší současné a historické stavby - Porovnáním obrázků uvede několik příkladů věcí, které lidé dříve neznali - Porovná současný a historický oděv	Život v minulosti a současnosti	Vv – výtvarné ztvárnění historických staveb, kostýmů
Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	Podle obrázků uvede nejdůležitější údaje vybraných českých pověstí – formou jednoslovných odpovědí na	České pověsti	Vv – výtvarné ztvárnění historických námětů Čt – čtení českých pověstí pro děti

	otázky		
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl: Poznat rozdíly mezi stromy a keři	Předpokládáme, že žák: - Na vycházkách v přírodě rozliší stromy a keře, některé pojmenuje - Uvede příklady ovocných stromů a keřů	Stromy, keře – správné užívání pojmů	Pč – práce s přírodninami
Poznat nejběžnější volně žijící zvířata	- Rozliší zvířata na domácí a volně žijící - Na obrázcích pojmenuje běžná volně žijící zvířata a přiřadí k nim vhodnou potravu - Na obrázcích pojmenuje nejběžnější ptáky a popíše péči o ně v zimě - Uvede podle obrázků několik příkladů užitečného hmyzu	- Zvířata domácí - Volně žijící zvířata - Užitečný hmyz	Čt – zvířata v krátkých pohádkách
Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	- Rozliší v přírodě i na obrázku listnaté a jehličnaté stromy, některé pojmenuje - Uvede listnaté stromy jako opadavé, jehličnaté jako neopadavé	Listnaté a jehličnaté stromy	Ev – Ekosystémy - les
Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	Podle obrázků uvede příklady některých zásahů člověka do přírody (hluk z dopravy, znečišťování vzduchu i vody)	Škodlivé vlivy na přírodní prostředí	Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí
Znat základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	- Třídí správně odpad ve škole - Roztřídí obrázky s tematikou ochrany životního prostředí na šetrné a neohleduplné vzhledem k přírodě	Ochrana přírody	Ev – Ekosystémy (les – chování v lese)
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl: Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	Předpokládáme, že žák: - S individuálním upozorněním si umyje ruce po použití WC, před a po jídle a po každém znečištění - Připraví si a uklidí pomůcky na vyučování, orientuje se ve školním rozvrhu - Svlékne se a oblékne adekvátně svým	- Osobní hygiena - Sebeobsluha – oblékání, svlékání, stolování	Pč – sebeobslužné činnosti

	schopnostem • Prostře stůl ke svačině, namaže si chleba, housku příborovým nožem, uklidí nádobí po jídle, utře stůl • Při jídle a po něm používá papírový ubrousek • Používá příbor adekvátně svým schopnostem		
• Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	• Formou dramatizace předvede své zkušenosti s běžným onemocněním, popíše své problémy • Rozpozná příznaky případného blížícího se záchvatu a upozorní na ně	• Zdravotní obtíže	• Čt – péče o nemocného - četba pohádek nemocným dětem
• Vědět, na koho se obrátit o pomoc	• Při osobních potížích přivolá učitele • Přiřazuje obrázky policie, záchranky, hasičů k vhodným situačním obrázkům, určí, kdo v dané chvíli může nejlépe pomoci	• Pomoc v situacích ohrožení	
• Zvládnout ošetření drobného poranění	• Při simulačních hrách ošetří drobné odřeniny, z lékárničky zvolí vhodné prostředky • Podle obrázku pojmenuje další méně závažná poranění, která by ošetřil s pomocí dospělého	• Ošetření drobných poranění	
• Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• Uvede bezpečný způsob přecházení vozovky na přechodu i mimo přechod • Uvede na základě zkušeností z vycházek správný způsob pohybu na silnici pro jednotlivce i skupinu • Vyjmenuje příklady (dle obrázků) bezpečných i nebezpečných míst pro dětské hry	• Základní pravidla silničního provozu pro chodce	• Čt – četba dětských příběhů s dopravní tematikou

Vyučovací předmět: Věcné učení

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl: Popsat cestu do školy podle otázek	Předpokládáme, že žák: - Uvede čas odjezdu do školy - Pojmenuje činnosti, které musí udělat před odjezdem do školy - Odpoví na otázky o způsobu dopravy do školy (dopravní prostředek) a trase cesty	Cesta do školy	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (podávání informací o cestě do školy)
Znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	- Uvede názvy služeb (i jejich náplň), které využívá se svými rodiči i to, zda se nacházejí v jeho bydlišti nebo blízkém okolí - Uvede příklady míst ve Velkém Meziříčí, která často navštěvuje se školou	Orientace v místě bydliště a blízkém okolí školy	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (podávání informací o svém bydlišti a okolí školy)
Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	- Formou otázek popíše fotografie ze školního i rodinného výletu - Sdělí, co ho na výletu nejvíce zaujalo (líbilo se mu)	- Zážitky ze školních akcí - Trávení volného času v rodině	Vv – výtvarné vyjádření zážitků z výletů
Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	Na tematických obrázcích upozorní na nevhodné chování dětí při hrách v různých ročních obdobích, doporučí chování adekvátní, jednoduše formuluje základní zásady bezpečnosti	Hry dětí na jaře, v létě, na podzim, v zimě	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (ohleduplné chování při hrách)
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl: Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	Předpokládáme, že žák: Používá ve škole i při mimoškolních akcích jednoduchých forem společenského styku – pozdrav,	Soužití v rodině a ve škole	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)

	prosba, poděkování, omluva, ústní blahopřání, vykání dospělým osobám • Výše uvedená pravidla aplikuje i při simulačních hrách – různé situace ze života rodiny		
• Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• Adekvátně svým schopnostem pomáhá spolužákům s těžším stupněm postižení • Rozlišuje příslušníky národnostních menšin žijící v okolí školy (bydliště), adekvátně přijímá jejich odlišnosti vnější, případně i v chování	• Vztahy ve třídě	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída)
• Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• Uvede povolání (i místo, kde ho vykonávají) svých rodičů, sourozenců, prarodičů, s pomocí otázek popíše jejich pracovní náplň • Uvede běžné pracovní činnosti, se kterými má osobní zkušenosti • Uvede pracovní činnosti, při kterých pomáhá doma nebo je vykonává ve škole • Podle obrázků pojmenuje běžná povolání, jednoduše popíše jejich pracovní náplň	• Práce v domácnosti • Pomoc dětí rodičům s domácími pracemi • Běžná povolání	• Čt – jednoduché hádanky o pracovních činnostech
• Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• Rozliší na situačním obrázku, v krátkém výukovém snímku osobu, která se nevhodně chová z hlediska negativních jevů – běžně užívané drogy, šikana, násilí • Upozorní na případné výše uvedené chování ze svého okolí	• Mezilidské vztahy	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (naše třída, rodina, širší okolí)
• Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• Při simulačních hrách se dostává do situací, které sám neumí řešit a přivolá pomoc dospělého • Vybaví si s upozorněním na mnemotechnické pomůcky telefonní čísla tísňového volání • Nacvičuje telefonní hovor pro	• Situace ohrožení vlastní osoby	• OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v různých situacích – přivolání pomoci)

Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	tísňové volání - Pojmenuje nejčastěji se vyskytující mimořádné situace na obrázcích - Podle schématického obrázku uvede nejdůležitější kroky chování při vybrané mimořádné události - Podle psaného (kresleného) seznamu vybere věci vhodné do evakuačního zavazadla - Podle označení nalezne ve škole místa únikových východů - Uvede místa, kde se ve škole nacházejí hasicí přístroje a s názorem popíše, co se jimi může hasit	Ochrana člověka za mimořádných situací	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (komunikace v mimořádných situacích – reakce na podávané instrukce)
LIDÉ A ČAS Žák by měl: Poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	Předpokládáme, že žák: - Na cvičných hodinách vyznačí časové údaje – celé hodiny - Přečte na cvičných i nástěnných hodinách výše uvedené údaje	Časová orientace	M – časová orientace
Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	- Vyjmenuje dny v týdnu ve správném pořadí - Uvede správně aktuální den a určí předchozí i následující den ode dne zadaného - Aktivně užívá pojmů včera, dnes, zítra s užitím adekvátního času (minulý, přítomný, budoucí)	- Časová orientace – dny v týdnu - Popis činností v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	M – časová orientace
Znát roční období a měsíce	- Určí aktuální roční období, uvede období následující - Uvede aktuální měsíc a zařadí ho do správného ročního období - Vyjmenuje měsíce v roce ve správném pořadí	Roční období a měsíce	M – časová orientace
Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	- Rozliší současné a historické stavby, u historických uvede jejich současné využití - Porovnáním obrázků uvede několik	Život v minulosti a současnosti	Vv – výtvarné ztvárnění historických staveb, kostýmů

	příkladů věcí, které lidé dříve neznali, uvede, k čemu slouží • S pomocí názoru porovná život ve škole v minulosti a dnes		
• Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• Podle obrázků uvede nejdůležitější údaje vybraných regionálních pověstí – formou jednoslovných odpovědí na otázky	• Regionální pověsti	• Vv – výtvarné ztvárnění historických námětů • Čt – čtení regionálních pověstí
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl: • Poznat rozdíly mezi stromy a keři	Předpokládáme, že žák: • S názorem porovná rozdíly mezi stromy a keři • Uvede hlavní části stromu • S názorem uvede běžné ovocné stromy a keře, pojmenuje jejich ovoce	• Stromy, keře – správné užívání pojmů • Stavba stromu • Nejběžnější ovocné stromy a keře	• Pč – práce s přírodninami
• Poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• Rozliší zvířata na domácí a volně žijící, správně pojmenuje jejich mláďata • S názorem uvede nejběžnější volně žijící zvířata i jejich potravu • S názorem uvede příklady stěhovavých a přezimujících ptáků a popíše péči o ně v zimě • Uvede podle obrázků několik příkladů užitečného, škodlivého i nebezpečného hmyzu	• Zvířata domácí a jejich mláďata • Volně žijící zvířata a jejich potrava • Ptáci stálí a stěhovaví • Užitečný, škodlivý a nebezpečný hmyz	• Čt – zvířata v krátkých pohádkách
• Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	• Rozliší v přírodě i na obrázku listnaté a jehličnaté stromy, nejběžnější pojmenuje • S názorem uvede příklady využití stromů	• Listnaté a jehličnaté stromy	• Ev – Ekosystémy - les
• Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	• Podle obrázků uvede příklady některých zásahů člověka do přírody (hluk z dopravy, znečišťování vzduchu i vody), uvede příklady ze svého okolí	• Škodlivé vlivy na přírodní prostředí	• Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí
• Znat základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• Třídí správně odpad ve škole, dle svých možností i doma (a do školy ho	• Ochrana přírody	• Ev – Ekosystémy (les – chování v lese)

	vozi) Roztřídí obrázky s tematikou ochrany životního prostředí na šetrné a neohleduplné vzhledem k přírodě, s pomocí otázek svou volbu zdůvodní		
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl: Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	- S individuálním upozorněním si umyje ruce po použití WC, před a po jídle a po každém znečištění - Připraví si a uklidí pomůcky na danou hodinu, orientuje se ve školním rozvrhu - Svlékne se a oblékne adekvátně svým schopnostem - Prostře stůl ke svačině, namaže si chleba, housku příborovým nožem, uklidí nádobí po jídle, utře stůl, ve školní kuchyňce umyje, opláchne, utře nádobí - Používá příbor adekvátně svým schopnostem	- Osobní hygiena - Sebeobsluha – oblékání, svlékání, stolování - Úklidové práce ve školní kuchyňce	Pč – sebeobslužné činnosti, stolování, úklidové práce ve školní kuchyňce
Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	- Formou dramatizace předvede své zkušenosti s běžným onemocněním, popíše své problémy - Upozorní na své případné problémy, s pomocí otázek je specifikuje - Rozpozná příznaky případného blížícího se záchvatu a upozorní na ně	Zdravotní obtíže	Čt – péče o nemocného - četba pohádek nemocným dětem
Vědět, na koho se obrátit o pomoc	- Při osobních potížích nebo potížích spolužáků přivolá učitele, případně jinou dospělou osobu - Přiřazuje obrázky policie, záchranky, hasičů k vhodným situačním obrázkům, určí, kdo v dané chvíli může nejlépe pomoci, s mnemotechnickými pomůckami si	Pomoc v situacích ohrožení	

	vybaví čísla tísňového volání		
• Zvládnout ošetření drobného poranění	• Při simulačních hrách ošetří drobné odřeniny, z lékárničky zvolí vhodné prostředky • Podle obrázku pojmenuje další méně závažná poranění, která by ošetřil s pomocí dospělého – s pokyny demonstruje	• Ošetření drobných poranění	
• Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• Uvede bezpečný způsob přecházení vozovky na přechodu i mimo přechod • Uvede na základě zkušeností z vycházek správný způsob pohybu na silnici pro jednotlivce i skupinu • Uvede význam reflexního oblečení chodců na silnicích • Vyjmenuje příklady bezpečných i nebezpečných míst pro dětské hry	• Základní pravidla silničního provozu pro chodce	• Čt – četba dětských příběhů s dopravní tematikou

5.7. Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů oboru Člověk a společnost a příslušných tematických okruhů průřezových témat RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením).

Předmět Vlastivěda je vyučován ve všech ročnících na druhém stupni. Vzdělávání v předmětu Vlastivěda zahrnuje oblast minulého i současného života lidí ve společnosti - žáci postupně získávají základní přehled o změnách v národních i světových dějinách a jejich důsledcích pro současnost. V dalších oblastech postupně rozvíjí žáka jako právoplatného občana, kdy získává základní orientaci v otázkách sociální pomoci, vede jej k respektování pravidel slušného chování a odpovědnosti za vlastní život.

Časová dotace vyučování předmětu Vlastivěda na 2. stupni

Ročník	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2	2	2	8	0

Předmět Vlastivěda zahrnuje tyto oblasti:

- **Historie našeho národa**
- **Člověk ve společnosti**
- **Poznatky o společnosti**
- **Péče o občana**

Výuka probíhá ve třídě, počítačové učebně nebo venku. Součástí výuky jsou rovněž besedy na vybraná témata, sledování výukových programů (videozáznamy, DVD), návštěvy památných míst a muzeí.

Cílem předmětu je vést žáka k poznávání postupných změn ve způsobu života lidí tak, jak se společnost postupně vyvíjela, dokázat se orientovat v současné společnosti, získat základní přehled v otázkách práv a povinností občanů v naší zemi, tolerovat odlišnosti jiných národnostních skupin žijících u nás a udržovat dobré mezilidské vztahy.

Do vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopností poznávání
- **OSV – Osobnostní rozvoj** - Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Psychohygiena
- **OSV – Sociální rozvoj** – Mezilidské vztahy
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace
- **OSV – Sociální rozvoj** – Spolupráce a soutěživost
- **OSV – Morální rozvoj** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **OSV – Morální rozvoj** – Hodnoty, postoje, praktická etika
- **EV – Vztah člověka k prostředí**
- **EGS – Jsme Evropané** – Evropská unie
- **EGS – Objevujeme Evropu a svět**

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Vlastivěda:

- výklad formou poutavého vyprávění (zjednodušeně)
- práce s učebnicí s obrázky – názorné ukázky
- práce s pracovními listy
- dialog – kladení jednoduchých otázek
- nácvik modelových situací dle probírané tematiky
- návštěva historických objektů a památných míst (v blízkém okolí)
- vyhledávání informací na internetu s pomocí učitele
- práce s nástěnnými mapami
- sledování výukových programů – videozáznam, DVD, Tv – program s probíranou tematikou
- domácí úkoly, opakování získaných znalostí a dovedností

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Vlastivěda směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- zajišťujeme dostatek informací, pomáháme žákům se v nich orientovat
- umožňujeme žákům poznávání a objevování nového
- motivujeme žáky k pozorování a k jednoduchému popisu souvislostí mezi určitými jevy

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podněcujeme žáky k vytváření postojů k problému – k volbě vhodných způsobů řešení
- podporujeme práci ve skupině při řešení problémových situací
- nacvičujeme modelové situace pro snadnější pochopení řešení problémů

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme u žáků prostřednictvím komunikačních dovedností rozvoj dobrých mezilidských vztahů
- u žáků rozvíjíme komunikační dovednosti (obranu) proti šikaně a případnému zneužívání

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- motivujeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- posilujeme u žáků sociální chování a sebeovládání
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve skupině žáků
- organizujeme práci ve skupině a vytváříme s žáky pravidla práce a soužití
- podporujeme u žáků sebedůvěru a sebeuspokojení

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podporujeme žáky k ohleduplnosti ve vztahu k historickým památkám
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- motivujeme žáky ke kamarádskému chování a k úctě k ostatním lidem
- umožňujeme jednotlivým žákům zažít úspěch

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- motivujeme žáky ke správnému používání pomůcek
- podněcujeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- zadáváme žákům úkoly použitelné v běžném životě

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA Žák by měl: Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	Předpokládáme, že žák: - Uvede způsob stravování pravěkých lidí - Podle obrázků popíše způsob oblékání pravěkých lidí - Podle obrázků vysvětlí výrobu a materiál pracovních nástrojů v pravěku - Rozpozná obydlí pravěkých lidí - Podle obrázku popíše pravěká zvířata - S pomocí učitele rozpozná základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	- Pravěk - Život v pravěku	OSV - Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání Řv – rozvoj komunikačních dovedností – popis podle obrázků
Mít základní poznatky z období počátku českého státu	- S pomocí učitele charakterizuje způsob života starých Slovanů (s názorem – obrázek, nástěnná mapa,...) - Podle obrázků porovná obydlí pravěkých lidí a starých Slovanů - S pomocí učitele objasní, jakou práci se zabývali staří Slované - Uvede, kde v dnešní době můžeme vidět památky na staré Slovany	- První státní útvary na našem území - Kulturní památky - Regionální pověsti	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák by měl: Mít základní informace o otázkách rodinného života	Předpokládáme, že žák: - Uvede, jak mají rodiče pečovat o své děti (vyjmenuje základní rodičovská práva a povinnosti) - Objasní role jednotlivých členů rodiny	- Rodina - Odpovědnost rodičů za výchovu dětí	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost spolehlivost, spravedlivost

	• Vysvětlí hlavní význam rodiny (odpověď na jednoduché otázky)		
• Rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• Popíše svoji rodinu - postavení, funkce a povinnosti jednotlivých členů • Popíše vzájemný vztah všech rodinných příslušníků (ve své rodině)	• Rodina • Funkce a struktura rodiny	
• Respektovat pravidla společenského soužití	• Respektuje základní pravidla slušného chování doma i ve škole • Snaží se o udržování dobrých mezilidských vztahů – rozvíjení přátelství, nabídka pomoci,...	• Základní pravidla společenského chování • Úcta k člověku	• OSV - Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy
• Uplatňovat vhodné způsoby chování v různých situacích	• S pomocí obrázků dokáže rozpoznat správné x nesprávné způsoby chování • Uvede, jakým způsobem se má chovat v různých situacích (chování v dopravních prostředcích, v obchodě, v kině, ve společnosti jiných lidí,...)	• Mezilidské vztahy ve společnosti	• OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulece a sebeorganizace – cvičení sebeovládání
• Uplatňovat vhodné způsoby komunikace v různých situacích	• Při rozvíjení vzájemných vztahů se snaží o vhodnou komunikaci (verbální i neverbální) • Rozpozná nevhodné výroky v mezilidské komunikaci (nadávky, urážky,)	• Mezilidská komunikace	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
POZNATKY O SPOLEČNOSTI Žák by měl: • Znat symboly našeho státu	Předpokládáme, že žák: • S pomocí učitele (a obrazového materiálu) vyjmenuje a popíše státní symboly České republiky • Uvede název hymny naší země • Vysvětlí, kde můžeme vidět státní znak (úřady, státní instituce, mince,...) • S pomocí učitele (podle obrázků) pojmenuje korunovační klenoty • Objasní, kdy a za jakých okolností jsou tyto symboly používány, kde se	• Státní symboly	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování

	s nimi může setkat		
• Znat hlavní představitele našeho státu	• Podle fotografie uvede jméno prezidenta naší republiky • Podle obrázků rozpozná premiéra České republiky	• Prezident republiky	
• Být seznámen se základními právy občanů	• S pomocí učitele uvede některé ze základních práv občanů – právo na vzdělání, lékařskou péči,	• Člověk a právo • Práva občanů • Lidská práva	• Řv – rozvoj komunikačních dovedností – odpovědi na jednoduché otázky
• Být seznámen se základními povinnostmi občanů	• S pomocí učitele objasní rozdíl základní práva x základní povinnosti občanů • Uvede některá ze základních povinností občanů – povinná školní docházka (ZŠ), platba daní, dodržování veřejného pořádku,.....	• Povinnosti občanů • Ochrana dítěte	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
PÉČE O OBČANA • Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti	• S pomocí učitele (nácvik modelových situací) vysvětlí, jak se zachová při řešení různých osobních záležitostí • S pomocí učitele vyjmenuje doklady potřebné v naší zemi (rodný list, OP,...) • Uvede místo, kde se vyřizuje OP, cestovní doklad,...	• Pomáhající instituce • Sociální péče	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
• Dokázat v případě potřeby požádat o pomoc	• Popíše, jak se zachová v případě řešení různých životních situací • S pomocí učitele vysvětlí, co dělat při ztrátě nebo odcizení dokladů • Určí, na koho se obrátí v případě pomoci při řešení šikany, týrání,...	• Pomáhající instituce	• Řv – rozvoj komunikačních dovedností
• Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• S pomocí obrázků dokáže rozpoznat nebezpečí v ohrožení sociálně patologickými jevy – kouření, alkohol, drogy • S pomocí učitele vysvětlí, které návykové látky mohou poškodit zdraví	• Nevhodné využívání volného času • Ohrožení sociálně patologickými jevy • Nebezpečí drog	• OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
• Mít osvojeny nezbytné dovednosti	• Vhodným způsobem reaguje na	• Chování při mimořádných	• EV – Vztah člověka k prostředí –

potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	pokyny dospělých při mimořádných událostech – cvičný požární poplach, nácvik evakuace,....	událostech	prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
---	--	------------	--

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: HISTORIE NÁRODA Mít základní poznatky z období počátku českého státu	Předpokládáme, že žák: - Podle nástěnné mapy určí polohu Velkomoravské říše - S pomocí učitele (obrázků) popíše sídla Slovanů - S pomocí učitele objasní význam příchodu Cyrila a Metoděje - Podle obrázků vysvětlí význam písma pro vzdělanost českého národa	- Významné osobnosti našich dějin - Počátky křesťanství	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování Ps – ukázky různých typů písma
Vědět o významných osobnostech našich dějin	- Podle obrázků pojmenuje významné osobnosti našich dějin – Karel IV - S pomocí učitele jednoduše objasní pokrok českého státu za vlády Karla IV – hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti a kultury,.... - S pomocí učitele a obrázků uvede stavby za vlády Karla IV.	- Významné osobnosti našich dějin - Počátky českého království - Český stát za vlády Karla IV	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání Řv – rozvoj komunikačních dovedností – odpovědi na jednoduché otázky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Rozlišovat projevy nepřiměřeného chování	- Rozpozná nevhodné chování vůči spolužákům ve své třídě - S pomocí učitele objasní význam školního řádu pro žáky - Dodržuje zásady správného chování ve školním kolektivu	- Mezilidské vztahy ve společnosti - Základní pravidla společenského chování	OSV – Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání ve skupině OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení

	• Uvede, jak se chovat na návštěvě, na koncertě, v divadle, v kině,....		konfliktů)
• Znat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi	• S pomocí učitele vysvětlí význam kamarádství, přátelství a vzájemné pomoci • Rozliší přátelství x kamarádství x láska • Podílí se na vytváření pravidel přátelského chování ve třídě mezi spolužáky	• Mezilidská komunikace • Základní pravidla společenského chování	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, pomoc
• Být ohleduplný ke starým a nemocným spoluobčanům	• Pomocí náviku modelových situací se snaží chovat ohleduplně ke starým a nemocným lidem • V rámci svých možností pomáhá potřebným spoluobčanům • V případě potřeby nabídne svoji pomoc	• Mezilidské vztahy ve společnosti • Úcta k člověku	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy
• Být ohleduplný k postiženým spoluobčanům	• V rámci svých možností se snaží pomáhat postiženým lidem (spolužákům,...) • Plně toleruje odlišnosti (tělesná, smyslová, mentální,..) postižených spoluobčanů	• Úcta k člověku • Mezilidské vztahy ve společnosti	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, pomoc, podpora
POZNATKY O SPOLEČNOSTI • Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• S pomocí učitele pojmenuje dokument, ve kterém jsou obsažena základní práva a povinnosti občanů	• Základní lidská práva • Právní dokumenty občana • Práva dítěte a jejich ochrana	• OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost
• Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• Podle názorných příkladů (modelových situací) si uvědomuje rizika protiprávního jednání – diskriminace romské menšiny (urážky,...), trestná činnost,...	• Druhy a postihy protiprávního jednání • Trestná činnost mládeže	• OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – rozhodování z hlediska různých typů problémů
PÉČE O OBČANA • Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• Pomocí náviků různých životních situací si uvědomuje rizika spojená se zneužíváním návykových látek - alkoholem, tabákem,... • Uvědomuje si důsledky šikany mezi	• Nevhodné využívání volného času • Ohrožení sociálně patologickými jevy • Nebezpečí drog	• OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebeovládání

Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	spolužáky, ve skupině vrstevníků,... - S pomocí učitele vyhledává základní informace o sociální a zdravotní péči (letáky, ...) - S pomocí učitele objasní význam záchranné sociální sítě pro potřebné občany - Uvede, kde ve svém regionu vyhledá sociální péči pro potřebné občany	- Orgány a instituce zdravotní a sociální péče - Systém zdravotní péče - Sociální zabezpečení	Čt – vyhledávání informací
Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	- Uvede důležitá telefonní čísla s pomocí běžně užívaných mnemotechnických pomůcek v případě potřeby (lékařská pomoc, policie, hasiči,...) - Uvědomuje si nebezpečí zneužívání linek tísňového volání - S částečnou pomocí se orientuje ve službách pomáhajících organizací – linka bezpečí,...	Pomáhající organizace	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – rozhodování z hlediska různých typů problémů
Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	- Uvědomuje si závažnost situace při mimořádných událostech - Respektuje pokyny pověřených osob v případě mimořádných událostí - S pomocí jednoduše popíše základy první pomoci (při drobném poranění)	Situace hromadného ohrožení	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: HISTORIE NAŠEHO NÁRODA Vědět o význačných osobnostech	Předpokládáme, že žák: S pomocí učitele objasní vznik	Významné osobnosti našich dějin	Řv – Rozvoj komunikačních

našich dějin	československého státu Pomocí názorných obrázků popíše význam T. G. Masaryka pro československý stát	První prezident T. G. Masaryk	dovedností – odpovědi na otázky
Mít představu o významných historických událostech v naší zemi	- S pomocí učitele se orientuje ve významných historických událostech v naší zemi – I. Světová válka – její důsledky a dopady - S pomocí učitele uvede životní podmínky v nově vzniklém státě těsně po I.světové válce	- Vznik československého státu - Světové války - Významné události, které proslavily naši vlast	
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Rozlišit projevy nepřiměřeného chování	- Vysvětlí dopady a důsledky nepřiměřeného a nevhodného chování mezi svými vrstevníky - Podle obrázků a modelových situací rozliší projevy nepřiměřeného x slušného chování	Mezilidské vztahy ve společnosti	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy
Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi	- S pomocí učitele vysvětlí, proč by měl člověk umět vyslechnout a respektovat názor druhých - Vyjmenuje způsoby vzájemné spolupráce mezi ostatními lidmi	Mezilidská komunikace	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, vztahy a naše skupina
Vědět o nebezpečí rasismu	- S pomocí učitele (podle obrázků) objasní nebezpečí rasismu pro celý svět - S pomocí vysvětlí důsledky rasistických útoků pro naši zemi	- Odpovědnost rodičů za chování dětí - Úcta k veřejnému majetku	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
Vědět o nebezpečí projevu vandalismu	- Objasní důsledky a dopady projevů vandalismu (peněžitá pokuta, snížená známka z chování, trestní postih,...) - Uvede, kdo dohlíží na dodržování pravidel v obci, ve městě - Vysvětlí význam městské policie při potírání projevů vandalismu - S pomocí učitele popíše různé typy vandalismu na veřejnosti – ničení laviček v parčících, rozbíjení	- Trestná činnost mládeže - Policie, soudy	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání, organizace vlastního času

Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	pouličních světel,.... - S pomocí učitele vysvětlí pojem „minoritní skupina“ - Podle obrázků rozpozná cizince žijící trvale na našem území (Vietnamci,...)	Diskriminace	Řv – rozvoj komunikačních dovedností – odpovědi na jednoduché otázky
POZNATKY O SPOLEČNOSTI Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	S pomocí učitele rozpozná protiprávní jednání (trestný čin, hanobení rasy,...)	- Člověk a právo - Druhy a postihy protiprávního jednání	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání
Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	- S pomocí učitele na nástěnné mapě ukáže členské státy EU - S pomocí učitele vysvětlí (jednoduchou formou) význam členství jednotlivých států v EU	- Evropská integrace - Postavení ČR v rámci EU	EGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa
PÉČE O OBČANA Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	- Pomocí internetu je seznámen se sítí sociální péče o postižené, nemocné a staré spoluobčany - S pomocí učitele vyjmenuje síť sociálních služeb pro potřebné občany – ÚSP, stacionář, domov důchodců	Sociální zabezpečení	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	S pomocí učitele vyjmenuje instituce v nejbližším okolí svého bydliště (školy), kam se může v případě potřeby obrátit – zdravotní středisko, instituce sociální péče,....	- Orgány a instituce zdravotní a sociální péče - Pomáhající organizace	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – rozhodování z hlediska různých typů problémů
Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	- S pomocí učitele prokazuje základní dovednosti při zvládání první pomoci při lehčích stavech - Kladně reaguje na pokyny pověřených osob při mimořádných událostech	Bezpečné chování při mimořádných událostech	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: HISTORIE NÁŠEHO NÁRODA Vědět o významných osobnostech našich dějin	Předpokládáme, že žák: Podle fotografie uvede jméno prvního prezidenta polistopadové doby – V.Havel	- Významné osobnosti našich dějin - Významné osobnosti, které proslavily naši vlast	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, cvičení pozornosti a soustředění
Mít představu o významných historických událostech v naší zemi	- S pomocí učitele objasní význam listopadových událostí v roce 1989 - Uvede, ve které době došlo k oddělení České republiky od Slovenska (odpovědi na jednoduché otázky) - S pomocí učitele objasní význam vstupu České republiky do EU - Na nástěnné mapě ukáže některé členské státy EU	- Vznik samostatné ČR - Významné události, které proslavily naši vlast - Vznik České republiky - Vstup ČR do EU	EGS – Jsme Evropané – Evropská unie Řv – rozvoj komunikačních dovedností – odpovědi na jednoduché otázky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Uplatňovat vhodné způsoby chování v různých situacích	- Chová se ohleduplně ke svým spolužákům a vrstevníkům - Orientuje se základech společenského chování ve společnosti dospělých - Objasní, jakým způsobem se má chovat ve škole (dle školního řádu)	- Úcta k člověku - Mezilidské vztahy ve společnosti - Základní pravidla společenského chování - Práva a povinnosti žáků - Vztahy ve škole	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy
Uplatňovat vhodné způsoby komunikace v různých situacích	- Vhodným způsobem komunikuje se svými spolužáky a vrstevníky - V mezilidské komunikaci uplatňuje slušné výrazy - Využívá správné oslovení osob při každodenním styku (paní učitelko,)	Mezilidská komunikace	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích

• Znat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi	• Jednoduchým způsobem objasní význam přátelství a kamarádství • Uvede některé kladné vlastnosti, které má mít kamarád – pomoc v případě potřeby, čestnost při hře,...	• Úcta k člověku	• OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – vztahy a naše skupina
• Vědět o nebezpečí rasismu	• S pomocí učitele objasní nebezpečí rasismu v naší zemi • S pomocí učitele uvede některé projevy rasismu • Jednoduchým způsobem objasní rovnoprávné postavení všech lidí v naší společnosti	• Úcta k člověku • Rovnoprávné postavení mužů a žen	• OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
• Vědět o nebezpečí vandalismu	• Jednoduchým způsobem zdůvodní, jak se máme chovat ke svým i cizím věcem • Upozorní na osoby ve svém okolí, kteří ničí společný majetek • Uvede postih vandalského činu – peněžní postih, potrestání, ve škole – snížená známka z chování,...	• Odpovědnost rodičů za výchovu dětí • Trestná činnost mládeže	• OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
• Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• Uvede, jakým způsobem se má chovat k lidem ostatních národností žijících u nás • Uvědomuje si odlišnost jiných národnostních skupin žijících na našem území	• Rovnoprávnost národnostních menšin • Diskriminace	• Řv – rozvoj komunikačních dovedností – vyprávění podle obrázků (odpovědi na jednoduché otázky – dle znázornění na obrázku)
POZNATKY O SPOLEČNOSTI • Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• Uvede některé projevy šikany (vydírání, urážky, nadávky, fyzický útok,...) • Jednoduchým způsobem popíše (odpovědi na jednoduché otázky) důsledky a dopady týraného a zneužívaného dítěte • Uvede některé trestné činy, kterých se dopouští mládež – krádeže, násilné činy, zneužívání návykových látek	• Šikana • Práva dítěte a jejich ochrana • Druhy a postihy protiprávního jednání • Policie, soudy	• OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

	• Objasní rizika a důsledky páchaní trestné činnosti (snížená známka z chování, návštěva SVP, peněžitý postih,...) • S pomocí učitele uvede instituce zabývající se trestnou činností – policie, soudy,...		
• Být seznámen s právy občanů v rámci EU	• S pomocí učitele uvede některá práva občanů v rámci EU (právo na volný pohyb občanů bez kontrol, ...) • Objasní význam dotací z EU na rozvoj měst a obcí v naší zemi	• Postavení ČR v rámci EU	• EGS – Jsme Evropané – Evropská unie
PÉČE O OBČANA • Využívat služeb pomáhajících organizací	• Podle vyobrazení na letácích vyjmenuje některé pomáhající organizace • S pomocí učitele (dle nácviku modelových situací) předvede, využití pomoci pomáhajících organizací	• Zdravotní a sociální péče • Systém zdravotní péče • Orgány a instituce zdravotní a sociální péče	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu – hledání pomoci při potížích
• Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• Orientuje se v základních dovednostech k ochraně osob za mimořádných událostí • S pomocí učitele uvede některé případy mimořádných událostí – záplavy, požáry, havárie,... • Uvede telefonní čísla pro přivolání pomoci	• Důležitá telefonní čísla • Situace hromadného ohrožení	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)

5.8. Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Svým obsahem navazuje na vědomosti a dovednosti, které žáci získali na 1. stupni v předmětu Věcné učení.

Předmět je vyučován ve všech ročnících na 2. stupni.

Časová dotace vyučování předmětu Přírodověda na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	3	3	3	3	12	-

Výuka probíhá většinou ve třídě. Doplnujeme ji vycházkami, výlety do přírody, exkurzemi, účastí na výukových pořadech mimo školu, prací na školním pozemku a ve školní kuchyňce (realizace jednoduchých pokusů z oblasti základů praktické chemie). Pro doplnění a upevnění učiva využíváme počítačových výukových programů.

Vzdělávací obsah předmětu je na 2.stupni rozdělen do 4 tematických okruhů:

- Základní poznatky z fyziky
- Základní poznatky z chemie
- Základní poznatky z přírodopisu
- Základní poznatky ze zeměpisu

Vzdělávání v předmětu Přírodověda pomáhá žákům:

- získat základní poznatky z oblasti základů praktické chemie – seznámit se s běžně dostupnými chemickými látkami využívanými v domácnosti, umět je bezpečně používat, vědět o nebezpečí návykových látek
- využívat elementárních vědomostí a dovedností z fyziky
- rozvíjet povědomí o stavbě lidského těla a jeho funkcích, získat orientaci v péči o lidské zdraví
- poznávat, pozorovat a chránit přírodu, umět se v ní bezpečně pohybovat
- získat základní orientaci na mapě České republiky a Evropy

Hlavním cílem předmětu je uplatňování získaných poznatků a dovedností v praktickém životě.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- OSV – Sociální rozvoj – Komunikace
- OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
- Ev – Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života
- EGS – Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Přírodověda:

- výklad formou vypravování
- prvky činnostního učení
- demonstrace, procvičování pod dohledem učitele
- didaktické hry
- samostatná, skupinová práce žáků
- projektové vyučování v rámci několika třídních projektů
- vycházky do přírody, výlety, exkurze
- praktické činnosti na školním pozemku, ve školní kuchyňce
- besedy spojené s praktickými ukázkami (hasiči, policie)

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Přírodověda směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Na úrovni předmětu Přírodověda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Průběžným hodnocením a individuálním přístupem motivujeme žáky k aktivnímu přístupu k učení
- Dáváme žákům příležitost využívat svých zkušeností při výuce (ekologická témata, chemie v domácnosti)
- Zařazováním práce na školním pozemku, ve cvičné kuchyňce umožňujeme žákům využít teoretické poznatky v praxi a v chemii demonstrovat jednoduché pokusy

Kompetence k řešení problému

Na úrovni předmětu Přírodověda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Nápodobou a modelovými situacemi (bezpečné chování v přírodě, první pomoc) vytváříme u žáků vlastní prožitky, kterých mohou využít při řešení problémových situací
- Užitím názorných pomůcek a konkretizací umožňujeme žákům postupné pochopení problému, který je dán novou učební látkou

Kompetence komunikativní

Na úrovni předmětu Přírodověda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Zjednodušeným slovním sdělením a názorem usilujeme o pochopení daného úkolu či problému
- Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a trénujeme komunikaci v různých situacích (spolupráce při projektových úlohách, ...)
- Zařazujeme úkoly, které směřují k porozumění slovních pokynů, obrazových materiálů a běžně užívaných symbolů (orientace na mapě, symboly na chemických přípravcích, důležitá telefonní čísla, ...)

Kompetence sociální a personální

Na úrovni předmětu Přírodověda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Pravidelným zařazováním vycházek a exkurzí, účastí na výukových programech mimo školu upevňujeme vhodné sociální chování v daných situacích
- Při práci ve skupinách motivujeme žáky, aby byli ochotni dle svých možností ostatním nabídnout pomoc nebo sami dokázali o pomoc požádat
- Rozhovorem, dramatizací, sledováním výukových filmů zaměřených k rozpoznání nevhodného a rizikového chování seznamujeme žáky s možným psychickým a fyzickým zneužíváním vlastní osoby

Kompetence občanské

Na úrovni předmětu Přírodověda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Praktickými činnostmi – sběr a třídění odpadu, práce na školním pozemku, ohleduplné chování v přírodě, se žáci podílejí na ochraně životního prostředí
- Pravidelným zařazováním besed s hasiči a policií se žáci seznamují s různými krizovými situacemi a získávají povědomí, jak se v nich chovat

Kompetence pracovní

Na úrovni předmětu Přírodověda jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- Vysvětlováním a praktickými činnostmi učíme žáky správně používat pracovní nářadí na školním pozemku i vybavení ve školní kuchyňce
- Pravidelným hodnocením výsledků práce posilujeme u žáků schopnost přijímat hodnocení výsledků své práce

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl: Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Předpokládáme, že žák: - Jmenuje tělesa (v určitém vymezeném prostoru – např. ve třídě), která jsou v klidu vzhledem ke svému okolí - Jmenuje tělesa (v určitém vymezeném prostoru), která jsou v pohybu vzhledem ke svému okolí	Pohyb a klid těles	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů)
Rozeznat zdroje tepla	- Uvede zdroje tepla ze svého okolí (třída, domov) - Dle obrázku popíše různé zdroje tepla	Zdroje tepla	Ev – Vztah člověka k prostředí – využívání energií
Rozpoznat jednotlivá skupenství	Rozliší skupenství kapalná a pevná, uvede jejich příklady	Skupenství látek	Pč – pevné a kapalně látky ve školní kuchyňce, dílně
Rozeznat zdroje zvuku	- Uvede příklady zdroje zvuku ze svého okolí - Uvede hudební nástroje jako původce tónů - Vyjmenuje několik hudebních nástrojů	Zvuk, zdroje zvuku	Hv – hudební nástroje a jejich zvuky
Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	- Podle obrázků popíše situace s nadměrným hlukem - Uvede příklady pomůcek, které nás chrání před nadměrným hlukem (dle obrázků)	Škodlivost nadměrného hluku	Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vyhledávání příkladů nadměrného hluku v okolí
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl: Získat základní vědomosti o dění	Předpokládáme, že žák: Vyjmenuje chronologicky roční	Příroda během ročních období	Pč – práce na školním pozemku

v přírodě během ročních období	období • S názorem popíše vzhled listnatých stromů v jednotlivých ročních obdobích • S názorem popíše hry dětí v jednotlivých ročních obdobích • S názorem popíše roční období vzhledem k práci na zahrádce		
• Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• Pojmenuje práce na zahrádce na jaře, v létě, na podzim podle obrázků • Na základě osobní zkušenosti popíše péči o pokojové rostliny během roku • Rozliší ptáky stěhovavé a stálé, uvede příklady, u stálých popíše péči o ně v zimním období	• Péče o rostliny a zvířata během roku	• Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství – práce na poli a zahrádce v jednotlivých ročních obdobích
• Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• Uvede hřib jako příklad jedlé a muchomůrku jako jedovaté houby • S názorem rozliší vhodné x nevhodné chování v lese při houbaření	• Naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• Ev – Ekosystémy - les
• Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• Rozpozná brambory, řepu krmnou a cukrovou a obilí • S názorem popíše práci na poli související s výše uvedenými plodinami • S názorem uvede příklady finálních výrobků z daných plodin	• Hospodářsky důležité rostliny a jejich pěstování (brambory, řepa, obilí)	• Pč – příprava jednoduchého pokrmu z brambor ve školní kuchyňce
• Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů	• Rozpozná nejběžnější ovoce a zeleninu a třídí je • Uvede psa a kočku jako nejběžnější chovaná domácí zvířata a popíše dle názoru péči o ně	• Ovoce, zelenina • Pes, kočka – péče o ně	• Pč – práce na školním pozemku
• Znat jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• Pojmenuje základní části lidského těla a demonstruje je na své osobě • Vyjmenuje lidské smysly a popíše jejich funkce • S obrázkovým názorem pojmenuje vnitřní orgány lidského těla – mozek, plíce, srdce, žaludek, játra, střeva,	• Lidské tělo a jeho části	

	ledviny, močový měchýř		
• Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• Zvolí vhodné oblečení pro pobyt v přírodě • S názorem popíše zásady bezpečného koupání v přírodě • Uvede místa, kde je nebezpečné schovávat se při bouři • Upozorní na nutnost používání ochranných prostředků proti klíšťatům	• Základní pravidla bezpečného chování v přírodě	• Ev – Ekosystémy – les, vodní zdroje
• Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• Třídí správně odpad ve škole • Uvede rizika vypalování suché trávy • Uvede rizika spojená s kouřením a rozdělováním ohňů v lese • S názorem popíše chování v chráněné krajinné oblasti	• Ochrana přírody na úrovni jedince	• Ev – Vztah člověka k prostředí – ochrana přírody
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU Žák by měl: • Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	Předpokládáme, že žák: • Na mapě Evropy vyhledá mapu České republiky • Na mapě Evropy i České republiky ukáže hranice České republiky • Pozná vlajku České republiky a podle vzoru ji vybarví	• Orientace na mapě Evropy	• EGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa
• Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• Na mapě České republiky vyhledá hlavní město • Na mapě České republiky vyhledá region, ve kterém žije	• Orientace na mapě České republiky	• Čt – čtení v mapě
• Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• Podle obrázku pojmenuje dopravní prostředky • Rozliší dopravní prostředky motorové a bezmotorové • S názorem vyjmenuje dopravní prostředky, které jezdí po silnici, po kolejích, plují po vodě, létají ve vzduchu • Rozlišuje zvuková a světelná	• Dopravní prostředky	• M – slovní úlohy s dopravní tematikou

	znamení, která nás informují o pohybu vozidel (semaforey, železniční přejezdy, ...)		
Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- Respektuje pokyny vyučujícího ohledně bezpečného pobytu v přírodě - Demonstruje podle vzoru zásady první pomoci při možných zraněních v přírodě	Bezpečné chování v přírodě	Tv – pohybové aktivity žáků
Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	S pomocí demonstračních materiálů doplní příklady živelních pohrom, při nácviku respektuje pokyny vyučujícího ohledně chování v těchto situacích	- Živelné pohromy - Nácvik chování při živelních pohromách	Čt – jednoduché pokyny a telefonní čísla na demonstračních materiálech

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl: Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Předpokládáme, že žák: - Seřadí dané dopravní prostředky podle rychlosti, přičemž má k dispozici jejich průměrnou rychlost - S pomocí doplní, zda se jedná o pohyb či klid dopravního prostředku (cestujícího v něm) vzhledem ke zvolenému objektu	Pohyb a klid těles	M – porovnávání čísel OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů)
Rozeznat zdroje tepla	- S názorem popíše zdroje tepla využívané člověkem dříve a dnes - Dle názoru a vlastní zkušenosti vyjmenuje několik předmětů z domácnosti, které mohou být i zdrojem tepla (různé spotřebiče)	Zdroje tepla	Ev – Vztah člověka k prostředí – využívání energií

Rozpoznat jednotlivá skupenství	Rozliší skupenství kapalná a pevná a na základě jednoduchých pokusů s nimi, popisuje s pomocí jejich vlastností	Skupenství látek	Pč – pevné a kapalně látky ve školní kuchyňce, dílně
Rozeznat zdroje zvuku	- Vysvětlí vznik hlasu jako chvění hlasivek - S pomocí demonstrace vysvětlí vznik tónu jako chvění strun (strunné nástroje), vzduchu (dechové nástroje), kovu nebo dřeva (bicí nástroje)	Zvuk, zdroje zvuku	Hv – hudební nástroje a jejich zvuky
Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	- Na základě praktických zkušeností vysvětlí, jak v běžném životě využíváme špatných vodičů zvuku - Uvede příklady zdravotních obtíží člověka vystaveného nadměrnému hluku - Uvede příklady negativního dopadu nadměrného hluku na životní prostředí	Škodlivost nadměrného hluku	Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vyhledávání příkladů nadměrného hluku v okolí
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl: Rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	Předpokládáme, že žák: Na podkladě jednoduchých pokusů týkajících se rozpustnosti látek ve vodě popíše výsledky těchto pokusů	Vlastnosti látek – rozpustnost (látky, které žáci znají ze svého bezprostředního okolí)	Pč – jednoduché pokusy pro demonstraci vlastností látek (školní kuchyňka)
Rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	- Na základě demonstrací (názorné a obrázkové) uvede, k čemu potřebujeme vodu - Pojmenuje vodní zdroje v okolí školy - S pomocí učitele a podle obrázků vyjmenuje další vodní zdroje	- Voda, význam vody pro život - Vodní zdroje	Ev – Ekosystémy – Vodní zdroje (vodní zdroje v okolí školy)
Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	- Vyjmenuje nejběžnější čisticí prostředky používané v domácnosti, dle pokynů je bezpečně používá (v hodinách praktických činností) - S pomocí rozlišuje symboly na druhotných surovinách a správně je	- Bezpečné používání čisticích prostředků - Třídění druhotných surovin	Ev – Vztah člověka k prostředí – ochrana životního prostředí (třídění odpadu)

• Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	třídí • Uvede, k čemu slouží léky a příklady situací, kdy je člověk užívá • Uvede možnosti získání léků • S pomocí vysvětlí význam dodržování dávkování léků dle pokynů lékaře • Vyjmenuje základní návykové látky, s nimiž se běžně setkává ve svém okolí – alkohol, tabák a popíše jejich negativní účinky na zdraví člověka	• Léčiva a návykové látky • Simulační hry – nabízení x odmítání návykových látek	• OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne (simulační hry – odmítání návykových látek)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl: • Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	Předpokládáme, že žák: • Přiřadí správné obrázky stromů k jednotlivým ročním obdobím a svou volbu stručně zdůvodní • Přiřadí správné obrázky her dětí v jednotlivých ročních obdobích a svou volbu stručně zdůvodní • Přiřadí správné obrázky týkající se práce na zahrádce k jednotlivým ročním obdobím a svou volbu stručně zdůvodní	• Příroda během ročních období	• Pč – práce na školním pozemku
• Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• Pojmenuje práce na zahrádce a na poli na jaře, v létě, na podzim podle obrázků • S názorem popíše péči o ptáky a zvířata v zimě • Dle obrázků popíše péči o pokojové rostliny během roku • Pečuje o školní pozemek, květiny ve třídě během školního roku • V zimě krmí ptáčky a nosí potravu zvířatům do krmelce	• Péče o rostliny a zvířata během roku	• Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství – práce na poli a zahrádce v jednotlivých ročních obdobích
• Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• Rozliší na obrázcích několik jedlých a jedovatých hub • S pomocí schématických obrázků	• Naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• Ev – Ekosystémy - les

	uvede hlavní zásady sběru hub • Uvede, do čeho houby sbíráme i jak je skladujeme		
• Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• Rozpozná brambory, řepu krmnou a cukrovou a obilí – vyjmenuje některé druhy (ale nemusí je umět rozlišit) • S názorem popíše práci na poli související s jednotlivými plodinami • S názorem schématicky popíše postup zpracování výše uvedených plodin a příklady finálních výrobků z nich	• Hospodářsky důležité rostliny a jejich pěstování (brambory, řepa, obilí)	• Pč – příprava jednoduchého pokrmu z uvedených plodin ve školní kuchyňce
• Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů	• Rozpozná nejběžnější ovoce a zeleninu a třídí je na pěstované u nás a cizokrajné • Uvede příklady zahradních a pokojových květin, popíše péči o ně • Rozpozná několik sladkovodních ryb, uvede kapra v souvislosti s českými vánočními tradicemi • Uvede několik příkladů mořských ryb, vyhledá je na obrázku • S pomocí otázek popíše stavbu těla ryb • Uvede dle názoru několik dalších živočichů, kteří žijí ve vodě nebo v její blízkosti a uvede, čím se živí	• Ovoce, zelenina – domácí, cizokrajné • Péče o zahradní a pokojové rostliny, nejznámější příklady • Ryby sladkovodní, mořské • Další živočichové žijící ve vodě nebo v její blízkosti	• Ev – Ekosystémy – vodní zdroje (rybník, řeka)
• Znat jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• Popíše s demonstrací stavbu horní a dolní končetiny • Formou odpovědi ano – ne popíše, co člověk potřebuje k životu • S názorem ukáže jednotlivé části dýchacího ústrojí • Uvede příklady běžných onemocnění dýchacího ústrojí • Uvede příklady, co škodí a prospívá plicím • Uvede, kudy proudí krev v těle a co ji	• Stavba horní a dolní končetiny • Základní podmínky života člověka • Dýchací ústrojí • Cévní soustava • První pomoc při drobných poraněních	• Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv prostředí na zdraví člověka

	pohání • Demonstruje postup první pomoci při drobných poraněních – odřeniny, malé řezné rány, krvácení z nosu • Ukáže, kde se měří tep • Ukáže místo uložení srdce • S názorem uvede, co škodí srdci		
• Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• Zvolí vhodné oblečení pro pobyt v přírodě a zdůvodní to • S názorem popíše základní vybavení lékárničky k výletům do přírody • Demonstruje zásady první pomoci při poraněních v přírodě • S názorem popíše zásady bezpečného koupání v přírodě a uvede možná nebezpečí • Uvede místa, kde je nebezpečné se schovávat při bouřce a zdůvodní to • Upozorní na nutnost používání ochranných prostředků proti klíšťatům a zdůvodní to • Uvede dle názoru hlavní zásady pro pobyt na horách a popíše rizika	• Základní pravidla bezpečného chování v přírodě	• Ev – Ekosystémy – bezpečný pobyt v přírodě
• Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• Třídí správně odpad ve škole a zdůvodní proč • Uvede příklady ohroženého hmyzu a drobných zvířat při vypalování suché trávy • Uvede rizika spojená s kouřením a rozděláváním ohňů v suchém období v přírodě • Dodržuje předepsaný řád v chráněné krajinné oblasti • Zdůvodní význam nehlukného pobytu v lese • Uvede nebezpečí pro vodní živočichy při znečišťování potoků a řek (umývání aut)	• Ochrana přírody na úrovni jedince	• Ev – Vztah člověka k prostředí – ochrana přírody

	• Zdůvodní, proč v přírodě neodhazujeme odpadky • Popíše význam sběru žaludů, kaštanů pro zimní krmení zvěře • Přikrmuje v zimě ptáky i ostatní zvířata v okolí školy		
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU Žák by měl: • Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	Předpokládáme, že žák: • Orientuje se na mapě podle barev – rozliší vodstvo a horstvo • S pomocí mapy České republiky vyhledá řeky: Vltavu, Labe • S pomocí mapy České republiky vyhledá pohoří: Krkonoše, Šumavu, Jeseníky • Získává základní orientaci na globusu – s pomocí vyhledá a pojmenuje světadíly	• Orientace na mapě podle barev • Řeky, pohoří v ČR • Práce s globusem - světadíly	• Čt – čtení zeměpisných názvů v mapě
• Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• S pomocí mapy České republiky ukáže a přečte její sousední státy	• Orientace v mapě České republiky	• EGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa
• Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• Na mapě České republiky vyhledá hlavní město a několik velkých měst, která zná • Na mapě České republiky vyhledá region, ve kterém žije a ukáže jeho velká města	• Orientace na mapě České republiky a daného regionu	• Čt – čtení v mapě
• Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• Pojmenuje základní dopravní značky pro chodce a cyklisty, s pomocí vysvětlí jejich význam • Používá pojmy pro cestování vlakem a autobusem • Má osvojena pravidla pro cestování dopravními prostředky a v praxi je dodržuje • Vyjmenuje způsoby dopravy v regionu	• Dopravní prostředky a jednoduché dopravní situace • Chování v dopravních prostředcích • Doprava v regionu školy	• M – slovní úlohy s dopravní tematikou

• Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• Orientuje se v základních pravidlech silničního provozu pro chodce (přesuny po silnicích) • Dodržuje pravidla bezpečného pobytu v přírodě – dle pokynů vyučujícího • Při praktických cvičeních poskytne první pomoc (dle demonstrace) – při poranění, při záchvatu • Vybaví si telefonní čísla tísňového volání	• Pravidla bezpečného chování v přírodě • Zásady první pomoci • Telefonní čísla tísňového volání	• Tv – pohybové aktivity žáků
• Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• Uvede příklady živelních pohrom • Při nácviku respektuje pokyny vyučujícího ohledně chování v těchto situacích	• Živelné pohromy • Nácvik chování při živelních pohromách	• Tv – pohybové aktivity žáků

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl: • Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Předpokládáme, že žák: • Seřadí podle rychlosti dané dopravní prostředky • Doplní, zda se jedná o pohyb či klid dopravního prostředku (cestujícího v něm) vzhledem ke zvolenému objektu • Pomocí jednoduchých pokusů objasní tření jako ztížení pohybu • Z příkladů vyvodí, kdy tření usnadní pohyb	• Pohyb a klid těles • Tření – objasnění pojmu na konkrétních příkladech	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů) • Pč – jednoduché pokusy k objasnění pojmu tření

Rozpoznat jednotlivá skupenství	- Na podkladě pokusů s vodou, určí teplotu jako podstatnou podmínku přeměny kapalného skupenství na plynné nebo tuhé, tuhého na kapalné - Rozliší skupenství pevné, kapalné, plynné	Skupenství látek	Pč – demonstrace skupenství vody (školní kuchyňka)
Být informován o zdrojích elektrického proudu	- Uvede elektrárnu jako výrobce elektrické energie - Vyjmenuje druhy elektráren (tepelná, vodní, jaderná) - Dle obrázku pojmenuje elektrárny alternativní – větrná, sluneční - Dle obrázku pojmenuje změny elektrické energie v jiné druhy energie – tepelná, světelná, pohybová a uvede příklady uvedených přeměn - Uvede, čím měříme spotřebu elektrické energie - Vysvětlí ekonomickou výhodu šetření elektrické energie	- Výroba elektrické energie - Přeměna elektrické energie v jiné druhy energií	Ev – Vztah člověka k prostředí – význam šetření elektrické energie
Znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	- Dle obrázkových demonstrací vysvětlí zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji - Uvede telefonní čísla, na kterých přivolá pomoc, setká-li se se zraněným elektrickým proudem	Zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl: Rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	Předpokládáme, že žák: - Odhadne rozpustnost běžných látek ze svého okolí, ověří jednoduchými pokusy - Popíše na základě pokusu vliv míchání a teploty na rychlost rozpouštění látek	Vlastnosti látek – rozpustnost (látky, které žáci znají ze svého bezprostředního okolí)	Pč – jednoduché pokusy pro demonstraci vlastností látek (školní kuchyňka)
Rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	- Popíše podle obrázku, k čemu potřebujeme vodu - Podle obrázků pojmenuje vodní zdroje a uvede, které z nich se	- Voda, význam vody pro život - Vodní zdroje - Voda pitná, užitková, odpadní	Ev – Ekosystémy – Vodní zdroje (vodní zdroje v okolí školy) Ev – Základní podmínky života – voda – pitná voda a její získávání

	nacházejí v okolí školy - Rozliší zdroje pitné a užitkové vody (dle obrázků a schématických znázornění) - Uvede ze svého okolí příklady, kde vzniká odpadní voda		
Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	- S pomocí objasní pojem vzduch – kde se nachází, barva, čistota - Popíše výsledek jednoduchého pokusu o významu kyslíku pro život	- Vzduch – objasnění pojmu - Význam kyslíku pro život (pokusy s rostlinami, hořící svíčkou, ...)	Ev – Základní podmínky života – vzduch – význam kyslíku pro život (demonstrace jednoduchými pokusy)
Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	- Na základě přímého pozorování popíše znečišťování vzduchu vlivem automobilové dopravy - Podle obrázků popíše možnosti znečišťování vody i ovzduší vlivem činnosti člověka	Znečišťování vody, ovzduší vlivem činnosti člověka	Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – znečišťování vody, ovzduší
Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	- Při hodinách praktických činností adekvátně užívá běžných čisticích prostředků a při práci s nimi používá ochranné prostředky - Rozlišuje symboly na druhotných surovinách a správně je třídí, vysvětlí význam třídění odpadu - Podle etikety rozliší hořlaviny - Vyjmenuje základní zásady při práci s hořlavinami - Dle pokynů demonstruje první pomoc při popálení	- Bezpečné používání čisticích prostředků - Třídění druhotných surovin - Hořlaviny – zásady zacházení, první pomoc při popálení	Pč – užívání běžných čisticích prostředků např. ve školní kuchyňce Ev – Vztah člověka k prostředí – ochrana životního prostředí (třídění odpadu)
Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	- Vysvětlí význam dodržování dávkování léků dle pokynů lékaře - Uvede možnosti nahrazení vitaminových doplňků přirozenými zdroji vitaminů - S pomocí schématického znázornění popíše negativní účinky drog na zdraví člověka - Uvede, jak se správně zachovat, pokud mu někdo drogu nabízí	- Léčiva a návykové látky - Simulační hry – nabízení x odmítání návykových látek - Vitamíny a jejich zdroje	OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne (simulační hry – odmítání návykových látek)

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl: • Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	Předpokládáme, že žák: • Rozliší na obrázcích několik jedlých a jedovatých hub • Odpoví správně na otázky týkající se hlavních zásad sběru hub • Uvede nejběžnější způsoby zpracování hub • Popíše zásady první pomoci při otravě houbami	• Naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• Ev – Ekosystémy - les
• Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů	• Rozliší přírodu na živou a neživou, uvede příklady • Uvede základní podmínky pro pěstování rostlin • Popíše stavbu stromu (kořen, kmen, koruna) • Vysvětlí význam stromů pro životní prostředí • Popíše stavbu vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • Uvede několik příkladů léčivých rostlin, jejich význam, způsob sběru, sušení • Uvede hospodářsky významné druhy zvířat, vysvětlí jejich užitek pro člověka	• Živá a neživá příroda • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Stavba stromů a jejich význam pro životní prostředí • Stavba rostlinného těla • Léčivé rostliny • Hospodářská zvířata a jejich význam pro člověka	• Ev – Základní podmínky života – základní podmínky pro pěstování rostlin
• Znat význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• Uvede typy lesů podle stromů, které zde rostou – jehličnaté, listnaté, smíšené • Uvede příklady listnatých a jehličnatých stromů v lese • S názorem uvede škůdce lesních stromů • Dle obrázku pojmenuje nejčastěji se vyskytující keře na okrajích lesa – šípek, maliní, ostružiní, trnka • Uvede příklady lesních bylin a plodů	• Společenství stromů, rostlin a hub	• Ev – Ekosystémy - les

• Znat jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	– kapradí, jahody, borůvky, houby • S názorem ukáže jednotlivé části trávicího ústrojí • Z nabídky potravin sestaví jídelníček na běžný den • Roztřídí potraviny na zdravé x nezdravé • Uvede zásady péče o zuby • Popíše zásady péče o nemocného s žaludeční nevolností • S názorem odpoví na otázky týkající se vylučovacího ústrojí • Uvede množství tekutin, které by měl člověk denně vypít • Uvede, co škodí ledvinám • Popíše, jak chránit kůži při opalování • S názorem odpoví na otázky ohledně vzniku nového života – rostliny, zvířata, člověk • Uvede datum svého narození	• Trávicí ústrojí • Zdravá výživa • Běžná onemocnění trávicího ústrojí • Vylučovací ústrojí • Ochrana ledvin a kůže • Vznik nového života	• Pč – příprava pokrmu se zřetelem na zdravou výživu
• Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• Rozliší na obrázcích činnosti prospěšné x škodlivé přírodnímu prostředí	• Lidské činnosti - pomáhající a poškozující přírodní prostředí	• Ev – Základní podmínky života – ochrana přírodního prostředí
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU Žák by měl: • Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	Předpokládáme, že žák: • Orientuje se na mapě podle barev – rozliší vodstvo, horstvo, nížiny • S pomocí mapy České republiky vyhledá řeky: Vltavu, Labe, Moravu • S pomocí mapy České republiky vyhledá pohoří: Krkonoše, Šumavu, Jeseníky, Krušné hory • Získává základní orientaci na globusu – s pomocí vyhledá a pojmenuje světadíly, podle barvy rozliší oceány (bez pojmenování)	• Orientace na mapě podle barev • Řeky, pohoří, nížiny v ČR • Práce s globusem – světadíly, oceány	• Čt – čtení zeměpisných názvů v mapě
• Najít na mapě zeměpisnou polohu	• Na mapě Evropy vyhledá Českou	• Orientace na mapě Evropy – Česká	• EGS – Objevujeme Evropu a svět –

České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	republiku, s pomocí mapy vyjmenuje její sousední státy	republika a její sousedé	naše vlast a Evropa
Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	- Zařadí obec Březeje i lokalitu školy do kraje Vysočina - Na podrobné mapě kraje Vysočina vyhledá obec Březeje a její okolí	Orientace na mapě kraje Vysočina – lokalizace školy a nejbližší oblasti	Čt – čtení zeměpisných názvů v mapě
Orientovat se na mapě města podle významných bodů	- S pomocí se orientuje v turistické mapě blízkého okolí, respektuje základní turistické značky - Porovná délku jednotlivých turistických tras	Orientace v turistických mapách	M – porovnávání vzdáleností jednotlivých turistických tras
Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	- Pojmenuje základní dopravní značky pro chodce a cyklisty, s pomocí je objasní - Popíše postup při zakoupení jízdenky včetně použití slevy – průkaz ZTP, ZTP/P - Má osvojena pravidla pro cestování dopravními prostředky a v praxi je dodržuje - Vyjmenuje způsoby dopravy při cestování do zahraničí - S pomocí vyhledá jízdní spoje na internetu	- Dopravní prostředky a jednoduché dopravní situace - Chování v dopravních prostředcích - Zakoupení jízdenky - Vyhledávání v jízdních řádech - Cestování do zahraničí	M – slovní úlohy s dopravní tematikou OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (simulační hry – nákup jízdenky, chování v dopravních prostředcích)
Vědět o přírodních zvláštích a kulturních zajímavostech svého regionu	- V propagačních a informačních materiálech regionu Velké Meziříčí vyhledá (s pomocí) kulturní a přírodní zajímavosti - Vyhledaná data nalezne s pomocí v turistické mapě	Přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti regionu Velké Meziříčí	Čt – orientace v turistické mapě
Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- S upozorněním dodržuje základní pravidla silničního provozu pro chodce (přesuny po silnicích) - Pro pobyt v přírodě zvolí adekvátní oblečení, dle pokynů si sbalí batoh na krátký turistický výlet - Při praktických cvičeních poskytne první pomoc (dle demonstrace) – při	- Pravidla bezpečného chování v přírodě - Zásady první pomoci - Telefonní čísla tísňového volání	Tv – pohybové aktivity žáků

	poranění, při záchvatu • Mobilním telefonem v případě potřeby přivolá pomoc - telefonní čísla tísňového volání		
• Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• Uvede příklady živelních pohrom i informační zdroje, ze kterých se o nich dozví • Při nácviku respektuje pokyny vyučujícího ohledně chování v těchto situacích	• Živelné pohromy • Nácvik chování při živelních pohromách	• Tv – pohybové aktivity žáků

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl: • Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Předpokládáme, že žák: • Uvede, jak se jmenuje přístroj k měření rychlosti ve vozidlech • Pojmenuje dopravní značky omezující rychlost, vysvětlí jejich opodstatnění • Uvede příklad některých jednoduchých nástrojů ze školní dílny, které jsou upravené páky	• Pohyb a klid těles • Tření – objasnění pojmu na konkrétních příkladech • Jednoduché stroje – páka a jejich užití v praxi	• Pč – jednoduché pokusy k objasnění pojmu tření, užití páky v praxi
• Rozpoznat jednotlivá skupenství	• Popíše přeměnu skupenství látek na podkladě pokusů s vodou • Uvede příklady látek pevných, kapalných a plynných	• Skupenství látek	• Pč – demonstrace skupenství vody (školní kuchyňka)
• Být informován o zdrojích elektrického proudu	• Uvede zásuvku, baterie a autobaterie jako zdroje elektrického proudu • Rozliší zdroje elektrického proudu a	• Zdroje elektrické energie a spotřebiče	

	spotřebiče Pojmenuje zdroj elektřiny a spotřebič na jízdním kole		
Znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	- Popíše postup první pomoci při úrazu proudem - Jako nejdůležitější zásady při práci s elektrickými přístroji uvede: zákaz umístění elektrických spotřebičů v blízkosti vody nebo ve vlhkém prostředí, neopravovat spotřebiče, které jsou připojeny k vedení, nezapínat do jedné zásuvky větší množství spotřebičů, vypínat spotřebiče (žehlička, vařič, ...), pokud někam odcházíme - Vysvětlí nebezpečí pohybu dětí v blízkosti stožárů vysokého napětí	Zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	Pč – práce s elektrickými spotřebiči
Rozpoznat zdroje světla	- Uvede příklady zdrojů světla - Rozliší zdroje světla od těles, která světlo jen odrážejí - Dle obrázků a jednoduchých demonstrací uvede příklady využití zrcadel	- Zdroje světla - Využití zrcadel - Základní anatomie oka – funkce duhovky	
Být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	- Uvede tvar Země jako koule - Formou odpovědi na otázku uvede, že Země se otáčí kolem Slunce i kolem své osy - Vysvětlí s pomocí otázek střídání ročních období jako důsledek pohybu Země kolem Slunce - Vysvětlí s pomocí otázek střídání dne a noci jako důsledek otáčení Země kolem své osy	Pohyby planety Země a jejich důsledky	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl: Rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	Předpokládáme, že žák: - Na příkladech zdůvodní, k čemu potřebujeme vodu - Popíše použití pitné a užitkové vody	- Voda, význam vody pro život - Voda pitná, užitková, odpadní - Voda minerální	Ev – Základní podmínky života – voda – pitná voda a její získávání Ev – Vztah člověka k prostředí –

	• Uvede příklady názvů některých minerálních vod a s pomocí popíše jejich význam • Vysvětlí na příkladech pojem odpadní voda		čističky odpadních vod, jejich význam
• Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• Objasní pojem vzduch – kde se nachází, barva, čistota • Objasní význam kyslíku pro rostliny a živé organismy	• Vzduch – objasnění pojmu • Význam kyslíku pro život	• Ev – Základní podmínky života – vzduch – význam kyslíku pro život (demonstrace jednoduchými pokusy)
• Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	• Uvede příklady zdravotních obtíží člověka při silně znečištěném ovzduší • Určí místo výskytu smogu • S pomocí popíše důsledky úniku nebezpečných látek do vodních zdrojů	• Znečišťování vody, ovzduší vlivem činnosti člověka	• Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – znečišťování vody, ovzduší
• Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• Rozliší různé druhy léků – tuhé, tekuté, ... • Demonstruje různá dávkování léků dle pokynů lékaře • Objasní význam zdravého stravování na zdraví člověka, uvede příklady • Popíše negativní účinky drog na zdraví člověka • Uvede, jak se správně zachovat a na koho se obrátit, pokud mu někdo drogu nabízí	• Léčiva a návykové látky • Význam zdravého stravování pro zdraví člověka	• OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne (simulační hry – odmítání návykových látek)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl: • Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů	Předpokládáme, že žák: • Uvede několik příkladů cizokrajných zvířat chovaných v ZOO • S názorem objasní správné chování návštěvníka v ZOO • S pomocí otázek objasní význam chráněných krajinných oblastí i správné chování v nich	• Zvířata v ZOO • Chráněné krajinné oblasti	• Ev – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – význam chráněných krajinných oblastí
• Znat význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• Odpoví správně na otázky o významu lesa jako zdroji kyslíku, zásobárny	• Význam lesa, jeho obnova a ochrana	• Ev – Ekosystémy - les

	vody, místa relaxace, ... • Popíše postup při výsadbě lesních stromků • Vysvětlí, jak vznikají polomy • Uvede odstraňování polomů jako prevenci škůdců lesních stromů		
• Znat jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• S názorem objasní souvislost mezi hygienou a zdravím • S názorem rozliší pojmy úraz x nemoc, uvede příklady z obrázků • Uvede několik příkladů nemocí (úrazů), kdy musí pacient do nemocnice • Uvede několik příkladů onemocnění, která vyžadují domácí léčení • S pomocí otázek popíše rozdíly mezi mužem a ženou • Popíše dle obrázku tělesné změny v období dospívání • Uvede důležité vlastnosti pro výběr partnera • Formou odpovědí na otázky objasní pojem antikoncepce	• Hygiena a zdraví • Úraz x nemoc • Pobyt v nemocnici • Domácí léčení • Sexuální výchova	
• Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	• Rozliší na obrázcích činnosti prospěšné x škodlivé přírodnímu prostředí • Uvede příklady těchto činností ze svého okolí	• Lidské činnosti - pomáhající a poškozující přírodní prostředí	• Ev – Základní podmínky života – ochrana přírodního prostředí
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU Žák by měl: • Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	Předpokládáme, že žák: • Orientuje se na mapě podle barev – rozliší vodstvo, horstvo, nížiny • S pomocí mapy vyhledá řeky: Vltavu, Labe, Moravu, Dyji • S pomocí mapy vyhledá pohoří: Krkonoše, Šumavu, Jeseníky, Krušné	• Orientace na mapě podle barev • Řeky, pohoří, nížiny v ČR • Orientace na mapě světa – světadíly, oceány)	• Čt – čtení zeměpisných názvů v mapě

	hory, Beskydy Na mapě světa vyhledá s individuální pomocí světadíly a oceány		
Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	- Na mapě Evropy vyhledá Českou republiku, s pomocí mapy vyjmenuje její sousední státy a označí je jako členy Evropské unie - Podle vzoru přiřadí sousedním státům jejich vlajky - Správně vybarví vlajku České republiky a podle vzoru vlajku Evropské unie	Orientace na mapě Evropy – Česká republika a její sousedé	EGS – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa EGS – Jsme Evropané – Evropská unie
Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	- Zařadí obec Březejc i lokalitu školy do kraje Vysočina - Na podrobné mapě kraje Vysočina vyhledá obec Březejc a její okolí i dětské středisko Březejc	Orientace na mapě kraje Vysočina – lokalizace školy a nejbližší oblasti	Čt – čtení zeměpisných názvů v mapě
Orientovat se na mapě města podle významných bodů	- S individuální pomocí se orientuje v turistické mapě blízkého okolí, respektuje základní turistické značky - Na mapě města s pomocí vyhledá významné body a podle turistických značek je identifikuje	Orientace v turistických mapách	Čt – čtení zeměpisných názvů v mapě
Vědět o přírodních zvlášttech a kulturních zajímavostech svého regionu	- V propagačních a informačních materiálech regionu Velké Meziříčí a kraje Vysočiny vyhledá (s pomocí) kulturní a přírodní zajímavosti - Vyhledaná data nalezne s pomocí v turistické mapě	Přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti regionu Velké Meziříčí a kraje Vysočina	Čt – orientace v turistické mapě
Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- Dodržuje základní pravidla silničního provozu pro chodce (přesuny po silnicích) - Pro pobyt v přírodě zvolí adekvátní oblečení, do batohu si sbalí věci potřebné na krátký turistický výlet - Dodržuje pravidla bezpečného pobytu v přírodě i pravidla pro ochranu přírody	- Pravidla bezpečného chování v přírodě - Zásady první pomoci - Telefonní čísla tísňového volání	Tv – pohybové aktivity žáků

	• Při praktických cvičeních poskytně první pomoc – při poranění, při záchvatu • Mobilním telefonem v případě potřeby přivolá pomoc - telefonní čísla tísňového volání		
• Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• Uvede nejčastější živelné pohromy i informační zdroje, ze kterých se o nich dozví • Při nácviku dodržuje pokyny vyučujícího ohledně chování v těchto situacích	• Živelné pohromy • Nácvik chování při živelních pohromách	• Tv – pohybové aktivity žáků

5.9. Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Výuka probíhá ve všech ročnících. Předmět Hudební výchova zahrnuje složky Vokální a instrumentální činnosti, Poslechové činnosti a Hudebně pohybové činnosti, jejichž obsah se prolíná a vzájemně na sebe navazuje. Tyto složky budou začleňovány souběžně v průběhu vyučovacích hodin (nikoli odděleně).

Časová dotace vyučování předmětu Hudební výchova na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	1	1	1	1	1	1	6	0

Časová dotace vyučování předmětu Hudební výchova na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	1+1	1+1	1+1	1+1	8	4+4

Hudební výchova je vyučována nejčastěji ve třídě vybavené hudebními nástroji, pomůckami a zvukovou technikou, dále ve speciální místnosti pro metodu snoezelen, v prostorách pro společná vystoupení žáků, v blízkém okolí školy (při vycházkách, táborácích, projektových dnech,...), do výuky jsou zařazovány návštěvy koncertů, festivalů pro děti a jiných kulturních akcí.

Cílem předmětu je rozvíjení hudebnosti žáků, utváření kladného vztahu k hudbě a kultivace emocionálního citění a prožívání hudby. Hudební činnosti podporují rozvoj hudebních schopností a individuálních dovedností žáků (sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových), rozvíjejí jejich kreativitu a poskytují příležitost k seberealizaci, odreagování a uvolnění napětí. Plní tak i funkci psychoterapeutickou. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují rozvoj řeči žáků.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita
- OSV – Sociální rozvoj – komunikace, spolupráce a soutěživost, mezilidské vztahy
- EGS – Evropa a svět nás zajímá – hudba, zvyky a tradice národů Evropy

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Hudební výchova:

- nácvik zpěvních a pohybových dovedností
- řízený rozhovor, vypravování
- skupinová práce
- metody aktivního učení
- rytmicizace, melodizace a dramatizace říkadel
- prvky relaxace
- muzikoterapeutické hry a prvky muzikoterapie
- poslechový kvíz
- písničkové soutěžení
- návštěva koncertů a kulturních akcí pro děti

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Hudební výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:**Kompetence k učení:**

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- individuálním přístupem a pozitivní motivací umožňujeme žákům zažívat úspěch
- kladným hodnocením výkonů a pokroků žáka jej motivujeme k dalšímu učení a práci na sobě
- poskytujeme žákům možnost volby (výběr písni, volba hudebního nástroje atd.) a tím podporujeme jejich uvolněnost a následnou kreativitu

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- při osvojování nových znalostí a dovedností postupujeme od jednoduchého k složitějšímu (popěvek – říkadlo – zpěv písně – rytmický doprovod – pohyb..)
- pozitivní motivací a hodnocením odstraňujeme obavy z neúspěchu

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učíme žáky naslouchat ostatním a respektovat hudební cítění a projevy spolužáků
- formou hry rozvíjíme u žáků neverbální komunikaci
- pomocí obrázků, loutek a příběhů stimulujeme rozvoj verbálních a pěveckých dovedností
- zapojováním žáků do školních projektů a společných akcí celé školy podporujeme přátelské vztahy mezi žáky

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných výsledků žáka upevňujeme jeho pocit vlastní jedinečnosti a zvyšujeme jeho sebevědomí
- seznamováním s kulturou a hudebností jiných národů vedeme žáky k respektování a akceptování těchto národů
- návštěvami koncertů a kulturních akcí žákům vštěpujeme správné chování v tomto prostředí

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pravidel chování při hodinách Hv s ponecháním vědomí odpovědnosti při jejich porušení
- vytváříme u žáků smysl pro kulturu a tvořivost, vedeme je k respektování a ochraně našich tradic a kulturního dědictví
- aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění ve škole

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- motivujeme žáky k využívání hudby ve volnočasových aktivitách
- motivací a pozitivním hodnocením vedeme žáky k soustředění se a vytrvalosti při hudebních činnostech

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. - 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: Zpívat jednoduché písně v jeho hlasovém rozsahu	Předpokládáme, že žák: - Zpívá dětské popěvky, jednoduché lidové i umělé písničky zaměřené k ročním dobám, slavnostem a tradičním svátkům - Zopakuje předzpíváný nápěv - Usiluje o co nejlepší výslovnost při rytmicizaci říkadel - Zpěv písní doprovází hrou na tělo - Hraje na jednoduché rytmické nástroje	- Zpěv jednoduchých lidových a umělých písní v rozsahu kvinty - Hra na jednoduché rytmické nástroje - Hra na tělo - Rytmicizace říkadel	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – komunikace OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
Vnímat, rozlišovat a napodobovat zvuky	- Rozlišuje zvuky a šramoty - Napodobuje zvuky zvířat, strojů, činností - Poznává vybrané hudební nástroje a jejich zvuk - Rozezná sílu zvuku	- Zvuky hudebních nástrojů - Hra se zvukem - Sluchová analýza zvuků	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
Soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	- Rozezná mužský, ženský a dětský zpěv - Rozliší skladbu instrumentální a vokální - Aktivně poslouchá krátké písničky pro děti a jednoduché skladby určené dětem	- Skladby a písničky pro děti - Skladby instrumentální a vokální	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
Správně a hospodárně dýchat a snažit se zřetelně vyslovovat při rytmicizaci říkadel a zpěvu	- Dbá na správné držení těla při zpívání a snaží se hospodárně dýchat - Dbá na zřetelnou výslovnost při zpěvu	- Zásady správného držení těla a dýchání - Gymnastika mluvidel	Řv – hra s mluvidly
Reagovat pohybem na hudbu	- Zvládá jednoduché pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami - Pohybuje se podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, pochod) - Reaguje pohybem na tempo hudby - K pohybovému vyjádření užívá loutek a hraček k výrazovému ztvárnění písně	- Pohybové hry s říkadly - Pochod podle hudebního doprovodu - Hra s loutkami, dramatizace	OSV – Sociální rozvoj – komunikace OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost Tv – pohybové aktivity na hudbu

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: Zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	Předpokládáme, že žák: - Zpívá vybrané lidové a umělé písně - Zpívá jednohlas s hudebním doprovodem - Usiluje o správnou výslovnost a o měkké nasazení hlasu	- Zpěv jednoduchých lidových a umělých písní v rozsahu kvinty – oktávy - Zřetelná výslovnost, hospodárné dýchání	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – komunikace OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
Rozlišit hudební a nehumánní zvuk, mluvený a zpívaný hlas; rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší - nižší	- Rozeznává zvuky a šramoty - Určí a zazpívá: krátký x dlouhý tón, vysoký x hluboký tón, silně x slabě - Rozlišuje zvuky hudebních nástrojů (klavír, flétna, housle, kytara)	- Zvuky, šramoty, vlastnosti tónu - Poznávání hudebních nástrojů sluchem	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	- Poslouchá dětské písně v podání dětského pěveckého sboru - Poslouchá folklorní skladby v podání lidových a folklorních souborů - Seznamuje se s krátkými výraznými skladbami známých hudebních skladatelů - Zná pravidla slušného chování při návštěvě koncertu - Relaxuje při poslechu hudby	- Dětské pěvecké sbory, písně pro děti - Folklor - Poslech výrazných skladeb známých skladatelů - Návštěva koncertu pro děti - Hudebně relaxační techniky	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání EGS – Evropa a svět nás zajímá - hudba, zvyky a tradice národů Evropy
Správně hospodařit s dechem při zpěvu, usilovat o co nejlepší výslovnost i při rytimizaci říkadel	- Správně hospodaří s dechem tak, aby dobře frázoval při zpěvu - Zpívá s porozuměním obsahu textu	- Dechová cvičení - Frázování při zpěvu - Gymnastika mluvidel, jazykolamy	
Poznat vybrané rytmické nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	- Aktivně doprovází písničky hrou na Orffovské rytmické nástroje a hrou na tělo - Zvládá jednoduchý ostinální rytmus ve dvoudobém a třídobém metru	- Jednoduchý rytmický ostinální doprovod - Orffovské rytmické i melodické nástroje	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – komunikace OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost

• Propojovat vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	• Hraje pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky • Pohybuje se podle rytmických doprovodů a přizpůsobuje je vzhledem k tempu hudby (chůze, pochod, klus v různém tempu – zrychlování, zpomalování, poskoky) • V pohybovém vyjádření uplatňuje prvky improvizace	• Improvizované vyjádření hudby pohybem • Pochod • Pohybové hry s hudbou	• OSV – Sociální rozvoj – komunikace • OSV – Sociální rozvoj – kreativita • OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost • OSV – Sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí • Tv – pohybové aktivity na hudbu
---	--	--	--

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7. -10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: • Využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	Předpokládáme, že žák: • Respektuje zásady hlasové hygieny s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, hlídá si správný pěvecký postoj • Zpívá v mezích svých možností čistě a snaží se o zvyšování kvality svého pěveckého výkonu • Dbá zásad správného dýchání • Usiluje o správnou a zřetelnou výslovnost	• Hlasová hygiena • Nácvik zřetelné výslovnosti a správného dýchání • Rytmizace říkadel • Upevňování správných pěveckých návyků	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání • OSV – Sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
• Znat a interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	• Zpívá vybrané lidové a umělé písně různých žánrů • Chápe charakter zpívaných písní po stránce melodické i textové • Zpívá a poslouchá jednodušší písně jiných národů • Je seznámen se základními hudebními pojmy: nota, notová osnova, houslový klíč	• Zpěv lidových i umělých písní s pochopením charakteru písně • Zvyšování kvality pěveckého výkonu • Základní hudební pojmy: nota, notová osnova, houslový klíč	• OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání • OSV – Sociální rozvoj – kreativita • OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost • OSV – Sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí • EGS – Evropa a svět nás zajímá - hudba, zvyky a tradice národů Evropy

Doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické nástroje	- Rozeznává těžké a lehké doby v doprovodu - Udrží metrum skladby - Doprovází písně hrou na tělo - Doprovází písně hrou na různé rytmické hudební nástroje (Orffův instrumentář, bubínky, chřestidla) nebo melodické hudební nástroje (zvonkohra, flétna, klávesový nástroj, ...) - dle výběru a možností žáka	- Jednoduchá ostinata - Metrum - Hra na tělo - Hra na rytmické a melodické hudební nástroje, Orffův instrumentář	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – komunikace OSV – Sociální rozvoj – kreativita OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost
Soustředí se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	- Rozpozná zvuky vybraných hudebních nástrojů - Rozlišuje vokální a instrumentální hudbu - Je obeznámen s významnými hudebními skladateli a jejich skladbami - Respektuje pravidla slušného chování při návštěvě koncertu	- Hudební žánry – rozdělení, příklady, tanec - Poznávání hudebních nástrojů - Významní hudební skladatelé a jejich dílo - Pravidla slušného chování na koncertě	OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – kreativita EGS – Evropa a svět nás zajímá - hudba, zvyky a tradice národů Evropy
Zvládnout základní kroky jednoduchého tance	- Účastní se zpěvu a hudebně pohybových aktivit na hudbu různých žánrů - Chápe základní kroky jednoduchých tanců – polka, mazurka, valčík, moderní tance - Relaxuje při poslechu hudby	- Hudebně pohybové hry - Improvizovaný pohyb na hudbu - Základní taneční kroky - Poslech taneční hudby - Relaxační techniky, prvky muzikoterapie	OSV – Sociální rozvoj – kreativita OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost OSV – Sociální rozvoj – komunikace Tv – pohybové aktivity na hudbu

5.10. Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením).

Časová dotace vyučování předmětu Výtvarná výchova na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	2	2	2	2	2	2	12	0

Časová dotace vyučování předmětu Výtvarná výchova na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	1	1	1	1	4	0

Výuka Výtvarné výchovy probíhá ve třídě, v přírodním prostředí v okolí školy, popřípadě v počítačové učebně. Součástí předmětu jsou výtvarné soutěže a návštěvy výstav v blízkém okolí, kde se žáci mohou načerpat inspiraci pro svoji další výtvarnou činnost.

Cílem předmětu je vytvářet u žáků základní manuální dovednosti, seznamovat je s různými výtvarnými technikami a pomůckami, které postupně správně využívají při svých výtvarných činnostech. Důležité je rozvíjet jejich smyslové vnímání, estetické cítění, pozornost, představitivost a fantazii. V hodinách tohoto předmětu dochází také k seznámení žáků s výtvarnou kulturou, kdy poznávají hlavní ilustrátory dětské knihy, navštěvují výstavy a jiné kulturní akce – což přispívá k rozvoji kladných charakterových vlastností a vkusu.

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
- OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena
- OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce soutěživost
- EV – Vztah člověka k prostředí

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výtvarná výchova:

- pozorování
- vyprávění
- vysvětlování
- demonstrace – obrázků, ilustrací,...

- samostatná práce žáků (výtvarné ztvárnění zadaného tématu - jednoduchého)
- skupinová práce žáků
- návštěva výstav, exkurze, soutěže a jiné kulturní akce
- účast na třídních a školních projektech
- prezentace výtvarných prací žáků na výstavách školy

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výtvarná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- napomáháme žákům orientovat se v základních uměleckých stylech
- seznamujeme žáky s tvorbou našich předních ilustrátorů dětských knih
- podporujeme u žáků rozvoj jejich fantazie a představ (dle pohádek)
- navozujeme zájem o nové výtvarné techniky
- směřujeme žáky k sebehodnocení (hodnocení vlastní tvorby – zda odpovídá zadanému tématu,...)
- motivujeme žáky k vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- motivujeme žáky k využívání nových výtvarných technik a postupů
- pomáháme s výběrem technik a pomůcek pro výtvarnou činnost (u nerozhodných žáků)
- zapojujeme žáky do třídních a školních projektů (dle jejich individuálních možností a schopností)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- u žáků aktivujeme slovní zásobu pro vyjádření se ke své výtvarné činnosti (pomocí jednoduchých otázek), popřípadě výsledků spolužáků
- podporujeme u žáků zájem o vnímání výsledků výtvarné činnosti svých spolužáků (vyjádření pocitů, ...)

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- organizujeme pro žáky návštěvy výstav a jiných kulturních akcí
- účastníme se různých soutěží (výtvarné zpracování tématu dle zadání pořadatelem)
- podporujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky – při skupinové činnosti
- vytváříme ve třídě přátelskou atmosféru
- podněcuje žáky ke vzájemné pomoci – slabším a více postiženým spolužákům

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- motivujeme žáky k různým výtvarným soutěžím
- směřujeme žáky k zodpovědnému chování s ohledem na své vlastní zdraví i zdraví ostatních – bezpečnost při práci, bezpečná manipulace s ostrými pomůckami,...

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- motivujeme žáky k dokončení své výtvarné činnosti pro radost z výsledku
- směřujeme žáky k dodržování všech hygienických pravidel při vlastní práci
- nabízíme žákům možnost pracovat s různým výtvarným materiálem (karton, bavlna, vlna, textil, různé modelovací hmoty,...)
- umožňujeme žákům možnost osvojit si různé tradiční i netradiční výtvarné techniky

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: Zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	Předpokládáme, že žák: - Při svých činnostech využívá barevné křídly, pastelky a voskové pastelky - Správně používá (správný úchop) výtvarné nástroje a pomůcky - Otiskuje přírodniny i jiné předměty na výkres - Provádí rozpíjení barevných skvrn barvami - Rozfoukává barevné skvrny na suchém podkladu - S pomocí učitele vybarví linie předkresleného obrázku	- Rozvíjení grafomotoriky - Kresba – barevné křídly, voskový pastel, pastelky - Otisky přírodnin - Práce s vodovými barvami - Kombinované techniky – voskový pastel + vodové barvy	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování Pč – správný úchop pracovních pomůcek, využití pracovních návyků, udržování pracovního místa v pořádku
Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy	- S pomocí učitele rozliší základní barvy (bílá, černá, modrá, červená, zelená) - S pomocí učitele rozlišuje odstíny vedlejších barev (oranžová, fialová, světle modrá,...) - Při svých výtvarných činnostech využívá barev – na míchání, zapouštění,... - Porovná barvy při své činnosti s barvami, které jej obklopují v jeho okolí (ve třídě, v přírodě,...)	- Malba a kresba - Práce s barvami – vodové, temperové	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování Vu – rozmanitost přírody
Rozpoznávat, pojmenovat a porovnávat s dopomocí učitele tvary	- Rozpozná jednoduché základní tvary – čtverec, kruh,... - S pomocí učitele výtvarně zpracovává tvary různých předmětů - Provede kresbu tvarově nenáročných předmětů - obkreslování	- Vyhledávání různých tvarů ve svém okolí a jejich výtvarné zpracování - Práce s nůžkami – vystříhování základních tvarů s pomocí učitele	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání M – základní rovinné obrazce

Rozpoznávat, pojmenovat a porovnávat s dopomocí učitele objekty na příkladech z běžného života	- S pomocí učitele zachytí při kresbě pozorovaný objekt (rozmanitost přírody v jednotlivých ročních obdobích) s přihlédnutím k postižení žáka (dle jeho schopností a možností) - S pomocí učitele ztvárňuje věci, které jej obklopují v nejbližším okolí (běžné věci ve třídě, doma, na ulici,...) - S pomocí učitele jednoduše výtvarně vyjádří vztah k přírodě (jednoduchá kresba přírody – tráva, strom,...)	- Příroda kolem nás - Věci, které nás obklopují	Př – rozmanitost přírody v jednotlivých ročních obdobích
Rozpoznávat, pojmenovat a porovnávat s dopomocí učitele výsledky vlastní tvorby i tvorby ostatních	- S pomocí učitele rozpozná (dle základních znaků) svou vlastní tvorbu - S pomocí učitele rozliší svůj výkres od ostatních spolužáků - Popíše výtvarný projev (to co ztvárnil) svým spolužákům,....	Vnímání a hodnocení výsledků tvůrčí činnosti vlastních i ostatních	Řv – rozvoj komunikačních dovedností - jednoduchý popis (odpovědi na otázky)
Uplatňovat vlastní zkušenosti při tvůrčích činnostech	Na základě vlastních zkušeností výtvarně vyjádří svůj zážitek – jednoduchá kresba (výlet, prázdniny,...)	- Vyjádření pocitů, emocí - Malba a kresba	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání Čt – práce s dětskou literaturou (ilustrace)
Uplatňovat vlastní prožitky při tvůrčích činnostech	- S pomocí učitele výtvarně zpracuje své vlastní prožitky - hlavní postava z pohádky - S pomocí učitele výtvarně sděluje své vlastní prožitky z domova, školy,...	- Svět pohádek - Malba a kresba	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností Čt – práce s dětskou literaturou
Uplatňovat vlastní fantazii při tvůrčích činnostech	Svou představivost (svět pohádek, pohádkové bytosti...) uplatňuje při svých výtvarných činnostech	- Prostředky a postupy pro vyjádření fantazijních představ - Realizace tvůrčího záměru	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠ (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Předpokládáme, že žák: - Orientuje se v základních dovednostech při práci s tužkou, pastelem, štetcem,..... - Správně používá výtvarné pomůcky při své výtvarné činnosti - Rozlišuje různé výtvarné techniky (kresba, malba, koláž, otisky, tisk, ...) a s pomocí učitele k nim volí vhodné výtvarné pomůcky	- Rozvíjení grafomotoriky - Kresba křídou, voskovou pastelkou, uhlím, tuší, tužkou - Malba – vodové a temperové barvy - Koláž – kombinace různých materiálů (papír, přírodniny, textil,...) - Grafické techniky – tiskátka z různých materiálů	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění Ps – správný úchop psacího náčiní (dle možností jednotlivých žáků) Pč – rozvíjení pracovních dovedností
Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	- S pomocí učitele rozlišuje různé druhy linií (kreslené, ryté, otiskované,...), pracuje přesně (dle svých možností a schopností) při vykreslování - Využívá netradiční potřeby pro vytvoření linií (pero, křída, špejle, prsty,...)	- Linie a barvy - Výrazové vlastnosti linie	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat barvy a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	- Používá základní i vedlejší barvy při výtvarné činnosti - S pomocí učitele rozliší výrazové vlastnosti teplých a studených barev - Vnímá a ve své tvorbě vystihuje barvy přírody v jednotlivých ročních obdobích - S pomocí učitele dotváří barevné plochy při výtvarném vyjádření různých motivů a námětů (práce se skvrnou, malba,.... - S pomocí učitele míchá a zapouští barvy a barevně je člení na plochu	- Malba vodovými nebo temperovými barvami - Kresby vycházející z barevných skvrn - Barvy základní a doplňkové - Výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy barev	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání Vu – změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat tvary a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	papíru - Rytmičky střídá čáry a jednoduché tvary při své tvorbě - S pomocí učitele vystřihuje a lepí jednoduché tvary na zadané téma - koláž	- Výtvarné techniky – koláž (kombinace různých materiálů) - Střihání tvarů (čtverec, obdélník, kruh, ovál,...) z různých materiálů – s pomocí učitele	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci M – práce s pravítkem
Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	- S pomocí učitele výtvarně ztvární a pojmenuje pozorované objekty – zbarvení krajiny, květů, lesů,.... - S pomocí učitele rozliší pozorované objekty v krajině – domy, chaloupky,... a jednoduše je výtvarně ztvární	- Manipulace s objekty - Prostorové vnímání objektů v okolí žáka	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Při tvorbě vycházet ze zrakových i sluchových vjemů	- S pomocí učitele pozoruje a jednoduše ztvární kresbou (malbou) zadané téma (proměny přírody,...) - Při výtvarné činnosti zachytí pozorovanou skutečnost v rámci svého postižení (dle jeho možností a schopností)	Motivace založené na smyslovém vnímání	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Při tvorbě vycházet z vlastních prožitků	Na základě vyprávění a vlastních prožitků jednoduše ztvární náměty ze života dětí i dospělých	Vyjádření prožitku malbou a kresbou	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Při tvorbě vycházet ze zkušeností a fantazie	Uplatňuje svou fantazii při činnostech po následujícím smyslovém vnímání – poslech pohádky (ztvárnění pohádkových bytostí, zvířat,...)	Prostředky a postupy pro vyjádření emocí a fantazijních představ	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	- S pomocí učitele (pomocí jednoduchých otázek) se vyjádří k vlastní tvorbě – líbí x nelíbí - Vyjádří slovně i mimoslovně dobrý pocit z vlastní práce	- Vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních výsledků - Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole - Prezentace školy v rámci výstav či dalších akcí školy	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování Řv – rozvoj komunikačních dovedností

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7. – 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: Uplatňovat základní dovednosti při realizaci vlastní tvorby	Předpokládáme, že žák: - S pomocí učitele rozlišuje jednoduché výtvarné pojmy – kresba, malba, koláž, modelování, tisk a otisk, ... - S pomocí učitele k jednotlivým výtvarným technikám volí vhodné výtvarné pomůcky a nástroje - Seznamuje se s netradičními technikami pod vedením učitele	- Kresba - křídami, pastelkami, voskovými pastelkami - Malba – vodovými, temperovými, akrylovými barvami - Koláž – využití různorodých materiálů (papír, textil, přírodniny,...) - Modelování – plastelína, modurit, keramická hlína - Užití různých výtvarných technik rozvíjejících tvořivost žáků	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění Pč – rozvíjení pracovních dovedností
Uplatňovat linie v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	- Užívá netradiční pomůcky pro vytvoření linií – prstové barvy, špejle s vatou, klacíky, rydla, - Využívá při výtvarném vyjádření linií různé síly a barvy	- Tradiční a netradiční techniky a jejich využití v ploše a prostoru - Výrazové vlastnosti linie	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování Pč – rozvíjení pracovních dovedností
Uplatňovat barvy v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	- S pomocí učitele míchá barvy pro svůj výtvarný záměr - S pomocí učitele vyjadřuje barvou své pocity a nálady (červená – radost, černá – smutek,) - Při výtvarné činnosti uplatňuje vlastnosti světlých a tmavých ploch (na tmavý podklad použije barvu světlou a naopak)	- Práce s barvou – míchání barev, barevné skvrny vodovými nebo temperovými barvami - Rozlišení odstínů a ladění barev - Barvy základní a doplňkové	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Uplatňovat tvary v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	- Vykresluje a vybarvuje zadané tvary přesně bez přetahování (dle svých možností a schopností) – práce s omalovánkami - S pomocí učitele lepí vystřižené tvary na barevnou plochu - koláž	- Kresba tvarově nenáročných předmětů - Práce s nůžkami – vystřihování jednoduchých tvarů (s pomocí učitele)	M – základní rovinné obrazce

• Uplatňovat objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	• S pomocí učitele vnímá velikost ztvárněného objektu • Výtvarně zobrazuje jevy a objekty z přírody – strom, les, květiny, ovoce, zelenina,.... • Výtvarně znázorní prvky neživé přírody – kámen, voda, sníh, déšť,... • S pomocí učitele výtvarně znázorní pozorovaný objekt – postava (i v pohybu), dům, • Výtvarně ztvárňuje předměty denní potřeby – stůl, kniha,	• Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů – umístění objektů v prostoru • Zobrazení přírodních jevů v okolí • Zobrazení umělých předmětů v okolí	• EV – Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura • OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli
• Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	• Při různých aktivitách (výstavy, vyhledávání ilustrací v dětských knížkách,...) pozoruje konkrétní skutečnost (obrázek, fotografie,) a napodobuje ji dle svých představ • Seznamuje se s ilustrátory dětské knihy (A. Born, H. Zmatlíková,...)	• Prostředky a postupy pro vyjádření představ a zkušeností • Běžné a umělecké produkce – fotografie, ilustrace	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání • Čt – práce s dětskou knihou
• Hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	• S pomocí učitele vychází ze svých zážitků • Při práci na zadáných výtvarných námětech využívá svou fantazii – s pomocí učitele • S pomocí učitele volí vhodné výtvarné techniky, pomůcky, barvy,...	• Prostředky a postupy pro vyjádření prožitků – kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání • Pč – rozvoj pracovních dovedností

5.11. Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů oboru Výchova ke zdraví a příslušných tematických okruhů průřezových témat RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením).

Časová dotace vyučování předmětu Výchova ke zdraví na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	-	-	-	-	-	-	0	0

Časová dotace vyučování předmětu Výchova ke zdraví na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	-	-	1	1	2	0

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně (výukové programy, příslušné internetové stránky), ve cvičné kuchyňce (příprava pokrmů v souladu se zdravou výživou), návštěva výstav a prezentace zdravého životního stylu, beseda s odborníky a další jiné akce. Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je zaměřen na zdraví, nemoc, výživu jako součást životního stylu, reprodukční zdraví a sexuální dospívání a porozumění v lidských vztazích.

Cílem předmětu je vést žáka k pozitivnímu vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti na podporu a ochranu zdraví vůči sobě i jiným, napomáhat utváření pozitivních mezilidských vztahů – v rodině i ve společnosti založených na úctě, upevňovat odpovědné chování vůči sobě, ostatním, životnímu prostředí, předvídat důsledky vlastního chování a jednání v různých situacích, osvojit si základní sociální dovednosti a modely chování v souvislosti se sociálně-patologickými jevy.

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopností poznávání
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Sebepoznávání a sebepojetí
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Psychohygiena
- **OSV – Sociální rozvoj** – Poznávací schopnosti
- **OSV – Sociální rozvoj** – Mezilidské vztahy
- **OSV – Sociální rozvoj** – Spolupráce a soutěživost
- **OSV – Morální rozvoj** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- **OSV – Morální rozvoj** – Hodnoty, postoje, praktická etika
- **EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí**
- **EV – Vztah člověka k prostředí**

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Výchova ke zdraví:

- vypravování, výklad
- beseda v rámci třídy (na právě probíranou tematiku)
- práce s oporou názoru
- nácvik modelových situací (sociálně-patologické jevy)
- využití výukových programů (interaktivní tabule, počítač)
- využití internetových stránek s příslušnou tematikou
- samostatná práce žáků – pracovní listy
- beseda s odborníky, návštěva výstav
- činnost ve cvičné kuchyňce – příprava pokrmů zdravé výživy
- sledování televize, videa, DVD – výukové pořady...

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Výchova ke zdraví směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- podněcujeme žáky k vyhledávání informací týkající se problematiky zdraví, sociálně-patologických jevů, ochrany životního prostředí pomocí dostupné literatury s jednoduchými názornými obrázky
- zohledňujeme individuální schopnosti a možnosti žáků a vhodně volíme metody a formy práce
- vybízíme žáky k vyjádření jejich názorů (vztahy v rodině, vztahy mezi spolužáky a kamarády, zdravý způsob stravování,...)

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- zařazujeme metody práce, při kterých žáci s pomocí učitele vyhodnocují zadanou situaci (toxikomanie, šikana, mezilidské vztahy, zdravé x nezdravé stravování, ochrana životního prostředí,...)
- podněcujeme žáky k otevřené komunikaci – nebát se hovořit o svých problémech doma i v kolektivu
- směřujeme žáky k vyhledávání informací vedoucí k objasnění problému (správná odpověď v pracovním listu – např. obrázek,...)

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- umožníme žákům využívat příležitost ke vzájemné komunikaci (verbální i nonverbální – gesta, mimika,...)
- podporujeme u žáků možnost vyjádřit svoje zážitky v určité situaci

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- vedeme žáky k akceptování názorů a argumentů jiných
- organizujeme a zadáváme práci žákům ve dvojicích (skupinách), učíme žáky vzájemné spolupráci při plnění zadaných úkolů
- podporujeme žáky při vzájemné pomoci v případě potřeby (nabídnout pomoc tělesně postiženým spolužákům), umět požádat o pomoc slušnou formou

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- směřujeme žáky k bezpečnému způsobu chování v různých situacích (odmítání návykových látek, ochrana zdraví při mimořádných událostech, bezpečné sexuální chování,...) – pomocí nácviku modelových situací
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování – příkladem dospělých osob
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností občanů (dle individuálních možností a schopností žáků) pomocí názorných ukázek

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Výchova ke zdraví jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- společně provádíme kompenzační a relaxační cvičení vhodné k překonávání psychické únavy a stresu
- aktivně se účastníme programů podporujících zdraví v rámci celé školy

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Předpokládáme, že žák: - Komunikuje se spolužáky ve třídě i s ostatními vrstevníky školy v rámci svých možností - Svým chováním přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů nejen ve své třídě, ale i mezi ostatními žáky své školy - Chová se ohleduplně k ostatním lidem	- Vztahy ve dvojici - Kamarádství, přátelství - Soužití v prostředí rodiny, školy - Vrstevnické skupiny	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem (mezilidské vztahy) OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy
Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	- S pomocí učitele vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (výživa, aktivní sport,...) - Posoudí různé chování lidí z hlediska odpovědnosti za svoje zdraví i zdraví druhých - Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví (zdravá výživa, tělesný pohyb – dle svých možností)	- Zásady zdravého stravování - Význam pohybu pro zdraví - Relaxační techniky	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)
Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků	- S pomocí popíše, jak správně pečovat o své tělo (základní hygienické návyky, správná výživa, režim dne,...) - Podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy - Používá způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení dle doporučení učitele	- Preventivní a lékařská péče - Tělesná hygiena - Význam pohybu pro zdraví - Otužování - Režim dne - Relaxační techniky	OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání Tv – pohybové aktivity podporující správné držení těla Řv – rozvíjení komunikačních dovedností

	• Zařazuje do denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - což vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a správného držení těla (dle individuálních možností žáka)		
• Znat správné stravovací návyky	• S pomocí učitele vysvětlí rozdíl mezi zdravým x nezdravým stravováním • S pomocí učitele sestaví denní jídelníček, který bude vyhovovat zásadám zdravé výživy • Vyjmenuje základní zásady zdravé výživy • Stará se o pitný režim – svůj i ostatních spolužáků	• Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • Výživa a zdraví • Zásady zdravého stravování	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování • Pč – Práce v domácnosti – příprava jednoduchého zdravého pokrmu
• Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	• S pomocí učitele popíše možnosti poškození zdraví v důsledku zneužívání návykových látek • Jednoduchým způsobem objasní škodlivost kouření, pití alkoholu, užívání narkotik na rozvoj civilizačních chorob • Předvede způsoby odmítnutí návykové látky	• Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek • Civilizační choroby – zdravotní rizika	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) • Řv – využití komunikačních dovedností
• Použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	• Orientuje se v základních telefonních číslech v případě potřeby pomoci – lékařská pomoc, hasiči, policie • Ovládá (dle svých schopností a možností) práci s telefonem (pevná linka, mobilní telefon)	• Chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů	• OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
• Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví při mimořádných událostech – dle pokynů pověřených osob	• Ochrana člověka za mimořádných událostí	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Předpokládáme, že žák: - Respektuje pravidla slušného chování ve vztahu ke svým spolužákům při vzájemné komunikaci a spolupráci - S pomocí učitele vyjmenuje funkce rodiny - Používá vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace - Uvědomuje si vhodnost x nevhodnost svého chování k ostatním lidem - Svým chováním přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, mezi vrstevníky,...)	- Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství - Vztahy a soužití v prostředí školy, vrstevnické skupiny - Vztahy a soužití v prostředí rodiny	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí – moje vztahy k druhým lidem OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy Řv – využití komunikačních dovedností
Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	- Správnou životosprávou zvyšuje odolnost organismu vůči běžným nemocem - Zařazuje do denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - S pomocí učitele projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání - Popíše základní tělesné změny, které nastávají během dospívání	- Tělesná hygiena - Zásady osobní a intimní hygieny - Význam pohybu pro zdraví - Otužování - Režim dne	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému Tv – pohybové aktivity, relaxační techniky
Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků	- S pomocí učitele posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - S pomocí učitele se orientuje v přenosných (rýma, kašel, chřipka, střevní potíže, žloutenka A, ...) i	- Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami - Ochrana před chronickým onemocněním a úrazy - Chování v situacích úrazu	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) Tv – zlepšování tělesné zdatnosti

	nepřenosných onemocněních		
Umět popsat své zdravotní problémy a potíže	- Rozlišuje drobnější poranění od závažných - Popíše své zdravotní potíže a problémy (nevolnost, bolest hlavy, úraz,....) - Svěří se se zdravotním problémem dospělému	- Preventivní a lékařská péče - Bezpečné způsoby chování	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
Znat správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	- S pomocí učitele vysvětlí nutnost dodržování stravovacího režimu - Pomocí názorných příkladů dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- Výživa a zdraví - Zásady zdravého stravování - Vliv způsobu stravování na zdraví - Specifické druhy výživy	Pč – uplatňuje zásady zdravé výživy
Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi	- Vysvětlí, jaká nebezpečí nastávají při styku s neznámými lidmi (sexuální zneužití, - S pomocí učitele vysvětlí, jak má předcházet styku s neznámými lidmi	- Bezpečné chování - Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi	Řv – rozvíjení komunikačních dovedností
Uplatňovat způsoby bezpečného chování v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	- S pomocí učitele vyhodnotí na základě svých dosažených znalostí a zkušeností (vyplývajících z modelových situací) možný manipulativní vliv vrstevníků - Orientuje se při vyhledávání krizových center pomoci (linka bezpečí,)	- Sexuální kriminalita - Formy sexuálního zneužívání dětí	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a zneužíváním dalších návykových látek - Pomocí názorných příkladů používá různé způsoby odmítání návykových látek	- Zdravotní rizika zneužívání návykových látek - Sociální rizika zneužívání návykových látek	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	S pomocí učitele (dle nácviku modelových situací) rozlišuje mezi pozitivními x negativními vztahy a	- Skryté formy individuálního násilí a zneužívání - Šikana a jiné projevy násilí	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických

	způsoby chování, rozpozná základní znaky šikany (výsměch, nadávky, fyzický útok) • Snaží se o správné chování bez násilí a agresivity		situacích všedního dne
• Vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškození zdraví	• S pomocí učitele dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy • S pomocí učitele vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým	• Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek	• OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu – dobrý vztah k sobě samému • EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
• Používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	• Orientuje se v důležitých telefonních číslech a s pomocí dospělé osoby je dokáže použít	• Komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění
• Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech • V případě mimořádných situací kladně reaguje na pokyny odpovědných osob	• Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • Ochrana člověka za mimořádných událostí	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

5.12. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Její obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů oboru Tělesná výchova a příslušných tematických okruhů průřezových témat RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením).

Výuka probíhá ve všech ročnících na 1. i na 2. stupni.

Časová dotace vyučování předmětu Tělesná výchova na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	3	3	3	3	3	3	18	-

Časová dotace vyučování předmětu Tělesná výchova na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	3	3	3	3	12	-

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova sleduje u žáků cíle zdravotní, zaměřené na správné držení těla, zvládnutí základních pohybových dovedností, rozvíjení a posilování pohybové výkonnosti, zvyšování tělesné zdatnosti. Přispívá také k utváření pozitivních psychických vlastností žáků. Důraz je kladen na hravost, soutěživost a rytmizaci pohybových aktivit. Žáci jsou postupně seznamováni i se základy kolektivních a sportovních her, což může být nápomocné při jejich integraci mezi nepostižené vrstevníky při volnočasových aktivitách.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu. Osvojené pohybové dovednosti uplatňují žáci v různém prostředí, zvykají si na odlišné sociální role, které vyžadují spolupráci, překonávání překážek, správné rozhodování a odpovědnost nejen za své zdraví, ale i za zdraví svých spolužáků.

Výuka probíhá v tělocvičně, venku v terénu nebo v relaxační místnosti – snoezelen. V podzimních a jarních měsících jsou ideální podmínky v okolí školy pro venkovní kolektivní a sportovní hry (vybíjená, kopaná,...) , pokud je teplé počasí využívá se venkovní bazén. V zimním období probíhá pravidelně výuka bruslení a sledge hokeje na zimním stadionu ve Velkém Meziříčí. V rámci upevňování zdraví a zdravého životního stylu jsou každoročně zařazovány turistické výlety. Do vyučovacích hodin Tělesné výchovy jsou pravidelně zařazovány prvky Zdravotní tělesné výchovy.

Cílem předmětu Tělesná výchova je dosažení co nejvyššího stupně tělesné zdatnosti, odolnosti a otužilosti. Vede i k pěstování hygienických návyků, dobrému vztahu k práci a sportu.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Rozvoj schopností poznávání
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Sebepoznání a sebepojetí
- **OSV – Osobnostní rozvoj** – Seberegulace a sebeorganizace
- **OSV – Sociální rozvoj** – Mezilidské vztahy
- **OSV – Sociální rozvoj** – Komunikace
- **OSV – Sociální rozvoj** – Spolupráce a soutěživost
- **EV – Vztah člověka k prostředí**

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Tělesná výchova – na 1. a 2. stupni:

- vysvětlování
- procvičování pod dohledem učitele
- práce se sportovními pomůckami
- samostatná činnost žáků
- kolektivní činnost žáků
- soutěže a hry

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Tělesná výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- žáci mají možnost zvolit si z nabídky obtížnosti pohybovou činnost dle svých možností
- žáci mají možnost uplatňovat vhodné taktiky při hře
- učitel zapojuje žáky do přípravy a řízení soutěžních her
- učitel důsledně dbá na dodržování pravidel her a soutěží, na pravidlech bezpečnosti při tělovýchovných činnostech, motivuje je
- učitel předkládá různé druhy relaxačních cvičení, uvolňovacích cvičení,...

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel připravuje takové situace, pro jejichž úspěšné řešení je nutná spolupráce
- učitel volí sportovní hru tak, aby byla přiměřena možnostem jednotlivých žáků

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel dbá na žákův projev, zařazuje skupinové tělovýchovné aktivity
- učitel kontroluje při hrách a sportovních soutěžích vyjadřování žáků

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel pravidelně zařazuje do hodin aktivity, kdy žáci vzájemně spolupracují
- učitel podporuje u žáků vstřícné chování vůči ostatním spolužákům, podporuje jejich sebedůvěru

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- zapojení žáků do hodnocení výsledků sportovních soutěží
- učitel oceňuje u žáků účast ve sportovních aktivitách
- podporuje u žáků zdravý životní styl

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel připravuje takové činnosti, při kterých žáci překonávají překážky
- dbá na dodržování osvojených hygienických návyků

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Získat kladný postoj k pohybovým aktivitám	Předpokládáme, že žák: - Spojuje pohybovou činnost s denním režimem - S pomocí učitele vyhledává pohybové aktivity přínosné pro zdraví – různé typy her	- Význam pohybu pro zdraví - Pohybový režim	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	- Předvede podle pokynů správné držení těla při chůzi – vyrovnaní hlavy (dle individuálních schopností) - Libovolným způsobem předvede lezení vpřed, podlézání, přelézání různých překážek (průlezky, ...) - Samostatně poskakuje na místě snožmo, s pomocí učitele střídavě po jedné a druhé noze - Nacvičuje běh v zástupu za učitelem	- Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla - Psychomotorická a koordinační cvičení	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	- S pomocí učitele nacvičuje správné dýchání při chůzi - Podle pokynů učitele nacvičuje rytmickou chůzi s udáváním tempa	- Dechová cvičení - Průpravná cvičení - Vyjádření rytmu pohybem - Pohybové hry – motivační, tvořivé, nápodobivé - Základy sportovních her	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových	Dbá na pokyny učitele ohledně bezpečnosti při pohybových	Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a

činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	- aktivitách - S pomocí učitele zvládá osobní hygienu (mytí rukou) po ukončení pohybových aktivit - Rozpozná vhodné oblečení a obuv pro sportovní činnosti	- Osobní hygiena - Vhodné oblečení a obuv	způsoby ochrany zdraví)
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	Správně reaguje na pokyny a povely učitele při pohybové činnosti - při sportovních hrách v tělocvičně i venku	- Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her - Organizace při Tv – základní organizační činnosti	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, podřízení se)
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	- Snaží se o správné držení těla (vzhledem ke svému postižení) v různých cvičebních polohách - S pomocí učitele nacvičuje správné držení těla při veškerých činnostech v době školního vyučování	- Cvičení zaměřená na správné držení těla - Cvičení zaměřené na posilování, uvolňování a protahování jednotlivých svalových skupin - Dechová cvičení – nácvik správného dechového stereotypu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění Pč – správné držení těla při pracovních činnostech
Zaujímat správné základní cvičební polohy	S pomocí učitele zaujímá správné cvičební polohy	Základní cvičební polohy	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, podřízení se)
Zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	S pomocí učitele předvede jednoduché speciální cviky (dle postižení jednotlivých žáků)	Soubor speciálních cvičení podle typu oslabení	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. – 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	Předpokládáme, že žák: - Zařazuje pohybové aktivity do denního režimu – nejen hodiny Tv (tělovýchovné chvílky mezi jednotlivými vyuč. hodinami) - Upevňuje správné držení těla při chůzi – vtažení břicha, souhybné pohyby paží a nohou	- Význam pohybu pro zdraví - Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění
Podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	- Zopakuje po učiteli různá průpravná, koordinační a relaxační cvičení - Při cvičení si uvědomuje pohyb jednotlivých částí těla	Zdravotně zaměřené činnosti – průpravná, koordinační, relaxační, a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebe poznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo
Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	- Dbá pokynů učitele ohledně bezpečného chování při pohybových aktivitách - Dodržuje základní hygienické zásady po ukončení pohybových činností – převlékání tělocvičného úboru, přezouvání sportovní obuvi, mytí rukou,....	- Osobní hygiena - Hygiena cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obuv - Bezpečnost při pohybových činnostech	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	- Usiluje o rozvoj pohybových dovedností dle svých individuálních možností – běh, skoky a poskoky, lezení, házení a chytání míče, cvičení s náradím - Spojuje jednoduchý pohyb s hudbou	- Pohybové hry s různým zaměřením - Rytmická a kondiční cvičení - Vyjádření rytmu pohybem – sladění jednoduchého pohybu s hudbou - Chůze v terénu - Pobyt v přírodě	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

	- podle rytmu - Nacvičuje střídání chůze a běhu podle rytmického doprovodu – v tělocvičně i ve venkovním prostředí		
Zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	Předvede rozcvičení před vlastními pohybovými aktivitami – cviky na zvětšování rozsahu pohyblivosti kloubů, cvičení pohybové koordinace, relaxační cvičení	Rytmická a kondiční cvičení	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	- Účastní se veškerých sportovních her dle svých individuálních možností a schopností – vybíjená, závodivé hry, honičky, hod kriketovým míčkem.... - Osvojuje si základy sportovních kolektivních her – fotbal,	- Základy sportovních her - Hry s upravenými pravidly	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Rozumět základním termínům tělocvičné terminologie	Při pohybových činnostech se řídí povely učitele	- Komunikace v Tv - Smluvené signály a povely	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – komunikace v různých situacích
Reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	Včas reaguje na pokyny učitele při veškerých pohybových činnostech	Zásady sportovního jednání a chování	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Zvládat základní techniku speciálních cvičení	- S pomocí učitele předvede speciální cviky vedoucí k posílení pohybového systému - Při cvičení dodržuje správné dýchání	- Soubor speciálních cvičení podle typu oslabení (postižení) - Dechová cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
Korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	- Cvičí dle pokynů a ukázky učitele - Při cvičení spolupracuje s učitelem	- Cvičení pro správné držení těla - Cvičení zaměřená na protažení a posílení svalstva	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7. – 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Usilovat o zlepšení a udržování úrovně pohybových schopností	Předpokládáme, že žák: S pomocí učitele zařazuje v pohybových činnostech náročnější cviky – prohlubování nácviku pohybů nohou a paží při běhu, volný běh kolem drobných předmětů – slalom, přelézání a podlézání překážek, skok do dálky bez rozběhu,...	- Význam pohybu pro zdraví - Pohybové aktivity	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění
Zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	- Spolu s učitelem (předcvičování) využívá při pohybových činnostech cviky, které nadále využívá v denním režimu – pohyb končetin i se zavřenýma očima, změny poloh,.... - Pravidelně při pohybových činnostech zařazuje cviky pro správné držení těla, kondiční a koordinační cvičení, cvičení dle hudby – hudebně pohybové cvičení, ...	- Koordinační, průpravná, koncentrační a postřehová cvičení - Rozvoj vytrvalostních a silových schopností	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	Podle vzoru napodobí cviky vhodné pro přípravu organismu k následující pohybové činnosti – uvolňování a protahování jednotlivých svalových skupin, správné dýchání při cvičení,...	- Cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení - Kompenzační a relaxační cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění
Využívat základní kompenzační a relaxační techniky	- Při cvičení používá správné kompenzační pomůcky a techniky – dle pokynu učitele - Po ukončení pohybových činností	Kompenzační a relaxační cvičení	

	využívá relaxačních chviliek (snoezelen)		
• Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• Objasní základní pravidla bezpečného chování v přírodě – např. při turistických pochodech,... • S pomocí učitele se orientuje v dopravních značkách	• Bezpečnost při pohybových činnostech ve specifickém prostředí	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
• Znat zásady ošetření drobných poranění	• S pomocí učitele ošetří drobné poranění • Orientuje se v základech první pomoci	• Bezpečnost při pohybových činnostech	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
• Umět požádat o pomoc při poranění	• Vhodnou formou verbálního projevu požádá učitele o pomoc při poranění	• Bezpečnost při pohybových činnostech	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Opakovaným nácvikem rozšiřuje osvojené pohybové dovednosti o další prvky – chůze ve dvojicích s držením, chůze s předmětem v ruce,... • S pomocí učitele utvoří sestavu při poskocích, lezení a podlézání, lezení po šikmé ploše • Zdokonaluje se v házení a chytání různých typů míčů – nadhazování a chytání míče, přehazování překážek, hod míčkem do dálky,.... • Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti (dle individuálních možností) – jednoduché atletické disciplíny • Různé prvky pohybových činností využívá podle sezony v přírodě – jízda na kole (tříkolce), sáňkování, bruslení (sledge hokej), nácvik plavání, turistika,....)	• Pohybové hry s různým zaměřením • Sportovní hry s upravenými pravidly • Atletika – běhy na dráze, skok do dálky, hod míčkem,	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci • OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času

	• S částečnou pomocí aplikuje základy sportovních her – házená, létající talíře, košíková (hod na koš)		
• Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	• S částečnou pomocí učitele podává co nejlepší výkony při pohybových činnostech – rytmická gymnastika, základy lidových tanců (polka, valčík, mazurka)	• Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• Spolupracuje s ostatními členy sportovního družstva – při fotbalu, vybíjeně,... • Dodržuje základní pravidla při kolektivních hrách	• Komunikace v Tv • Smluvené signály , gesta • Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – cvičení pozorování, komunikace v různých situacích • OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání
• Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	• S pomocí učitele vyhodnotí své výkony – skok do dálky, hod granátem, vrh koule, běh na dráze,....	• Pravidla osvojovaných pohybových činností • Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech	• OSV – Sociální rozvoj – Komunikace – cvičení pozorování, komunikace v různých situacích
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA • Mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	• S pomocí učitele se snaží cvičením korigovat své oslabení • S pomocí učitele zařazuje nápravná cvičení i do relaxačních chvil v průběhu vyučování	• Soubor speciálních cvičení podle typu oslabení	• OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání
• Zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	• Pravidelně zařazuje (podle pokynů a ukázek učitele) do svého denního režimu soubor speciálních zdravotních cviků (s ohledem na své oslabení, postižení) • S pomocí učitele se snaží o optimální provedení kompenzačních cvičení	• Cvičení pro správné držení těla • Cvičení pohybové koordinace	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění

5.13. Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Výuka probíhá ve všech ročnících na 1. a 2. stupni.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen do tematických okruhů:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na druhém stupni).

Časová dotace vyučování předmětu Pracovní činnosti na 1. stupni

Ročník	1. r.	2.r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	3	3	3	3	4	5	21	-

Časová dotace vyučování předmětu Pracovní činnosti na 2. stupni

Ročník	7. r.	8.r.	9. r.	10. r.	Hodiny celkem	Z toho DČD
Časová dotace včetně disponibilní časové dotace	5	5	6	6	22	-

Výuka probíhá ve třídách, v dílnách, ve školní kuchyňce, na školním pozemku. Materiál a vhodné pomůcky zajišťuje vyučující tohoto předmětu. Pracovní činnosti systematicky a pozitivně ovlivňují rozvoj jemné a hrubé motoriky, zvládnutí základních úkonů souvisejících se sebeobsluhou, aby postupně docházelo k co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života. Dále žáci získávají základní informace o materiálech, se kterými pracují, o nástrojích a pomůckách, o pracovních postupech. Učí se udržovat pořádek na svém pracovišti, dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Žáci se učí základní manuální zručnosti, vytváření pracovních dovedností a návyků, překonávání různých obtíží spojených s činností a dokončování pracovních úkolů. Výuka napomáhá k poznání pracovních činností, které následně mohou sloužit ke smysluplnému využití volného času.

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazeny tyto části průřezových témat:

- **OSV** – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
- **OSV** – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost
- **EV** – Vztah člověka k prostředí
- **EV** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **EV** – Základní podmínky života

Nejčastěji používané metody práce v předmětu Pracovní činnosti – na 1. stupni a 2. stupni:

- výklad formou vypravování
- vysvětlování
- manipulace s předměty
- demonstrace názorných pomůcek
- samostatná práce žáků
- skupinová práce žáků
- vycházky do okolí školy
- exkurze
- projektové vyučování v rámci třídních (školních) projektů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v předmětu Pracovní činnosti směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problému:

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- žák využívá své získané poznatky a postupy
- s pomocí učitele obhájí své rozhodnutí a práci
- učitel zadává úkoly dle možností a schopností jednotlivých žáků

Kompetence komunikativní:

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- žák vyjadřuje své myšlenky a názory v ústním projevu
- naslouchá druhým a rozumí jednoduchým sdělením
- využívá komunikativní dovednosti při spolupráci s ostatními
- vhodnou motivací tvořivě přistupuje k činnosti

Kompetence sociální a personální:

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- žák se podílí na jednoduchých aktivitách
- snaží se spolupracovat s ostatními
- dbá na bezpečnost a hygienu při práci
- při práci ve skupině uplatňuje základní návyky společenského chování

Kompetence občanské:

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel i žák respektuje požadavky na ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní:

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- žák dbá o bezpečné a účinné používání pracovních nástrojů
- adaptuje se na změněné pracovní podmínky
- respektuje pravidla práce ve skupině
- využívá získané znalosti a dovednosti v zájmu vlastního rozvoje
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a hygieny práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: SEBEOBSLUHA Zvládat základní hygienické návyky	Předpokládáme, že žák: Při každodenních činnostech využívá základy osobní hygieny – používá kapesník při nachlazení, myje si ruce po použití WC, používá hřeben na česání vlasů	- Základní hygienické návyky - Osobní hygiena	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění
Zvládat sebeobslužné úkony	- Rozliší jednotlivé části oděvu a prádla - S pomocí učitele určí, kterou část oděvu a prádla použije při oblékání (tělocvičný úbor) - Rozepíná a zapíná zdrhovadla a suché zipy - S pomocí rozepíná a zapíná knoflíky - S pomocí si obouvá a vyzouvá obuv, pokouší se o vázání klíčky na šněrovadlech	- Svlékání a oblékání oděvu - Obouvání	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti, řešení problémů
Zvládat oblékání a svlékání oděvu	- S pomocí učitele obléká i svléká svůj oděv - Provádí oblékání ponožek	Svlékání a oblékání oděvu	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru a barev	- Rozliší podle velikosti jednotlivé druhy materiálu – hračky, korálky, kamínky - Rozliší základní barvy drobného materiálu	Různé drobné materiály	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti pro učení
Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a	Při činnostech využívá různé druhy materiálu (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota)	Různé drobné materiály a jejich užití	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

pomůckami	• Materiál upravuje podle slovní rady učitele • S pomocí učitele volí vhodné pomůcky pro jednotlivé činnosti		
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ • Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• S pomocí učitele staví z kostek • Skládá kostky do krabice • Pracuje podle pokynů při skládání stavebnic – mozaika, hříbky, dřevěné a plastové stavebnice	• Stavebnice plošné, prostorové • Sestavování jednoduchých modelů	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
PĚSTITELSKÉ PRÁCE • Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• K daným obrázkům přiřazuje jednotlivá roční období • Během vycházek do přírody rozliší změny v jednotlivých ročních obdobích	• Základní podmínky pro pěstování rostlin	• EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině • Vv – jednoduchá kresba krajiny
• Pečovat o nenáročné rostliny v bytě	• S pomocí učitele ošetřuje pokojové rostliny ve třídě	• Základní podmínky pro pěstování rostlin • Pěstování pokojových rostlin • Podmínky pro pěstování	• EV – Základní podmínky života – voda (význam vody pro lidské aktivity), půda (zdroj výživy)
PRÁCE V DOMÁCNOSTI • Upravit stůl pro jednoduché stolování	• S pomocí učitele prostře stůl ke svačině – používá ubrousek po jídle • Připraví příbor určený k jídlu – rozliší lžíci, vidličku, příborový nůž	• Stolování – jednoduchá úprava stolu	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
• Chovat se vhodně při stolování	• Dodržuje pravidla slušného chování při jídle • Správně stoluje – k jídlu využívá příbor	• Pravidla správného stolování	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností pro učení

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4. – 6.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: SEBEOBSLUHA • Pečovat o své tělo	Předpokládáme, že žák: • Samostatně provádí hygienu během dne – dbá o čistotu svých rukou, učeše se, pravidelně používá kapesník	• Osobní hygiena	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností pro učení
• Pečovat o svůj zevnějšek i své osobní věci	• Orientuje se ve svém oblečení • Dbá o čistotu svého oděvu a prádla • Udržuje své věci osobní potřeby v pořádku (nosí kapesník, denně si převléká ponožky a spodní prádlo)	• Péče o své osobní věci	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
• Zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi	• S pomocí učitele uloží svůj oděv na určené místo (tělocvičný úbor, pracovní oblečení) • Pověsí svůj oděv na ramínko • Proveďte uložení obuvi a přezůvek na určené místo • Proveďte přepírání oblečků na panenku, umyje hračky	• Běžná údržba oděvu a obuvi • Uklízení a ukládání osobních věcí	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • Pracovat podle předlohy	• Při činnostech využívá různé druhy materiálu (přírodniny, textil, papír, karton) • Pracuje dle pokynů učitele nebo samostatně s předlohou	• Různé drobné materiály a jejich užití	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností pro učení
• Vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• Při činnostech využívá různé druhy materiálu (textil, plasty, dřevěný materiál) • Samostatně upravuje pískové plochy rukama, lopatkou prkýnkem	• Jednoduché pracovní operace a postupy	• OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
• Volit vhodné pracovní pomůcky,	• Orientuje se v jednoduchých	• Pracovní pomůcky a nástroje	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce

nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovních pomůckách a nástrojích, rozpozná význam jejich použití	Funkce a využití	a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch	Organizace práce	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany)
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- Postaví z kostek (komín, most, dům) - Pracuje se stavebnicemi z různých materiálů - Sestaví jednoduchý model ze stavebnic – šroubuje a spojuje jednotlivé prvky stavebnice - Provede demontáž sestavených modelů a jednotlivé prvky uloží do stavebnice - Spojuje špejle, dřívka, tyčinky drátem, provázkem, vlnou	- Stavebnice plošné, prostorové - Montáž jednoduchých předmětů	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
Pracovat podle slovního návodu, předlohy	- S pomocí učitele sestaví požadovaný projekt podle předlohy - Podle slovního návodu a jednoduché předlohy pracuje se stavebnicemi typu - lego	Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	Provede rozkládání a šroubování hraček a různých předmětů	Montáž a demontáž jednoduchých předmětů	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	Zopakuje všechny základní podmínky důležité pro pěstování rostlin po učiteli – význam vody, půdy, světla, vzduchu	Základní podmínky pro pěstování rostlin	EV – Základní podmínky života – voda (význam vody pro lidské aktivity)
Ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	- S pomocí učitele ošetřuje pokojové rostliny ve třídě – umývá misky pod květináči, omývá listy, stará se o závlivku - S pomocí se dokáže postarat o květinové záhony v okolí školy	- Pěstování pokojových rostlin - Pěstování rostlin na zahradě	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody
Volit podle druhu pěstitelských	Jednoduše popíše funkci a užití	Půda a její zpracování	EV – Základní podmínky života –

činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	pracovních pomůcek – konev, motyčka, hrábě, rýč		voda (význam vody pro lidské aktivity), půda (zdroj výživy)
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	Správně reaguje na pokyny učitele týkající se první pomoci při úrazu na zahradě	Zásady bezpečné práce s rostlinami	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany)
PRÁCE V DOMÁCNOSTI Znát základní vybavení kuchyně	- S pomocí učitele popíše vybavení školní kuchyňky - Jednoduše vysvětlí používání základních pomůcek – nůž, vařečka, struhadlo, pánev	Základní vybavení kuchyně	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
Připravit jednoduché pohoštění	S pomocí učitele namaže pečivo – máslem, džemem, pomazánkou	Práce s drobným kuchyňským náčiním	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	- Pomáhá při prostírání stolu - Sklízí nádobí ze stolu po jídle - Při jídle používá ubrousek, snaží se o čistotu kolem sebe při jídle	- Pravidla správného stolování - Jednoduchá úprava stolu	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce při práci v domácnosti	- Ukládá si pomůcky do aktovky - Sklízí školní pomůcky ve třídě na určené místo - S pomocí udržuje pořádek ve svém okolí	Drobné úklidové práce	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany)

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 7. – 8.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Rozlišovat různé druhy materiálů	Předpokládáme, že žák: Samostatně rozliší různé druhy	Materiály – vlastnosti, užití v praxi	OSV – Rozvoj schopností poznávání

	- materiálů při své činnosti – dřevo, plast, provázek, kov, karton - Rozlišuje různé druhy papíru – výkres, krepový papír, lepenka - Rozpozná přírodní materiál od umělých		– cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
Získat základní vědomosti o materiálech	S pomocí učitele popíše základní vlastnosti jednotlivých materiálů – dřevo, plast, kov	Materiály - vlastnost	
Získat základní vědomosti o nástrojích a pracovních postupech	- S pomocí zvolí správný nástroj, který bude potřebovat při jednotlivých činnostech (dřevo – pilník na dřevo, kladívko, brusný papír, atd) - Správně používá zvolené pracovní nástroje pro ruční opracování materiálu – kladívko na zatloukání hřebíků, brusný papír na povrchovou úpravu,	Pracovní pomůcky	OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu	- Samostatně slepí papír dle požadavku učitele - S pomocí vystřihuje papír a karton podle předepsané linie a ozdobné předměty z přeloženého papíru - Obkresluje šablony - S pomocí sbíjí dřevěný materiál – zatlouká hřebíky do dřeva - Pracuje s brusným papírem a pilníkem při povrchové úpravě dřevěného materiálu	- Nářadí a nástroje pro ruční opracování - Základní dovednosti ručních prací	
Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	- Využívá dosavadních znalostí v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ručním nářadím - S pomocí se orientuje v základech první pomoci	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	Se slovní pomocí učitele sestaví jednoduchý model z konstrukční	Stavebnice – konstrukční a plošné – sestavování modelů	

	stavebnice • Sestaví jednoduché puzzle		
• Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• Orientuje se v pojmech montáž x demontáž • Provede jednoduchou montáž modelu i jeho demontáž • Po ukončení činnosti ukládá části modelu do krabic • S pomocí rozebere a složí jednoduchý mechanický strojek (mlýnek na maso,...)	• Stavebnice – sestavování modelů • Montáž a demontáž	• OSV – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
• Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• S pomocí učitele stanoví správné postupy při práci s pokojovými květinami ve třídě	• Základní podmínky pro pěstování	• EV – Základní podmínky života – voda (význam vody pro lidské aktivity)
• Pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• Samostatně zalévá ve třídě pokojové rostliny • S pomocí učitele přesazuje pokojové rostliny do vhodných květináčů • Pravidelně utírá na listech pokojových květin prach • Aranžuje řezané květiny do vázy	• Pokojové květiny • Využití květin v interiéru	• EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl • Vv – využití sušených květin a listů při výtvarných činnostech
• Znat běžné druhy ovoce	• Rozliší základní druhy ovoce pěstované v našich podmínkách – jablka, hrušky, švestky, meruňky, broskve, třešně • Odliší od sebe citrusové ovoce x ovoce pěstované u nás	• Ovoce • Druhy ovoce	• OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• Určí potřebné pracovní nářadí pro práci na venkovních plochách • S pomocí vysvětlí způsob jejich používání	• Základní zpracování půdy	• OSV – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
• Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	• Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci	• Hygiena a bezpečnost	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
• Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech	• S pomocí uvaří čaj, vajíčka, rýži, krupicovou kaši, polévku ze sáčku	• Příprava pokrmů – základní způsoby tepelné úpravy • Úprava pokrmů za studena	• OSV – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, rozvoj sociálních

v domácnosti	• Podílí se na přípravě jednoduchého vánočního cukroví • Umývá a utírá nádobí • Setře stůl po jídle • Poskládá rovné kusy prádla po vyžehlení – kapesníky, ručníky, utěrky • S pomocí zametá podlahu • Vynese koš s tříděnými odpady na určené místo • Správně vytřídí odpad z domácnosti	• Údržba a úklid v domácnosti • Udržování pořádku a čistoty	dovedností pro spolupráci
• Používat základní kuchyňský inventář	• Správně používá ruční pomůcky při práci v kuchyně	• Kuchyně – základní vybavení	• OSV – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
• Připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• S pomocí připraví jednoduchý pokrm dle zásad zdravé výživy • S pomocí rozlišuje zdravé x nezdravé pokrmy	• Zásady zdravé výživy	• OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• Dodržuje zásady správného stolování • Objasňuje, jakým způsobem se chová při jídle • S pomocí provede jednoduché prostírání stolu	• Úprava stolu a stolování • Jednoduché prostírání • Chování u stolu	• OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání,
• Dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla	• Dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnost při práci	• Bezpečnost provozu	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 9. – 10.

Očekávané výstupy z RVP ZŠS (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením)	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák by měl: PRÁCE S TECHNICKÝMI	Předpokládáme, že žák:		

MATERIÁLY Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	- S částečnou pomocí provádí řezání dřeva pilou - Pracuje s ručním vrtákem - Podílí se na povrchové úpravě dřeva – pilování, úprava smirkovým papírem, natírání barvou, lakování - Při svých činnostech provádí úkony s drátem, který ohýbá, splétá, štípá	- Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy - Základní dovednosti ručních prací	OSV – Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	- Podle návodu a pokynu učitele provádí měření použitého materiálu při svých činnostech - S pomocí učitele se orientuje v pracovních postupech a návodech	Jednoduché pracovní operace a postupy	OSV- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci Čt – práce s textem – porozumění obsahu čteného textu M – jednotky délky
Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	S pomocí se orientuje v jednoduchých pracovních pomůckách a nástrojích a zdůvodní význam jejich použití	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	- Dodržuje základní zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při svých činnostech - Provádí základní hygienu během práce i po jejím ukončení	Zásady bezpečné práce	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Sestavit podle plánu jednoduchý model	- S pomocí provede sestavení jednoduchého modelu z konstrukční stavebnice podle plánu a návodu - Se stavebnicemi pracuje i dle své vlastní fantazie	- Stavebnice – konstrukční - Sestavování modelů - Práce s návodem, předlohou	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání Čt – práce s textem – porozumění obsahu čteného textu
Provádět údržbu jednoduchých předmětů	- S pomocí vymění tužkové baterie v hodinách ve třídě, kalkulačce, fotoaparátu - Provede jednoduchou úpravu na	Montáž a demontáž jednoduchých předmětů	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

	- jízdním kole – seřídí výšku sedátka - Vyzkouší si údržbu jízdního kola – čištění, mazání...		
Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	Dbá pokynů učitele ohledně zásad bezpečnosti práce a hygieny při i po ukončení práce	Zásady bezpečnosti a hygieny práce	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami	- Seznamuje se s volně rostoucími léčivými rostlinami podle atlasu léčivých rostlin (heřmánek, podběl, mateřídouška, laštovičník, ...) - S pomocí učitele stanoví jejich význam pro zdraví člověka	- Léčivé rostliny - Léčivé účinky rostlin	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)
Znat nebezpečí jedovatých rostlin	- S pomocí učitele rozpozná některé jedovaté rostliny volně rostoucí v přírodě – rulík zlomocný, lýkovec - S pomocí učitele zdůvodní jejich negativní dopad při požití na zdraví člověka	Rostliny a zdraví člověka	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	S pomocí učitele stanoví správné pracovní postupy při své činnosti	- Pěstování vybraných rostlin - Podmínky a zásady pěstování rostlin	EV – Základní podmínky života – voda (význam vody pro lidské aktivity), změny v krajině (vliv lidských aktivit)
Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	Podle druhu činnosti použije správné pracovní pomůcky – motyčka na kopání, rýč na rytí, hrábě na hrabání, konev na zálivku, ...	Pěstování vybraných květin a zeleniny	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Uvede příklad drobných domácích zvířat (křeček, morče,...)	- Chov zvířat v domácnosti - Hygiena a bezpečnost chovu	EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (způsoby jednání a vlivy na prostředí)
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě	- Dodržuje hygienu a bezpečnost při své činnosti - Reaguje na pokyny učitele při drobném poranění	Bezpečnost a hygiena při práci	EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
PRÁCE V DOMÁCNOSTI Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	S pomocí provádí sešívání látek předním a zadním stehem, přišívání poutek, knoflíků	- Údržba a úklid domácnosti - Udržování pořádku a čistoty	OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

	• Podílí se na úklidu domácnosti (třídy) – zametání, luxování, utírání prachu		
• Používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• S pomocí rozpozná základní úklidové a čisticí prostředky – na mytí nádobí,...	• Úklidové prostředky • Bezpečnost při styku s čisticími prostředky	• OSV- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
• Používat základní kuchyňský inventář	• Rozezná základní vybavení kuchyně • Určí použití základního inventáře při své činnosti	• Kuchyně – základní vybavení	• OSV- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování
• Připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• Podílí se na přípravě “zdravých svačinek“ dle pokynů učitele • S pomocí rozpozná zdravý x nezdravý pokrm	• Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • Zásady zdravé výživy	• OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
• Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• Dodržuje zásady správného stolování – prostírání stolu při podávání svačiny, obědu • Vysvětlí, jakým způsobem se má chovat při jídle	• Úprava stolu a stolování • Jednoduché prostírání • Chování u stolu	• OSV- Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
• Dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla	• Při své činnosti využívá dosažených znalostí v rámci hygieny a bezpečnosti	• Bezpečnost provozu	• EV – Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)

6. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Základní východiska pro hodnocení žáků na naší škole

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. čemu se naučil, co zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak má postupovat dále.

Podrobně zpracovaná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků na naší škole jsou součástí Školního řádu. Tato pravidla, která se každý školní rok obnovují (doplňují), vycházejí ze zákona 561/2004 Sb., (školský zákon) a vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

Pro průběžné hodnocení žáků v ZŠS na naší škole používáme různé formy pozitivně zaměřeného hodnocení – zohledněny individuální zvláštnosti, stupeň postižení a objektivní možnosti jednotlivých žáků.

Celková klasifikace je slovní. Toto hodnocení je realizováno dle tabulky slovního hodnocení vytvořené pro ZŠS na naší škole a je doplněno širším slovním hodnocením některých předmětů (dle úvahy učitele) a motivujícím hodnocením chování.

Tabulka slovního hodnocení užívaného na naší škole:

Předmět	Klasifikační stupeň				
	1	2	3	4	5
Čtení	Čte samostatně, plynule, s porozuměním	Čte s pomocí a částečným porozuměním	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Psaní	Píše samostatně, čitelně, úhledně, bez chyb	Píše úhledně, čitelně, s drobnými chybami	Píše s pomocí, opisuje s chybami	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Matematika	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí, často chybuje	Počítá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Práce s počítačem	Učivo zvládá, pracuje samostatně	Učivo zvládá s částečnou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Při práci potřebuje trvalou pomoc	Učivo dosud nezvládá
Věcné učení	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád poslouchá hudbu	Dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarná výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a	Práce se mu zatím nedaří

		pomocí		vedení	
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Pracovní činnosti	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Práce se mu zatím nedaří
Vlastivěda	V učivu se orientuje, na otázky správně odpovídá	Učivu rozumí	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Přírodověda	Učivo chápe, získané poznatky uplatňuje v běžném životě	Učivo chápe, získané poznatky částečně uplatňuje v běžném životě	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Výchova ke zdraví	Učivo chápe, získané poznatky uplatňuje v běžném životě	Učivo chápe, získané poznatky částečně uplatňuje v běžném životě	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo dosud nezvládá
Řečová výchova	Dorozumívací schopnosti zcela splňují funkci komunikace	Dorozumívací schopnosti splňují funkci komunikace	Dorozumívací schopnosti částečně splňují funkci komunikace	Dorozumívací schopnosti nedostatečně splňují funkci komunikace	Dorozumívací schopnosti zatím nesplňují funkci komunikace

Celkovou klasifikaci doplňuje ve všech ročnících v 1. a 2. pololetí osobní dopis třídního učitele, kde jsou popsány konkrétní úspěchy a pokroky žáka i zhodnoceny méně úspěšné výsledky. Dopis je adresován žákovi a je psán formou adekvátní žákovu chápání.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, jejich snaha a schopnost posoudit výsledky své práce. Pro sebehodnocení žáků a pravidelné poskytování písemné zpětné vazby třídním učitelem používáme **týdenní přehledy činností žáků**. Ty obsahují stručný výčet učiva daného týdne, místo pro vyjádření žáka – jak si myslí, že si učivo osvojil (možno realizovat i graficky dle schopností žáků) a komentář učitele k těmto. Jsou zakládány do portfolií žáků a usnadňují učitelu sestavení slovního hodnocení žáků na vysvědčení.

Součástí sebehodnocení jsou **žakovská portfolia**, kam si žáci po dohodě s vyučujícími zařazují různé materiály tak, aby tyto dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, jeho individuální pokrok. Různé práce jsou zařazovány výhradně se souhlasem žáka (nejsou do něj tedy vkládány žakovy nezdary), což přispívá k udržení jeho vnitřní motivace.

Specifickým způsobem hodnocení je výstupní hodnocení vycházejícího žáka.

Formulář pro výstupní hodnocení užívaný na naší škole:

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. ve smyslu § 51, odst.(5) vydává škola:

IZO

Třída:

Číslo v třídním výkazu

Školní rok:

Výstupní hodnocení

Jméno a příjmení žáka

Datum narození

Místo narození

Možnosti žáka a jeho nadání:

Předpoklady pro další vzdělávání:

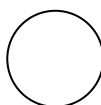
Chování žáka v průběhu povinné školní docházky:

Další významné skutečnosti ve vzdělávání žáka:

V

Dne

.....
ředitel(ka)

.....
třídní učitel(ka)

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- otevřenost k žákům i rodičům, stanovit (v některých případech i po domluvě s žáky) jasná kritéria pro hodnocení
- možnost žáků účastnit se na hodnotícím procesu
- osobnostní přístup při hodnocení žáka – hodnotíme individuální pokrok žáka, nesrovnáváme ho s ostatními

Základní pravidla pro hodnocení chování

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě; je realizována širším slovním hodnocením, a to motivujícím způsobem.
- Při klasifikaci chování se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, ke zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení a prognóze jeho vývoje.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- Hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi
- Slovní hodnocení zaznamenává i osobnostní stránky žáka
- V průběhu vzdělávání jsou rodiče žáků informováni formou stručného slovního hodnocení žakovy činnosti (týdenní přehledy činností žáků) – s týdenní pravidelností, pololetní hodnocení je doplněno osobním dopisem žákovi
- Rodiče se dozvídají o specifických schopnostech žáka, které je třeba rozvíjet, o způsobech nápravy nedostatků, o pozitivních změnách

Základní pravidla pro použití sebehodnocení žáků

- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle a tím je vedeme k dosahování dobrých výsledků a poctivosti.
- Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a na něž má druh a stupeň postižení nejmenší vliv
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů jednoduchou písemnou formou zaznamenávali, co už dobře zvládají. Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků učitelé přistupují k individuálnímu řešení jejich problémů.
- Žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již žáci zvládli.

Kritéria hodnocení chování

- zdvořilost (dodržování základních forem společenského styku - oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva; uplatňování přednosti)
- způsob komunikace (nemluví vulgárně, neskáče do řeči, snaží se zdržet osobního útoku)
- respekt k lidem (ke spolužákům – nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, dokáže nabídnout pomoc i sám o ni požádat)

- úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)
- plnění povinností (řádně dochází do školy, plní uložené úkoly, snaží se dodržovat organizační pokyny)
- prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, zastane se slabšího)

Kritéria hodnocení prospěchu žáků

- naplňování klíčových kompetencí a zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka. Vždy je nutné přihlížet ke všem případným dalším postižením žáka.
- aktivita a zájem při řešení zadaných úkolů
- dosažená manuální zručnost
- zlepšování úrovně komunikačních dovedností
- změny v dovednostech a postojích
- schopnost vykonávat smysluplně zadané činnosti
- práce s učebními materiály
- schopnost samostatné práce
- užití naučeného v praktickém životě
- plnění svých povinností
- schopnost spolupráce (zapojení do skupinové práce, projektových dnů)
- individuální pokroky žáka ve sledovaných oblastech

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- soustavné diagnostické pozorování žáků
- sebehodnocení žáků (týdenní přehledy činností žáků, portfolia – zakládání vybraných materiálů ze zvolených předmětů s frekvencí 1x měsíčně)
- komunikační dovednosti v různých situacích
- písemné práce – myšlenkové mapy, záznamy v sešitech, úprava písemného projevu
- domácí úkoly
- projektové dny
- samostatné, případně skupinové zpracování prací k danému tématu (zvláště tvořivé činnosti)

Formy ověřování klíčových kompetencí

- soustavné pozorování při školních i mimoškolních činnostech žáků
- projektové dny
- portfolia

7. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cílem autoevaluace je zhodnocení funkčnosti školního vzdělávacího programu a prostředí, v němž se výuka realizuje.

Autoevaluace školy

sleduje:

- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, které lze zlepšit

navrhuje:

- opatření ke zlepšení stávající úrovně oblastí, ve kterých jsme shledali nedostatky

posuzuje:

- účinnost opatření přijatých v předchozím vlastním hodnocení

Na základě pravidelného a dlouhodobého sledování procesu vzdělávání v naší škole jsme pro hodnocení podle předem daných kritérií vybrali následující oblasti:

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Prostředí školy	▪ Zlepšování podmínek pro výuku ▪ Zlepšování podmínek pro zdravý vývoj žáků	▪ Moderní a názorné vybavení pro výuku ▪ Vhodnost řešení prostor vzhledem k počtu žáků a různým zdravotním postižením ▪ Kvalitní kompenzační a rehabilitační pomůcky ▪ Kvalitní vybavení pro aktivní a pasivní odpočinek žáků ▪ Ergonomický nábytek ▪ Motivující a estetická	▪ Doplnování názorných a kompenzačních pomůcek ▪ Doplnování sportovního vybavení ▪ Zkvalitňování mimoškolní činnosti – zájmové kroužky	▪ Průběžně během celého školního roku

		výzdoba		
Školní a vyučovací klima	▪ Otevřené demokratické klima školy ▪ Vychovávat žáky ke vzájemné pomoci, spolupráci	▪ Přátelské vztahy ve škole a třídě ▪ Vzájemná vstřícnost ve vztazích učitel – žák, žák – žák, učitel – učitel, vedení školy – žák, učitel	▪ Dotazník pro učitele ▪ Týdenní hodnocení a sebehodnocení žáků ▪ Žákovská portfolia ▪ Názory veřejnosti	▪ 1x 2 roky ▪ Možnost rodičů připomínkovat ▪ Vyjádření rodičů – 2x ročně ▪ Průběžně – tisk, zápisy v knize návštěv u příležitosti konání výstav, ...
Individuální vzdělávací potřeby žáků	▪ Zabezpečit v průběhu výuky individuální vzdělávací potřeby všech žáků	▪ Zjišťování individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků ▪ Zajištění výuky podle individuálních potřeb žáků ▪ Dodržování zásady zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků	▪ Hospitace (ředitele, vzájemné) ▪ Spolupráce s SPC při vypracovávání individuálních vzdělávacích plánů a konzultace k jejich realizaci ▪ Výměna zkušeností jednotlivých učitelů	▪ 2 x rok ▪ 2 x rok (v případě potřeby častěji) ▪ Průběžně
Průběh vzdělávání	▪ Získat informace o tom, zda je v souladu psaný a realizovaný ŠVP ▪ Získat informace o tom, jak jsou naplňovány stanovené cíle vzdělávání	▪ Reálnost jednotlivých učebních osnov s ohledem na specifické potřeby žáků ▪ Průběh vzdělávání se zřetelem k utváření cílových klíčových kompetencí a plnění očekávaných školních výstupů ▪ Efektivnost výuky (organizace, metody,	▪ Realizace ŠVP ▪ Žákovská portfolia ▪ Hospitace (ředitele, vzájemné hospitace)	▪ Průběžně ▪ Průběžné doplňování 1 x měsíčně ve zvolených oblastech – tak, aby byl vidět individuální pokrok žáka ▪ 2 x rok

		komunikace, rozmanitost vyučovacích postupů, individuální přístup k žákovi, poskytování zpětné vazby, vedení žáků k sebehodnocení, ...) ▪ Návštěvy akcí, jejichž náplň obohatí výuku (výstavy, exkurze)		
Hodnocení žáků	▪ Volba vhodných motivujících způsobů hodnocení ▪ Zohlednění individuálních schopností žáků	▪ Využívání rozmanitosti hodnocení (tak, aby bylo umožněno vyniknout žákům s různými schopnostmi) ▪ Volba hodnocení, které sleduje individuální pokrok žáka ▪ Jasnost a srozumitelnost kritérií hodnocení ▪ Podpora sebehodnocení žáků	▪ Žákovské práce, výrobky ▪ Výstavy prací, soutěže ▪ Žákovské portfolio	▪ Průběžně ▪ Dle jejich konání ▪ Průběžné doplňování 1 x měsíčně ve zvolených oblastech – tak, aby byl vidět individuální pokrok žáka
Kvalita práce ped. pracovníků	▪ Objektivně posoudit kvalitu práce ▪ Zapojit rodiče, příp. další výchovné pracovníky do výchovně-vzděl. procesu ▪ Další vzdělávání učitelů	▪ Promyšlenost cílů, používání vhodných metod ve výuce a vhodných kritérií hodnocení ▪ Spolupráce učitelů s rodiči, vychovateli ▪ Účast učitelů na DVPP	▪ Hospitace (ředitelé, vzájemné hospitace) ▪ Spolupráce učitelů, rodičů, vychovatelů – příprava žáků na vyučování ▪ Učitelská portfolia ▪ DVPP	▪ 2 x rok ▪ Průběžně ▪ 2 x rok ▪ Průběžně
Spolupráce s rodiči	▪ Zkvalitnit spolupráci s rodiči ▪ Zvýšit účast rodičů na školních akcích ▪ Zkvalitnit informovanost	▪ Přístup k informacím o škole ▪ Účast na školních akcích ▪ Výsledky jednání školské rady	▪ Třídní schůzky ▪ Schránka na dotazy, připomínky rodičů ▪ Dotazník ▪ Informační nástěnka	▪ 2 x rok ▪ celoročně ▪ 1 x 2 roky ▪ průběžně

	rodičů o práci školy		▪ Webové stránky ▪ Výstupy z jednání školské rady	▪ dle aktuální potřeby ▪ dle jednání ŠR
Výsledky vzdělávání	▪ Dosáhnout co nejvyšší kvality výsledků vzdělávání odpovídajících individuálním fyzickým a psychickým schopnostem žáků ▪ Vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, aby se mohli co nejlépe začlenit do praktického života	▪ Prověřování znalostí a dovedností (pravidla a kritéria pro hodnocení žáků, vedení žáků k sebehodnocení) ▪ Příprava na samostatný život (sebeobsluha, zvládání situací běžného života) ▪ Orientace na praktickou využitelnost naučeného ▪ Výsledky a úspěšnost žáků v soutěžích	▪ Hospitace ▪ Hodnocení žáků ▪ Projekty ▪ Výstavy žakovských prací ▪ Účast žáků v soutěžích	▪ 2 x rok ▪ Průběžně ▪ Dle realizace jednotlivých projektů ▪ Průběžně ▪ Dle účasti žáků

Základní sledovanou časovou jednotkou je školní rok.

Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy.